

İÇİNDEKİLER

TAKDİM (Borsa Yönetim Kurulu Başkanı)	3
1- Borsamız Organları, Personeli, Tesisleri ve Gayrimenkulleri ile Gerçekleştiği Faaliyetler	
1.1-Borsamız Organları Tesisleri ve Gayri Menkulleri.	
A. Meslek komiteleri	4
B. Meclis üyeleri	5
C. Yönetim kurulu üyeleri	6
D. Birlik genel kurul delegeleri	7
E. Borsa personeli	8
F. Borsa tesis ve gayrimenkulleri	10
1.2-Borsamızın Gerçekleştiği Faaliyetler	
A-Genel Değerlendirme	12
B-İnternet Sitemiz.....	30
C-Ekolojik Tarım nedir ve Ekolojik Tarımın Önemi	30
D-4325 Sayılı Kanun Hakkındaki Görüşlerimiz	38
E-Organize Hayvancılık Bölgesi.....	40
2 – 2004 Yılı Hesap Sonuçlarımız	
A-2004 Yılı Mizanı.....	32
B-2004 Yılı Kesin Bütçesi.....	35
C-2004 Yılı Bilançosu	37
3 – Projelerimiz	
A-Ekolojik Tarım Nedir Ekolojik Tarımın Önemi	40
B-Organize Hayvancılık Bölgesi	46
C-Kanola (Kolza) Üretim Teknolojisi ve Sistemleri.....	48
D-Kapari Nedir ve Üretimi	50
E-Ayçiçeği Üretimi	52
4 – Aktivitelerimiz	56
5- 2000 - 2004 Dönemine Ait Borsamız İstatistikleri.	
A. 2000 - 2004 Dönemine ait işlem hacmi	63
B. 2000 - 2004 Dönemine ait işlem kıymeti	67
C. 2000 - 2004 Dönemine ait fiyatlar	69
6- 2004 Yılına Ait İşlem Hacmi, İşlem Kıymeti, Fiyatlar.	
A. 2004 Yılı aylar itibarıyla işlem hacmi	74
B. 2004 Yılı aylar itibarıyla işlem kıymeti	82
C. 2004 Yılı aylar itibarıyla fiyatlar	84
D. 2004 Yılı aylar itibarıyla ihracı yapılan ürünler	92
7-Basında Biz.....	94

Erzurum
Ticaret Borsası
2004

Yılı Faaliyet Raporu

Adres :
Alipaşa Mah.Musalla
Cad. No 19 ERZURUM
Telefon :
0442-242 02 40 / 41 /42
Faks :
0442-242 02 44
İnternet :
www.erzurumtb.org.tr
e-mail:
erzurumtb@tobb.org.tr

TAKDİM

Erzurum Ticaret Borsası Yönetimi, Demokrasimizin bu gün geldiği süreçte sivil toplum teşkilatlarının taşıdığı görev ve sorumlulukların bilincindedir.

Bu anlayışla Borsamız bir yandan sektörel görevlerini yerine getirirken, diğer yandan da Erzurum'unuzun, kısa vadede çözüm bekleyen acil sorunları ile; uzun vadeli çıkarlarına uygun projeler ve çareler üretmeye devam etmektedir.

Borsamız, siyasi temsil açısından şanslı bir dönem yaşamakta olan Erzurum'un sorunlarının çözümü için ciddi ve gerçekçi çözümlere yönelmesini beklemektedir.

Erzurum'un gündemini tayin eden en büyük sorunun ekonomik kaynaklı olduğu kuşkusuzdur. Hükümetin gerçekleştirmeye çalıştığı; "Kişi başına düşen milli hasıla 1.500 doların altındaki illere sağlanacak imkanlardan" Erzurum'un hakkıyla yararlanabilmesi ciddi çalışmaları gerektirmektedir...

Bu tür uygulamaların kağıt üzerinde kalmaması siyasi iradenin sürekli ve ısrarlı desteğine, yerel bürokrasinin uygulanabilir projeler üretmesine, sivil toplum kuruluşlarının duyarlılığına ve halkımızın haklarını her platformda bıkıp usanmadan aramasına bağlıdır.

Erzurum ekonomisinin en büyük ihtiyacı kaynaktır. Bunun temini ancak hükümetin yerel müteşebbisinin önünü açmasıyla sağlanan ayrıcalıkları hayata geçirmesiyle mümkün olacaktır. İşte bu noktada hükümetin ve yerel siyasilere sivil kitle örgütlerine kulak vermesi başarısının temel şartıdır. Aksi halde düşünülen iyileştirmeler diğer bir çok benzerleri gibi bürokrasinin tozlu raflarında kaybolup gidecektir.

Erzurum'un daha fazla kan kaybına tahammülü kalmamıştır.

2001'deki büyük krizin ardından Erzurum ekonomisinin yaraları henüz sarılmış 2004'ten itibaren Erzurum'da faaliyet gösteren bütün sektörler açısından ekonominin normalleşme sürecine girmesi gerekmektedir.

Faiz oranları, döviz kurları ile enflasyon ve büyüme rakamlarında kendini gösteren iyileşmenin meyvelerinden reel sektörün biran önce yararlanmaması, bu iyileşmelerin vatandaşın kesesine ve mutfağına yansımaması halinde bir ekonomik başarıdan bahsetmenin fakir fukara açısından bir değeri kalmayacaktır.

Türkiye ekonomisine paralel olarak Erzurum ekonomisinin gelişme göstermesi için şehirde bir üretim seferberliğine kalkışmasına ihtiyaç vardır. Ancak bu şekilde şehrin en büyük problemi olan işsizliğin azaltılabilmesi ihtimali gündeme gelebilecek, isdiham yaratıcı imkanlar söz konusu olabilecektir.

Bunun için süratle yatırımların önü açılmalıdır.

Şehrimizde yapılacak yatırımlara bir takım avantajlar sağlanmış olması bu bakımdan olumlu bir gelişmedir. Ancak yeterli değildir.

Büyük sermaye ve yabancı sermayenin şehrimizde yatırım yapmasını sağlayacak ek tedbirlere acilen ihtiyaç vardır.

Siyasi kademelere bu konuda yardımcı olmayı Ticaret Borsası olarak görev biliyoruz.

Erzurum'un yatırım problemini çözmeden, kalkınma ve işsizliği yenme yolunda bir tek adım dahi atması mümkün değildir.

Bugün Şehrimizin problemi işsizlik ve yoksulluktur. İşsizliği kamu kurumlarını istihdam deposu haline getirerek çözemeyeceğimiz bir gerçektir. Yoksulluğu da fonlardan insanlara gıda yardımı yaparak ortadan kaldıramayız.

İşsizlik ve yoksullukla mücadelenin yolu, insanlara iş bulmaktan geçer, işi bulacak olanda özel sektördür. Hükümete düşen görev, girişimcinin önündeki engelleri kaldırmaktır.

Biz öel sektör olarak ülkemizde elverişli yatırım ortamının sağlanması, bu yolla işsizlik ve yoksulluğun belinin kırılması için üzerimize düşecek her türlü görevi bir milli görev olarak kabul edeceğimizi belirtmek istiyorum.

Şu an elinizde bulunan rapor, Ticaret Borsamızın şehrin mensupları ve genel olarak şehrimizin sorunlarının çözümü konusunda ne kadar duyarlı olduğumuzun bir göstergesidir. Umuyoruz ki bu rapor, camiamızı olduğu kadar ilgili diğer kuruluşlarla, bütün sektörlerin sorunları konusunda yetkililerle uyarıcı bir fonksiyon icra edecektir.

Bu anlayış içinde, bir yıllık çalışmamızı sizlerle paylaşmak istedik ve çalışmalarımızı içeren bu raporu hazırlayarak sizlerin bilgisine sunmayı da bir görev olarak algıladık.

Hizmet bizden, destek ise sizden olsun.

Allah hepimize yardımcı olsun.

Bu vesile ile herkese saygı sunuyorum.

İ.Hakkı HINISLIOĞLU
Erzurum Ticaret Borsası
Yönetim kurulu Başkanı

I. Borsamız organları, personeli, tesisleri ve gayrimenkulleri

Anayasamızın 135 inci maddesi gereğince Oda ve Borsalarımızın kendi üyeleri tarafından, kanunda gösterilen usullere göre, yargı gözetimi altında gizli oyla seçilen organlar eliyle yönetildiği 5174 sayılı kanunun 36 - 38 – 40. maddeleri gereğince de meslek komiteleri ve meclis üyeleri ve yönetim kurulu seçimleri 4 yılda bir yapılmaktadır.

A - MESLEK KOMİTELERİ

Borsamızın şu anda toplam 605 kayıtlı üyesi mevcut olup, bu üyeler 9 ayrı meslek komitesinde toplanmış bulunmaktadır. Meslek komitelerinin adları aşağıda belirtilmiştir.

- 1 - Hububat Meslek Gurubu
- 2 – Hububat Mamülleri Meslek Gurubu
- 3 – Bakliyat ve mamülleri Meslek Gurubu
- 4 – Nebati Yağlar Margarin meslek Gurubu
- 5 – Hayvani Yağlar Meslek Gurubu
- 6 – Çeşitli Gıda Maddeleri Meslek Gurubu
- 7 – Tekstil Ham Maddeleri Meslek gurubu
- 8 – Kasaplık Hayvan Meslek Gurubu
- 9 – Et ve Mamülleri Meslek Gurubu
- 10 – Çeşitli Maddeler Meslek Gurubu

Yukarıda belirtilen her meslek komitesinin beş temsilci üyesi bulunmakta ve bu temsilcilerden 2 üye Borsa meclisine seçilmektedir.

B - MECLİS ÜYELERİ

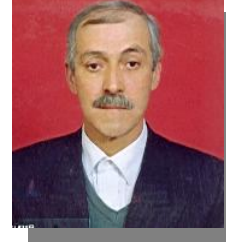
06.10.1999 tarihinde yapılan meclis üyeliği seçimleri neticesinde toplam 17 kişiden oluşan meclis üyeleri ve 30.11.2001 tarihinde yapılan meclis başkan ve başkan vekili seçimleri neticesinde oluşan meclis üyeleri isimleri aşağıda belirtilmiştir.

BORSAMIZ MECLİS ÜYELERİ

Selman ÇİZMELİOĞLU
Meclis Başkan Vekili

Kıyasettin YÜKSEL
Meclis Başkanı

Hüsam BÜYÜDÜ
Meclis Başkan Vekili

İ. Hakkı HINISLIOĞLU
Meclis Üyesi

Kemal ARAS
Meclis Üyesi

Ekrem LALOĞLU
Meclis Üyesi

Ahmet ÇİNİK
Meclis Üyesi

İbrahim TURAN
Meclis Üyesi

Zihni DURAKOĞLU
Meclis Üyesi

Naci ÜNLÜ
Meclis Üyesi

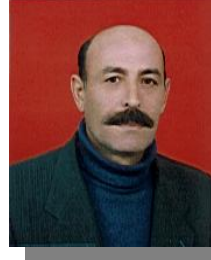
M.Nuri HINISLIOĞLU
Meclis Üyesi

Talat PÜRÇEK
Meclis Üyesi

Burhanettin DABANCA
Meclis Üyesi

Behsat AKTAŞ
Meclis Üyesi

Gürbüz ÖZTÜRK
Meclis Üyesi

A.Mustafa YÜKSEL
Meclis Üyesi

Vedat ALTUNKAYNAK
Meclis Üyesi

C - YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

20.10.2001 Tarihinde yapılan yönetim kurulu üyeleri seçimleri neticesinde toplam 7 kişiden oluşan yönetim kurulu üyelerinin isimleri aşağıda belirtilmiştir. .

**BORSAMIZ
YÖNETİM KURULU ÜYELERİ**

Kemal ARAS
Yönetim Kurulu Başkan Vekili

İ. Hakkı HINISLIOĞLU
Yönetim Kurulu Başkanı

Ekrem LALOĞLU
Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Ahmet ÇİNİK
Yönetim Kurulu Üyesi

Zihni DURAK
Yönetim Kurulu Üyesi

İbrahim TURAN
Yönetim Kurulu Üyesi

Naci ÜNLÜ
Yönetim Kurulu Üyesi

D - BİRLİK GENEL KURUL DELEGELERİ

BİRLİK GENEL KURUL DELEGELERİ

Kıyasettin YÜKSEL
Birlik Genel Kurul Delegesi

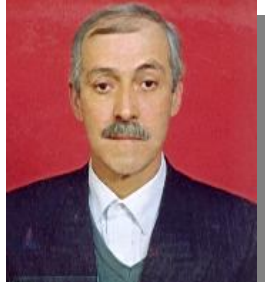
İ. Hakkı HINISLIOĞLU
Temsilci Delege

Talat PÜRÇEK
Birlik Genel Kurul Delegesi

M.Nuri HINISLIOĞLU
Birlik Genel Kurul Delegesi

Hüsam BÜYÜDÜ
Birlik Genel Kurul Delegesi

Ahmet ÇİNİK
Birlik Genel Kurul Delegesi

E - BORSAMIZ PERSONELLERİ

Borsamızda çalışan toplam personel sayısı 27 kişi olup, isimleri ve görevleri aşağıda belirtilmiştir.

BORSAMIZ PERSONELLERİ

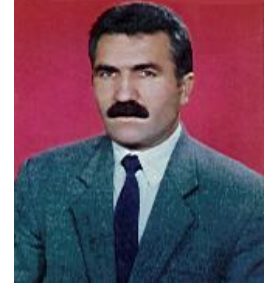
Fikret ÇATAR
Genel Sekreter

Ensar KORUCUK
Genel Sekreter Yrd.

Rıfki KARAKUŞ
Tescil İş.Şb.Müd.

M. Naci BAKIRCI
Canlı Hay.İş.Şb.Müd.

Tolga KUZHEY
Muhasebe Memuru

Mürsel CİNGÖZ
Veznedar

Adnan ÇALIŞ
Tescil Memuru

Burhanettin BAKIR
Tescil Memuru

Mücahit VELİOĞULLARI
Tescil Memuru

A.Kadri KILIÇ
Tescil memuru

Efendi AYCAN
Tartı Memuru

Fuat AYDEMİR
Tartı Memuru

Aynur BABAGİL
Gıda Mühendisi

Kübra Özlem YANLIÇ
Gıda Mühendisi

Tugay YAŞARBAŞ
Tescil Memuru

Feridun KARAÇELİKLER
Muamelat Memuru

Ahmet AYDIN
Bekçi

Ayla ULAŞ BALTACI
Telefon Sekreteri

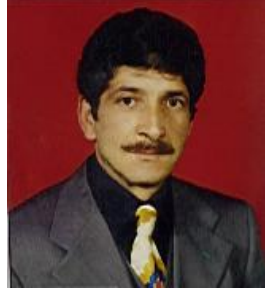
Orhan DANŞIK
Şoför

A.Kadir UÇAR
Bekçi

Murat GÜNEŞ
Odacı

Osman ERVERDİ
Bekçi

Ali POLAT
Bekçi

Osman AYDOĞAN
Bekçi

Mükremin BURAK
Aşçı

Veysel G.BİLİCİ
Söz.Pers. Danışman

Daimi.Söz.Pers.Hukuk Müş.
Av.Sevil ÇÜCEN

2004 yılı içerisinde Borsamız personellerinden Remzi KAYA emekliye sevk edilmiştir.

F - BORSAMIZIN TESİS VE GAYRİMENKULLERİ

Borsamız 1.000 m² üzerine yapılmış bir borsa binasına sahiptir. Borsa binamızın zemin katındaki 19 dükkan kiraya verilmiş ve birinci kat ise borsa idari binası olarak kullanılmaktadır.

Borsamız Merkez Binası

Zemin katta bulunan B/5 ve B/7 nolu dükkanlar tadilat yaptırılarak laboratuvar haline getirilmiş Gıda, Yem tahlil ve analiz makinaları son teknoloji cihazları ile donatılmıştır. Laboratuvarlar 1999 yılının başından itibaren faaliyete geçmiştir. Bölgemizin tek geniş kapsamlı laboratuvarına ilimiz üreticisi, sanayicisi, tüccarı ve ihracatçısı kavuşmuş olacaktır. Bölgemizde böyle bir laboratuvarın olması, en basit bir patates tahlili için, bölgemiz ihracatçıları batıya gidip analiz yaptırma durumundan kurtarılmıştır.

Laboratuvarıda idame ettirilmek üzere 2 gıda mühendisi borsamız kadrosuna dahil ettirilmiş ve yardımcı hizmetlerine de 1 personel atanmıştır.

Borsamız Laboratuvarı

Borsa binamızın karşısında, mülkiyeti borsamıza ait zemin kattan oluşan 14 dükkan, toplam (600 m²) kiraya verilmiştir. Bu binamızın bitişiğinde borsamıza ait olan 80 ton kapasiteli elektronik kantar hizmet vermektedir. Kantar bitişiğinde bulunan 2 adet dükkan da kiraya verilmiştir.

Borsamızın üyelerine sunmuş olduğu tartı hizmetlerine bir yenisini de sebze hali yanında arsası Erzurum Büyükşehir Belediyesinden kiralanarak 80 ton kapasiteli elektronik kantar (Bilgisayar Donanımlı) ve kantar binası yaptırılarak hizmete sunulmuştur.

Borsamız Sebze Hali Kantar Binası

2003 yılının sonlarına doğru ilimiz sebze hali mevcut yerinden organize sanayi bölgesi yakınlarna taşınmış olup Sebze Hali yanında bulunan kantarımızda hal taşındığı için kapatılmıştır.

Et ve Balık Kurumu (Kombina) yanındaki borsamıza satış vaadi senediyle verilen ve 2003 yılı itibariyle tapusu alınan hayvan pazarı mevcut olup, 15 tonluk elektronik kantar hizmet vermektedir. 240 m² ahır ve 100 m², 30 m² lik yazıhane borsamıza ait olup, kiraya verilmiştir. Derçem Ltd. Şti. ne 300 m² lik arsa yap-ışlet-devret modeliyle kiraya verilmiştir.

İllicada 80 tonluk son teknoloji ile donatılmış (Bilgisayar donanımlı) 1 adet tartı kantarı yapılmıştır. 2004 yılının sonbaharı itibariyle mevsim şartları göz önüne alınarak kantarımız kapatılmış olup yaz mevsiminin gelmesiyle tekrar faaliyete geçirilecektir.

Borsamız merkez binası yanında bulunan Araba Baskülü eskimesi nedeniyle Leasing yoluyla 80 ton kapasiteli Bilgisayar donanımlı elektronik kantar alınarak 16.308.400.000.-TL borçlanma yapıpı tamamı ödenmiştir.

Borsamızın 1 adet Safrane makam aracı, 1 adet Kartal aracı ve M23 İveco marka midi otobüs aracı takas yoluyla 32.000.000.000.-TL sayılarak 1 adet Otokar Sultan marka 27 kişilik otobüs alınmış kalan tutarı 24 aylık Banka kredisi ile taksitlendirilmiş bu taksitler den 2004 yılı Aralık ayı itibariyle 8 taksiti ödenmiştir.

Borsamızın ayrıca 1 adet fotokopi makinası ve 1 adet Toplama pentium III işlemcili 32 MB TNT' ekran kartlı 20 GB hardiskli 128 MB Ram li bir bilgisayar. 1998 yılı içerisinde 1 adet IBM Netfinity 3000 marka pentium II MMX 350 mhz, 64 MB Ram ,4.5 GB Hardisk özelliklerine sahip Server, 1 adet IBM marka pentium MMX 233 mhz, 16 MB Ram, 2.5 GB Hardisk kapasiteli bilgisayar, 1 adet Hewlett Packard Office jet pro 1150C scanner ve fotokopi özellikli yazıcı bulunmaktadır. Borsamız meclisinde ve bir kısmı Kombina şubemizde kullanılmakta olan 1 adet 12 kanal girişli amplifikatör,4 adet 80 watt'lık ahşap ses kabini, 9 adet sehbalı konuşma mikrofonu, 1 adet telsiz mikrofon, 1 adet 2 kanal girişli amplifikatör, 3 adet hava-tazyikli hoparlör, 1 adet anonstipi mikrofon, 1 adet panasonic m3500 kamera, 1 adet tv monitör' den müteşekkil ses ve görüntü düzeni alınmıştır.

Ayrıca 1999 yılı içerisinde IBM marka Pentium III 450 CPU, 6.5 GB Harddisk, 128 MB Ram, özelliklerine sahip bilgisayar ve 1 adette Güç kaynağı alınmış olup dünyaca ünlü ROUTERS haber ajansına uydu Receiver ve çanak antenle bağlantı ile 24 saat kesintisiz haber akışı sağlanmıştır. 2002 yılı içerisinde 3 adet Vestel Optimum marka P4 1600 MHZ işlecili 30 GB HDD kapasiteli 128 MB Ram'lı bilgisayarlar tüketici kredisi kullanılarak alınmıştır.

2003 yılı içerisinde satış salonumuzda kullanılmak üzere 1 adet Philips marka projeksiyon cihazı ile perde alınmış ve 10 adet mikrofon ve hoparlörden oluşan ses düzeni kurulmuştur.

2004 yılı içerisinde Borsamızda kullanılmak üzere 1 adet HP/Compaq nx9010 model labtop bilgisayar, 1 adet HP 4500C Scanner, 1 adet HP 935 Digital fotoğraf makinası, 1 adet Rexrotary faks makinası alınmıştır.

2004 yılı içerisinde Borsamız merkez binasına ayriyeten asma tavan yaptırılarak asma tavan kısmında kalan duvarlar saten alçı boya yaptırılmıştır.

Ziraat Finansal Kiralama Aş. aracılığı ile Borsamıza 1 adet Xerox 7300N model renkli laser yazıcı alınmış bu yazıcının bedelinin tamamı ödenerek demirbaş kayıtlarına geçilmiştir.

Dasbaş Aş. (Doğu Anadolu Serbest Bölgesi Aş.) hisse payı 2004 yılı itibariyle 17.462.000.000.-TL olmuştur. Tamamı Borsamız adına yatırılmıştır.

Kobi Yatırım AŞ. (Küçük ve Orta Boy İşletmeleri) ne ortaklık payı 1.525.000.000.-TL Borsamız adına yatırılmıştır.

Deaş' a kurucu ortaklık payı olarak 500,000,000,-TL borsamız adına yatırılmıştır.

I.II. Borsamızın Gerçekleştirdiği Faaliyetler

Yapmış olduğu tescillerden dolayı 2004 yılında **Kazım Karabekir Vergi Dairesi'ne 112.810.890.000.-TL Aziziye Vergi Dairesi'ne de 112.893.200.000.-TL** vergi yatırılmasına ön ayak olan Erzurum Ticaret Borsası aynı yıl içerisinde önemli hizmetler gerçekleştirerek haklı bir gururun da sahibi olmuştur.

Sosyal Aktivitelerimiz;

2004 yılı içerisinde 9.750.000.000.-TL si Aziziye ve Halitpaşa İlköğretim okullarına alınan toplam 10 adet Bilgisayar bedeli olarak 4.888.750.000.-TL si de Diğer Sosyal Yardımlar olmak üzere toplam 14.638.750.000.-TL lira yardım amaçlı olarak dağıtılmıştır.

GENEL DEĞERLENDİRME

Türkiye ekonomisinde meydana gelen gelişmeleri gösteren ve bu kitap içerisinde değişik kaynaklardan derlenerek yayınlanan verilerin değerlendirilmesi aşağıda belirtilmektedir.

Gayri Safi Milli Hasıla, 2003 yılında bir önceki yıla göre cari fiyatlarla % 29,7 artarak 356.680,9 trilyon TL, 1987 yılı sabit fiyatlarıyla % 5,9 artarak 123,2 trilyon TL olarak belirlenmiştir. GSMH sektörler itibariyle incelendiğinde; 2003 yılında gelişme hızında en fazla artış, % 8,4. ile Ulaştırma sektöründe izlenirken bunu % 8,1 ile Ticaret sektörü izlemiştir. İnşaat sektörü 2003 yılında gelişme hızı % 9,0 azalarak daralmasını sürdürmüş bunu -% 6,3 azalış ile mali müesseseler izlemiştir.

Gayri Safi Mili Hasıla, 2004 yılının ilk dokuz aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre cari fiyatlarla % 17,6 artarak 308.140,4 trilyon TL, 1987 yılı sabit fiyatlarıyla ise % 8,7 artarak 102,3 trilyon olarak belirlenmiştir. GSMH sektörler itibariyle incelendiğinde; 2004 yılı dokuz aylık döneminde gelişme hızında en fazla artış % 13,3 ile Ticaret sektöründe görülmüş, bunu % 10,5 ile Sanayi sektörü takip etmiştir. Azalış - % 1,2 ile yalnızca tarım sektöründe görülmüştür.

Yatırım Teşvik Belgelerinde; 2004 Ocak-Ekim döneminde 3373 adet izine karşılık verilen yatırım teşvik tutarı 17.512,3 trilyon TL' dir.

2004 Ocak-Ekim döneminde sektörler itibariyle verilen yatırım teşvik tutarının % 63,9'u İmalat sanayine % 28,9'ü Hizmetler kesimine, geri kalan % 7,1'i ise Tarım ve Madencilik ile Enerji sektörlerine yönelik olmuştur. İmalat sanayinde ilk sırayı 3.385,4 trilyon TL ile dokuma ve giyim sektörü almış, bunu 1.64 1,2 trilyon TL ile taşıt araçları sektörü, LI 77,1 trilyon TL ile madeni eşya sektörü takip etmiştir. Hizmetler kesiminde en fazla payı 1.310,1 trilyon TL ile turizm sektörü alırken, hayvancılık sektörü 274,6 trilyon TL ile tarım sektöründe ilk sırada yer almıştır.

Söz konusu bu dönemde verilen yatırım teşvik tutarlarının % 45,6'nın komple yeni yatırımlara, % 29,3'nün tevsi, % 10,2'nin yenileme, geriye kalan % 14,8'nin ise modernizasyon, finansal kiralama, tamamlama, darboğaz giderme, entegrasyon, kalite düzeltme, nakil, ürün

çeşitlendirmeye yönelik olduğu görülmüştür.

Bölgeler itibariyle incelendiğinde; Marmara bölgesi % 38,2 pay ve 7.536,5 trilyon TL ile ilk sırayı almış, bunu % 17,8 pay ve 2.894,5 trilyon TL ile iç Anadolu Bölgesi, % 15,0 pay ve 1.804,8 trilyon TL. ile Ege Bölgesi izlemiştir. Akdeniz, Karadeniz, Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu Bölgelerinin aldığı pay % 28,5 ve 4.946,4 trilyon TL. olup, bu dönemde 140.883 kişiye istihdam olanağı sağlanmıştır.

Yabancı Sermaye hareketlerinde; 2003 Ocak-Haziran itibariyle 660 adet izine karşılık 1.207,9 milyon dolar yabancı sermaye girişine izin verilmiştir. .

2003 Ocak-Haziran döneminde yabancı sermaye izinlerinin % 58,8'nin imalat Sanayine, % 26,8'nin hizmetler kesimine, % 14,4'nün ise tarım ve madencilik sektörlerine yönelik olduğu görülmüştür.

Yabancı sermaye ülke grupları itibariyle incelendiğinde; OECD ülkeleri % 93,7 pay ve 1.131,8 milyon dolar ile ilk sırayı alırken bunu % 3,6 pay ve 4.:1.,4 milyon dolar ile islam ülkeleri, % 1,2 pay ve 14,3 milyon dolar ile Diğer Ülke Grupları takip etmiştir.

Dış Ticaret Hareketlerinde ise 2004 Kasım ayı ihracatımız bir önceki yılın aynı ayına göre % 37,3 artarak 5.451,8 milyon dolar, ithalatımız ise % 60,4 artarak 8.413,9 milyon dolar olmuştur. Dış ticaret açığımız % 132,3 artışla 2.962 milyon dolara ulaşırken, ihracatın ithalatı karşılama oranı % 64,8 olarak gerçekleşmiştir.

2004 Ocak-Kasım dönemi ihracatımız 2004 yılının aynı dönemine göre % 31,8 artarak 56.226,6 milyon dolar, ithalatımız ise % 42,1 artarak 86.&24,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Dış ticaret açığı aynı dönemde %65,9 artarak 30.598,0 milyon dolar olarak gerçekleşmiş, ihracatın ithalatı karşılama oranı ise 2003 Ocak-Kasım döneminde % 69,8 iken, bu dönemde % 64,8'e gerilemiştir.

2004 Ocak-Kasım döneminde toplam ihracatımızda; Tüketim malları % 49,1, Ara malları % 40,4, Sermaye malları ise % 10,2 pay alırken, ithalatımızda Tüketim malları % 14,3, Sermaye malları % 17,6, Ara malları ise % 67,5 oranında pay almıştır.

2004 Ocak-Kasım döneminde; ihracatın içinde % 54,5 paya sahip AB ülkelerine gerçekleştirilen ihracatımız % 30,7, % 11,4 paya sahip Orta doğu ülkelerine yapılan İhracatımız ise % 41,5 oranında artış göstermiştir. İhracatımız içinde 7.900,6 milyon dolar ile Almanya ilk sırayı alırken bunu 4.927,1 milyon dolar ile İngiltere, 4.405,3 milyon dolar ile A.B.D takip etmektedir.

2004 Ocak-Kasım döneminde; ithalatın içinde % 47,0 paya sahip AB ülkelerine gerçekleştirilen ithalatımız % 39,9, % 18,4 paya sahip Diğer Avrupa ülkelerine yapılan ithalatımız ise % 49,8 oranında artış göstermiştir. ithalatımız içinde 11.167,1 milyon dolar. ile Almanya ilk sırayı alırken, bunu 7.750,8 milyon dolar ile Rusya, 6.156,5 milyon dolar ile İtalya takip etmektedir.

Parasal göstergelerdeki gelişmeler ise şu şekildedir.

Bankalardaki Toplam Mevduat 10 Aralık 2004 tarihi itibariyle bir önceki yılın aynı ayına göre % 23,0 artarak 182.301,2 trilyon TL seviyesine ulaşmıştır. Toplam Mevduattaki artışın büyük bölümü yurtiçi yerli TL mevduattan kaynaklanmıştır. Toplam TL mevduatları bir önceki yılın aynı ayına göre % 36,4 artarak 100.215,8 trilyon TL'ya, yabancı para mevduatları % 9,6 artarak 78.882,7 trilyon TL'ya, bankalar arası mevduat ise % 34,0 artarak 3.202,7 trilyon TL'ya ulaşmıştır. Bu dönemde bir önceki yıl sonuna göre kamu bankalarının mevduatı % 43,6 artarak 56.601,5 trilyon TL olurken, öze] bankaların mevduatı % 25,7 artarak 41.734,0 trilyon

TL'ya, yabancı bankaların mevduatı ise % 108,8 artarak 1.262,9 trilyon TL 'ya yükselmiştir.

Kredi Stoku 10 Aralık 2004 tarihi itibariyle bir önceki yılın aynı ayına göre % 58,5 artarak 79.888,1 trilyon TL. seviyesine erişmiştir. Söz konusu dönemde Mevduat Bankalarının kullandıkları krediler % 60,5 artarak 74.896,2 trilyon TL 'ya, Kalkınma ve Yatırım Bankaları kullandıkları kredilerin % 25,5 artarak 4.689,5 trilyon TL 'ya ulaşmıştır.

(M2) Para Arzı 30 Kasım 2004 tarihi itibariyle bir önceki yılın aynı ayına göre % 34,1 artarak 106.370,5 trilyon TL'ya, Rezerv Para ise önceki yılın aynı ayına göre % 27,7 artarak 20.164,7 trilyon TL' ya seviyesine ulaşmıştır. Para arzındaki genişlemede vadeli tasarruf mevduatındaki artış etkili olmuştur.

Fiyat hareketlerinin göstergesi olan İstanbul Ticaret Odası ve Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından hazırlanan Fiyat İndekslerinin 2004 Aralık ayı değişim oranları ise şu şekildedir.

Perakende fiyat hareketlerini izleyen 1995=100 bazlı İstanbul Ücretliler Geçinme İndeksinde 2004 Aralık ayında binde 7 artış izlenirken, bir önceki yılın aynı ayına göre % 7,4, yıllık ortalama ise % 10,6 artış olmuştur. İndekste yer alan grupların aylık artış oranları incelendiğinde en fazla artış, % 3,6 ile Kültür Eğitim ve Eğlence grubunda izlenirken bunu % 1,8 ile Diğer Harcamaları Grubu takip etmiştir.

2004 Kasım ayında binde 2 artış gösteren Toptan Eşya Fiyatları indeksi 2004 Aralık ayında binde 1 artış göstermiştir. Aralık ayı itibariyle bir önceki yılın aynı ayına göre % ,7,8 artış olurken, yıllık ortalama artış oranı % 11,5 olarak gerçekleşmiştir. İndekste yer alan gruplardan en yüksek fiyat artışı % 1,0 ile Gıda maddeleri grubunda görülmüştür.

Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından hazırlanmakta olan Tüketici Fiyatları İndeksinin 2004 Aralık ayı Türkiye Genel indeksi artış oranı binde 4, bir önceki yılın aynı ayına göre % 9,3, yıllık ortalama artış oranı ise % 10,6'dır. Tüketici indeksinin İstanbul ilinin Aralık ayı artış oranı binde 4, yıllık ortalama artış oranı ise % 11,9'dur.

DİE'nin Türkiye genelinde hazırlamış olduğu Toptan Eşya Fiyatları İndeksi 2004 aralık ayında binde 1 artış gösterirken, bir önceki yılın aynı ayına göre artış oranı %13,8 yıllık ortalama artış oranı ise % 11,1 olmuştur.

Erzurum Ticaret Borsası Kayıt Durumu

Borsamızda 2004 yılında 28 şirket kaydı olurken 12 şirketin kaydı silinmiştir. 13 şahıs firması kaydı yapılırken, 47 şahıs firması faaliyetine son vermiştir. Bu gelişmelerden sonra Erzurum Ticaret Borsasına Kayıtlı üye sayısı 604 olurken, Şirket sayısı 152 , şahıs firmaları ise 452 adet olmuştur. Borsamıza kayıtlı toplam üye sayısının %25,17 'sini Şirketler , %74,83 'ünü de Şahıs firmaları meydana getirmektedir.

**2001 - 2002 – 2003 YILLARINDA VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN
SEKTÖREL VE BÖLGESEL DAĞILIMI**

SEKTÖREL DAĞILIM - Milyon TL

SEKTÖRLER	TOPLAM YATIRIM			YILLIK DEĞİŞİM %	
	2001	2002	2003	02//01	03//02
Tarım	100.243.618	179.576.861	323.797.199	79.1	80.3
Madencilik	100.391.839	654.166.393	349.397.629	551.6	-46.6
İmalat	5.656.604.987	8.930.432.832	13.074.887.526	57.9	46.4
Enerji	1.846.036.612	491.365.381	494.847.439	-73.4	0.7
Hizmetler	2.985.565.203	4.974.132.267	11.693.652.995	71.8	135.1
TOPLAM	10.688.842.259	15.229.673.734	25.936.582.788	43.7	70.3

BÖLGESEL DAĞILIM Milyon TL.

BÖLGELER	2001	2002	2003	02//01	03//02
Marmara	4.177.038.761	5.953.994.469	12.547.090.100	42.5	110.7
İç Anadolu	964.029.753	2.304.629.184	3.404.531.146	139.1	47.7
Ege	1.110.689.137	1.863.676.408	2.534.983.711	67.8	36.0
Akdeniz	981.581.364	1.953.135.248	3.569.543.576	99.0	82.8
Karadeniz	614.886.979	592666836	637.274.881	-3.6	7.5
Doğu Anadolu	259.971.858	393708980	397.615.728	51.4	1.0
Güneydoğu Anadolu	1.998.871.974	1.407.699.850	1.892.572.027	-29.6	34.4
Çok Bölgeli	491.775.433	760.162.759	952.971.619	54.6	25.4
TOPLAM	10.598.845.259	15.229.673.734	25.936.582.788	43.7	70.3

**2003 YILINDA VERİLEN YATIRIM TEŞVİK
BELGELERİNİN BÖLGESEL DAĞILIMI**

BÖLGELER	BELGE SAYISI	TOPLAM YATIRIM MİLYON TL	DÖVİZ KULLANIMI (BİN \$)	İSDİHDAM KİŞİ
Marmara	1.768	12.547.090.100	5.633.025	64.748
İç Anadolu	413	3.404.531.146	1.184.984	19.464
Ege	591	2.534.983.711	1.050.190	26.932
Akdeniz	477	3.569.543.576	1.030.709	31.578
Karadeniz	201	637.274.881	243.674	9.082
Doğu Anadolu	107	397.615.728	132.759	4.992
Güneydoğu Anadolu	286	1.892.572.027	941.600	14.741
Çok Bölgeli	33	952.971.619	184.262	10.268
TOPLAM	3.876	25.936.582.788	10.401.203	181.805

**YURT İÇİ İŞGÜCÜ PİYASASINDA GELİŞMELER(*)
(15 + YAŞ , BİN KİŞİ)**

							2004
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	3.DÖNEM
SİVİL İŞ GÜCÜ	22,929	22,925	22,031	22,269	23,818	23.640	25.265
SİVİL İSTİHDAM	21,393	21,236	20,579	20,367	21,354	21.147	22.874
İŞSİZ	1,536	1,689	1,452	1,902	2,464	2.493	2.390
İŞSİZLİK ORANI (%)	6,7	7,4	6,6	8,5	10,3	10,5	9,5
- Kent	10,3	10,4	8,8	11,5	14,2	13,8	13,2
- Kırsal	2,8	4,1	4,0	4,8	5,7	6,5	4,8
EKSİK İSTİHDAM	1,345	2,331	1,520	1,338	1,297	1.143	1.010
EKSİK İSTİHDAM ORANI	5,9	10,2	6,9	6,0	5,4	4,8	4,0

SİVİL İSTİHDAMIN SEKTÖREL DAĞILIMI

							2004
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	3.DÖNEM
TARIM	8,777	8,595	7,103	8,089	7,458	7.165	8.222
SANAYİ	3,614	3,664	3,738	3,774	3,954	3.846	4.035
HİZMETLER	9,000	8,976	8,425	8,551	8,984	10.135	10.618
- İnşaat	1,355	1,346	1,313	1,110	958	965	1.184
TOPLAM	21,394	21,237	20,579	21,524	21,354	21.147	22.874

**ASGARİ ÜCRETİN
1969 YILINDAN İTİBAREN GELİŞİMİ TL-BÜRÜT**

ASGARİ ÜCRETİN BAŞLANGIÇ TARİHİ	16 YAŞINDAN BÜYÜKLER İÇİN		16 YAŞINI DOLDURMAMIŞLAR İÇİN	
	GÜNLÜK	AYLIK	GÜNLÜK	AYLIK
01.07.1969	19,50	585,00	17,50	525
01.11.1972	25,00	750,00	21,00	630
01.07.1974	40,00	1.200,00	34,00	1.020,00
01.06.1976	60,00	1.800,00	50,00	1.500,00
01.01.1978	110,00	3.300,00	70,00	2.100,00
01.05.1979	180,00	5.400,00	120,00	3.600,00
01.05.1981	333,33	10.000,00	223,00	6.690,00
01.01.1983	540,00	16.200,00	370,00	11.100,00
01.04.1984	817,50	24.525,00	562,50	16.875,00
01.10.1985	1.308,00	39.240,00	950,00	28.500,00
01.07.1987	2.475,00	74.250,00	1.710,00	51.300,00
01.07.1988	4.200,00	126.000,00	2.895,00	86.850,00
01.08.1989	7.500,00	225.000,00	5.175,00	155.250,00
01.08.1990	13.800,00	414.000,00	10.125,00	303.750,00
01.08.1991	26.700,00	801.000,00	19.590,00	587.700,00
01.08.1992	48.300,00	1.499.000,00	37.320,00	1.119.600,00
01.08.1993	83.250,00	2.497.000,00	67.950,00	2.038.500,00
01.09.1994	139.125,00	4.173.750,00	116.250,00	3.487.500,00
01.09.1995	282.000,00	8.460.000,00	236.250,00	7.087.500,00
01.08.1996	567.000,00	17.010.000,00	480.000,00	14.400.000,00
01.08.1997	1.181.253,00	35.437.000,00	997.500,00	29.925.000,00
01.08.1998	1.594.650,00	47.839.500,00	1.355.475,00	40.664.250,00
01.01.1999-30.06.1999	2.602.500,00	78.075.000,00	2.212.135,00	66.363.750,00
01.07.1999-31.12.1999	3.120.000,00	93.600.000,00	2.652.000,00	79.560.000,00
01.01.2000-30.06.2000	3.660.000,00	109.800.000,00	3.120.000,00	93.600.000,00
01.07.2000-31.12.2000	3.960.000,00	118.800.000,00	3.735.000,00	101.250.000,00
01.01.2001-30.06.2001	4.665.000,00	139.950.000,00	3.965.250,00	118.957.500,00
01.01.2001-31.12.2001	5.598.000,00	167.940.000,00	4.758.300,00	142.749.000,00
01.01.2002-30.06.2002	7.400.025,00	222.000.750,00	6.290.025,00	188.700.750,00
01.07.2002-31.12.2002	8.362.500,00	250.875.000,00	7.107.000,00	213.210.000,00
01.01.2003	10.200.000,00	306.000.000,00	8.550.000,00	256.500.000,00
01.01.2004-01.07.2004	14.100.000,00	423.000.000,00	12.000.000,00	360.000.000,00
01.07.2004-31.12.2004	14.805.000,00	444.150.000,00	12.600.000,00	378.000.000,00
01.01.2005-31.12.2005	16.290.000,00	488.700.000,00	13.860.000,00	415.800.000,00
01.01.2005-31.12.2005	16,29 YTL	488,70 YTL	13,86 YTL	415,80 YTL

DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ (MİLYON \$)

Yıl	İhracat	İthalat	Dış Ticaret Açığı	Dış Ticaret Hacmi	İhracatın İthalatı Karş.Or. %
1980	2.910,1	7.909,4	-4.999,3	10.819,5	36.8
1981	4.702,9	8.933,4	-4.230,5	13.636,3	52.6
1982	5.746,0	8.442,7	-3.096,7	14.588,7	65.0
1983	5.727,8	9.235,0	-3.507,2	14.962,8	62.0
1984	7.133,6	10.756,9	-3.623,3	17.890,5	66.3
1985	7.958,0	11.343,5	-3.385,5	19.301,5	70.2
1986	7.456,7	11.104,8	-3.648,1	18.561,5	67.1
1987	10.190,0	14.157,8	-3.967,8	24.347,8	72.0
1988	11.662,0	14.335,4	-2.673,4	25.997,4	81.4
1989	11.624,7	15.792,1	-4.167,4	27.416,8	73.6
1990	12.953,3	22.302,1	-9.342,8	35.261,4	58.1
1991	13.593,5	21.047,0	-7.453,5	34.640,5	64.6
1992	14.714,6	22.871,1	-8.156,5	37.585,7	64.3
1993	15.345,1	29.428,4	-14.083,3	44.773,5	52.1
1994	18.105,9	23.270,0	-5.164,1	41.375,9	77.8
1995	21.637,0	35.709,1	-14.071,9	57.346,0	60.6
1996	23.224,5	43.626,7	-20.402,2	66.851,2	53.2
1997	26.261,1	48.558,7	-22.297,6	74.819,8	54.1
1998	26.974,0	45.934,9	-18.960,9	72.908,9	58.7
1999	26.587,2	40.686,7	-14.099,5	67.274,0	65.3
2000	27.774,9	54.502,8	-26.727,9	82.277,7	51.0
2001	31.334,2	41.399,1	-10.064,9	72.733,3	75.7
2002	36.059,1	51.553,8	-15.494,7	87.612,9	69,9
2003	47.252,8	69.339,7	-22.086,9	116.592,5	68,1
2004 ocak-kasım	56.227,0	86.824,0	-30.597,0	143.051,0	64,8

İHRACATIN ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI (MİLYON \$)

ÜLKELER	YILLIK				Ocak - Kasım
	2000	2001	2002	2003	2004
1-OECD ÜLKELERİ	19.050,80	20.615,20	23,553,1	30,262,9	38,146,5
A.AB ÜLKELERİ	14,510,4	16.118,20	18,458,5	24,484,3	30,648,3
B.EFTA ÜLKELERİ	324,3	316,1	409	534	602,9
C.DİĞER OECD ÜLKELERİ	4,171,2	4.180,90	4,685,5	5,344,6	4,895,4
2-OECD ÜYESİ OLMAYAN ÜLK.	7,873,7	9.785,20	11,067,5	15,097,3	17,812,9
3-SERBEST BÖLGELER	895,4	933,8	1,438,5	1,892,6	2,267,2
					56,226,6
TOPLAM	27,774,9	31,334,2	36,059,1	47,252,8	56,226,6

SEÇİLMİŞ ÜLKELER

Fransa	1,657,0	1,895,3	2,124,0	2,277,0	3,289,0
Belçika ve Lüksemburg	647,1	688,3	705	618,3	1,040,8
Hollanda	874,2	892,4	1,044,0	1,088,6	1,887,9
Almanya	5,179,8	5,366,9	5,835,2	5,376,2	7,900,6
İtalya	1,789,3	2,342,2	2,361,0	2,277,0	4,102,1
İngiltere	2,036,8	2,174,9	3,006,0	2,578,8	4,927,1
Yunanistan	437,7	476,1	583	637	1,013,3
İspanya	713,5	950,4	1,115,0	1,253,8	2,314,8
Avusturya	292,2	340,8	332,9	352,3	498,1
İsviçre	238,7	229,7	260	248,3	403,3
ABD	3,135,2	3,125,8	3,337,0	2,813,8	4,405,3
Azərbaycan	230,4	217,7	222,8	226,7	361
Kazakistan	118,7	119,8	157,3	164,2	319,9
Suudi Arabistan	386,6	500,6	547	551,3	675,8
Rusya	644	924,1	1,168,0	953,1	1,684,6
Çin	96	199	238,7	354,9	354,7
Japonya	149,5	124,1	118,9	97,3	162,8

KAMU KESİMİ TOPLAM GELİR VE HARCAMALARI

GELİRLER	CARİ FİYATLAR				GSMH'YA ORANLAR (%)			
	2002	2003	2004(1)	2005(2)	2002	2003	2004(1)	2005(2)
Vergiler.	66.041	91.199	109.545	129.929	24,0	25,6	25,8	27,0
Vasıtasız.	21.815	27.763	30.749	32.743	7,9	7,8	7,2	6,8
Vasıtalı.	42.933	60.168	75.766	93.792	15,6	16,9	17,9	19,5
Servet.	1.293	3.267	3.030	3.394	0,5	0,9	0,7	0,7
V.Dışı Normal gel.	8.419	10.162	11.665	12.354	3,1	2,8	2,8	2,6
Faktör Gelirleri.	20.169	20.549	24.079	27.539	7,3	5,8	5,7	5,7
Sosyal Fonlar.	8.837	-13.962	-16.013	-18.360	-3,2	-3,9	-3,8	-3,8
TOPLAM:	85.792	107.948	129.275	151.462	31,2	30,3	30,5	31,5
Özelleştirme G.	456	429	1.500	1.612	0,2	0,1	0,4	0,3
TOPLAM G.	86.249	108.377	130.775	153.074	31,4	30,4	30,8	31,8
C.Harcamalar	34.688	43.694	50.605	56.684	12,6	12,3	11,9	11,8
Y.Harcamaları	17.223	17.039	20.197	24.825	6,3	4,8	4,8	5,2
S.Sermaye	17.308	17.615	20.028	25.437	6,3	4,9	4,7	5,3
Stok Değişmesi	-85	-576	169	-611	0,0	-0,2	0,0	-0,1
Transfer H.	67.381	80.415	84.209	88.472	24,5	22,5	19,9	18,4
C.Transferler	66.858	79.947	83.740	88.067	24,3	22,4	19,7	18,3
Sermaye Trans.	523	468	469	405	0,2	0,1	0,1	0,1
Stok Değişim F.	1.894	895	605	432	0,7	0,3	0,1	0,1
Toplam Harcama	121.186	142.043	155.616	170.413	44,1	39,8	36,7	35,4
B.Gereği.	34.937	33.666	24.840	17.339	12,7	9,4	5,9	3,6
Konsolide Bütçe	40.746	40.205	33.987	29.137	14,8	11,3	8,0	6,1
KİT.	-2.768	-2.646	-1.870	-4.037	-1,0	-0,7	-0,4	-0,8
İşletmeci.	-3.002	-1.274	-482	-1.838	-1,1	-0,4	-0,1	-0,4
Tasarufçu.	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mahalli İdareler	161	1.637	158	97	0,2	0,5	0,0	0,0
Döner Sermaye	-521	-1.189	-1.156	-1.095	-0,2	-0,3	-0,3	-0,2
Sos.Güv.Kur.	102	133	-191	0	0,0	0,0	0,0	0,0
İşsizlik Sigortası	-2.772	-3.956	-4.586	-5.118	-1,0	-1,1	-1,1	-1,1
Fonlar.	-11	-518	-1.502	-1.645	0,0	-0,1	-0,4	-0,3
Özel.Kap.Kur	234	-1.372	-1.388	-2.199	0,1	-0,4	-0,3	-0,5

GSMH (Trilyon TL) (1)

(1) Tahmin

(2) Program

(M2) PARA ARZI VE REZERV PARA (MİLYAR TL)

AY	DEĞERLER			AYLIK DEĞİŞİM %			DEĞER			AYLIK DEĞİŞİM %		
	2002	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004
1	46,811,280	62,208,155	90,436,316	1,3	1,7	11,8	7,650,388	13,964,604	18,550,078	-3,5	31	20,1
2	48,912,206	62,132,128	89,510,444	4,5	-0,1	-1,0	9,417,014	11,766,063	16,989,790	23,1	-16	-8,4
3	49,816,025	63,412,493	92,551,906	1,8	2,1	3,4	8,436,305	12,019,336	17,101,231	-10	2,2	0,7
4	50,941,232	63,675,086	95,885,004	2,3	0,4	3,6	8,828,326	12,156,546	18,724,390	4,6	1,1	9,5
5	52,129,720	65,036,528	96,311,889	2,3	2,1	0,4	9,123,331	12,352,326	18,869,429	3,3	1,6	0,8
6	53,344,660	67,915,738	97,810,951	2,3	4,4	1,6	9,139,261	12,712,192	19,746,787	0,2	2,9	4,6
7	54,210,941	70,817,980	98,242,666	1,6	4,3	0,4	9,908,273	13,754,400	19,459,788	8,4	8,2	-1,5
8	54,097,541	71,650,694	100,754,615	-0,2	1,2	2,6	9,718,518	14,023,475	20,763,677	-1,9	2	6,7
9	55,882,472	74,610,563	104,077,360	3,3	4,1	3,3	10,293,881	14,516,153	20,113,521	5,9	3,5	-3,1
10	58,546,023	77,588,946	105,108,481	4,8	4,0	1,0	10,337,304	15,418,565	21,105,319	0,4	6,2	4,9
11	59,573,458	79,318,084	106,370,539	1,8	2,2	1,2	11,900,954	15,791,479	20,164,705	15,1	2,4	-4,5
12	61,195,275	80,922,936	-	2,7	2,0	-	10,662,123	15,442,662	-	-10	-2,2	-

Kaynak : T.C.Merkez Bankası

ORTALAMA DÖVİZ ALIŞ KURLARI (*)

Yıllar	ABD	Alman	Belçika	Fıransız	Holanda	İşçire	İtalyan	Japon	İngiliz	Euro
	Doları	Markı	Fıranka	Fıranğı	Filorini	Fıranka	Lireti	Yeni	Poundu	
1984	364.85	127.99	6.31	41.70	114.08	154.87	20.82	1.53	484.12	-
1985	518.34	179.27	8.88	58.67	159.00	215.27	27.46	2.21	677.50	-
1986	669.39	310.64	15.08	97.01	275.37	375.85	45.20	4.01	982.24	-
1987	855.69	477.85	23.00	142.84	424.13	577.00	66.19	5.96	1.408.38	-
1988	1.420.76	809.87	38.61	237.99	717.68	968.90	109.02	11.11	2.527.81	-
1989	2.120.78	1.129.98	53.96	333.20	1.002.31	1.298.29	154.88	15.37	3.467.34	-
1990	2.607.62	1.620.64	78.48	481.31	1.439.33	1.892.82	218.58	18.15	4.669.75	-
1991	4.169.85	2.511.49	122.02	738.67	2.229.78	2.902.01	335.98	31.10	7.343.54	-
1992	6.868.69	4.419.82	214.69	1.304.01	3.925.53	4.916.61	558.72	54.38	12.078.45	-
1993	10.985.96	6.635.80	317.16	1.935.05	5.906.82	7.451.47	697.34	99.77	16.508.50	-
1994	29.704.33	18.498.82	898.72	5.406.43	16.503.27	21.977.23	1.854.83	293.23	45.696.57	-
1995	45.705.43	31.946.18	1.553.24	9.178.80	28.528.89	38.820.75	2.813.47	484.93	72.109.01	-
1996	81.137.15	53.830.75	2.616.37	15.845.24	48.048.10	65.490.43	5.272.61	740.45	127.246.76	-
1997	151.428.52	87.084.08	4.214.27	25.859.78	77.271.30	104.234.65	8.817.58	1.248.76	248.103.88	-
1998	260.039.56	148.440.05	7.184.26	44.234.11	131.503.18	179.865.97	14.943.10	1.996.26	431.062.63	-
1999	417.585.70	226.834.35	10.997.84	67.633.92	20.319.42	276.723.29	22.192.58	3.700.43	675.411.28	443,649,41
2000	623,418,94	293,658,07	14,237,28	87,556,21	260,620,11	368,359,03	29,661,70	5,774,82	942,026,17	574,345,24
2001	1,220,463,29	557,592,78	27,034,24	166,654,31	494,873,13	723,239,90	56,322,55	10,002,97	1,755,418,1	1,090,556,90
2002										
1	1,367,155,61	-	-	-	-	818,297,19	-	10,302,97	1,960,700,23	1,208,912,84
2	1,348,021,48	-	-	-	-	792,229,30	-	10,071,80	1,916,854,20	1,173,282,30
3	1,352,495,60	-	-	-	-	805,698,87	-	10,293,58	1,924,001,32	1,184,298,10
4	1,313,527,50	-	-	-	-	791,443,23	-	10,111,97	1,892,188,17	1,162,309,00
5	1,386,085,50	-	-	-	-	868,923,90	-	10,921,90	2,021,932,90	1,267,808,00
6	1,517,657,70	-	-	-	-	983,355,40	-	12,283,50	2,249,659,30	1,449,211,30
7	1,649,729,84	-	-	-	-	1,118,678,26	-	13,968,90	2,562,575,71	1,639,046,61
8	1,634,596,00	-	-	-	-	1,090,688,00	-	13,699,00	2,512,267,00	1,598,057,00
9	1,642,257,40	-	-	-	-	1,098,215,40	-	13,597,60	2,552,648,30	1,612,083,70
10	1,646,896,48	-	-	-	-	1,100,854,77	-	13,270,61	2,564,334,81	1,615,582,23
11	1,604,320,10	-	-	-	-	1,091,287,38	-	13,148,22	2,517,988,50	1,606,274,10
12	1,579,190,00	-	-	-	-	1,093,759,00	-	12,937,00	2,500,799,00	1,607,325,00
2003										
1	1,654,547,61	-	-	-	-	1,198,016,45	-	13,906,03	2,669,021,90	1,753,089,61
2	1,624,259,00	-	-	-	-	1,191,912,46	-	13,589,00	2,627,439,21	1,751,939,64
3	1,653,910,00	-	-	-	-	1,213,208,00	-	13,909,00	2,615,766,00	1,785,206,00
4	1,623,708,47	-	-	-	-	1,175,482,77	-	13,515,93	2,554,134,73	1,760,564,87
5	1,489,015,00	-	-	-	-	1,130,303,00	-	12,657,00	2,411,265,00	1,714,291,00
6	1,418,262,00	-	-	-	-	1,074,491,00	-	11,966,00	2,535,991,00	1,658,154,00
7	1,396,413,90	-	-	-	-	1,025,174,00	-	11,750,40	2,271,053,00	1,588,861,70
8	1,397,625,00	-	-	-	-	1,010,337,00	-	11,737,00	2,228,855,00	1,558,761,00
9	1,371,530,17	-	-	-	-	990,443,00	-	11,879,00	2,205,370,00	1,535,607,03
10	1,423,551,39	-	-	-	-	1,075,401,00	-	12,964,00	2,384,732,00	1,666,986,23
11	1,471,782,00	-	-	-	-	1,104,646,17	-	13,464,47	2,485,755,63	1,723,447,20
12	1,428,461,20	-	-	-	-	1,126,095,19	-	13,222,65	2,497,828,26	1,753,336,50
2004										
1	1,346,469,00	-	-	-	-	1,084,162,00	-	12,628,06	2,448,200,67	1,699,460,00
2	1,325,155,00	-	-	-	-	1,060,813,00	-	12,395,73	2,465,112,03	1,671,459,00
3	1,315,623,00	-	-	-	-	1,028,453,00	-	12,079,70	2,400,808,70	1,614,908,00
4	1,349,543,00	-	-	-	-	1,041,706,00	-	12,563,00	2,438,688,00	1,621,955,00
5	1,499,884,00	-	-	-	-	1,166,497,00	-	13,370,00	2,676,200,00	1,800,423,00
6	1,488,484,00	-	-	-	-	1,187,133,13	-	13,568,63	2,720,868,63	1,805,359,00
7	1,447,335,00	-	-	-	-	1,161,826,50	-	13,221,58	2,664,565,80	1,776,393,00
8	1,469,706,00	-	-	-	-	1,161,256,70	-	13,272,30	2,673,704,00	1,789,430,40
9	1,497,248,00	-	-	-	-	1,183,162,00	-	13,583,70	2,683,284,60	1,828,041,00
10	1,483,670,00	-	-	-	-	1,198,136,70	-	13,579,60	2,679,839,60	1,825,354,70
11	1,444,302,00	-	-	-	-	1,228,844,00	-	13,737,20	2,679,843,00	1,873,417,00

Kaynak : Devlet Planlama Teşkilatı

KREDİ FAİZ ORANLARI %

	2003				2004								
	EYL.EKM.	KAS.	ARL.		OCK. ŞBT.	MRT.	NSN.	MAY.	HAZ.	TEM.	AGS.	EYL.	
M.B.REESKONT ORANLARI													
-Reeskont İşlemleri	50,0	43,0	43,0	43,0	43,0	43,0	43,0	43,0	43,0	38,0	38,0	38,0	38,0
-Avans Senetleri	57,0	48,0	48,0	48,0	48,0	48,0	48,0	48,0	48,0	42,0	42,0	42,0	42,0
TÜRKİYE KALKINMA BANKASI													
Dışkaynaklı Krediler													
-Sabit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-Değişken	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BANKA KAYNAKLI KREDİLER													
-Orta vadeli Yat.	46,0	35,0	35,0	35,0	27,0	27,0	27,0	24,0	24,0	24,0	27,0	27,0	27,0
-Orta Vadeli İşlt.	46,0	35,0	35,0	35,0	27,0	27,0	27,0	24,0	24,0	24,0	27,0	27,0	27,0
-Yabancı Para Krediler													
-Dolar	9,5	8,0	8,0	8,0	7,5	7,0	7,5	7,0	7,5	7,0	8,5	8,5	8,5
-Mark	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-Euro (2)	10,0	8,0	8,0	8,0	7,5	7,5	7,5	7,0	7,0	7,0	7,5	7,5	7,5
TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI													
-Sevk Öncesi (1)	25,0	23,0	23,0	20,0	20,0	18,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0
-Dış.Tic.Ser.Şir.	25,0	23,0	23,0	20,0	20,0	18,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	19,0
İhracat Kredisi													

Kaynak : Devlet Planlama Teşkilatı

TURİZMİN AYLAR İTİBARIYLA GELİŞİMİ									
AYLAR	GELEN TURİST SAYISI					YILLIK DEĞİŞİM %			
	2000	2001	2002	2003	2004	2001/00	2002/01	2003/02	2004/03
Ocak	333,915	359,32	306,602	362,349	533,818	7,6	-14,7	18,2	47,3
Şubat	354,487	404,653	426,408	478,117	607,855	14,2	5,4	12,1	27,1
Mart	435,158	547,346	675,494	495,175	783,761	25,8	23,4	-26,7	58,3
Nisan	721,128	884,804	846,416	665,167	1,098,401	22,7	-4,3	-21,4	65,1
Mayıs	936,376	1,231,484	1,327,302	1,141,558	1,801,118	24,8	7,8	-14	57,8
Haziran	1,079,148	1,388,054	1,457,616	1,506,956	1,907,716	28,6	5	3,4	26,2
Temmuz	1,525,718	1,777,846	1,897,062	2,123,678	5,597,432	16,5	6,7	11,9	22,3
Ağustos	1,419,244	1,601,331	1,900,111	2,263,597	2,525,917	12,8	18,7	19,1	11,6
Eylül	1,368,538	1,440,365	1,770,499	1,865,650	2,127,172	5,2	22,9	5,4	14,0
Ekim	1,178,481	1,065,793	1,420,406	1,648,459	1,843,417	-9,6	33,3	16,1	11,8
Kasım	602,396	520,962	662,985	769,119	938,440	-13,5	27,3	16,0	22,0
Aralık	423,564	397,951	559,873	636,580		-6	40,7	13,7	
TOPLAM	10,428,153	11,619,909	13,256,028	13,956,405		11,4	14,1	5,3	

AYLAR	TURİZM GELİRLERİ (MİLYON \$)					YILLIK DEĞİŞİM %			
	2000	2001	2002	2003	2004	2001/00	2002/01	2003/02	2004/03
Ocak	217	223	212	377	602	2,8	-4,5	77,8	59,7
Şubat	216	216	262	418	503	0	21,3	59,5	20,3
Mart	302	298	421	406	608	-1,3	41,3	-3,6	49,8
Nisan	422	555	451	442	773	31,5	-18,7	-2,0	74,9
Mayıs	662	827	759	773	1,165	24,9	-8,2	1,8	50,7
Haziran	749	983	877	1,044	1,332	31,2	-10,8	19,0	27,6
Temmuz	1,054	1,113	1,126	1,811	2,154	5,6	1,2	60,8	18,9
Ağustos	1,207	1,315	1,450	2,88	3,024	8,9	10,3	98,6	5,0
Eylül	1,056	1,127	1,237	2,341	2,483	6,7	9,8	89,2	6,1
Ekim	984	825	978	1,454	1,642	-16,2	18,5	48,7	12,9
Kasım	476	384	435	767		-19,3	13,3	76,3	
Aralık	291	224	272	490		-23	21,4	19,2	
TOPLAM	7,636	8,090	8,480	13,203		5,9	4,8	14,1	

TÜRKİYE' YE GELEN YABANCILARIN ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI

ÜLKELER	Yıllık		
	2001	2002	2003
1-TOPLAM OECD	7,500,647	8,390,504	8,358,252
-AVRUPA OECD	6,854,504	7,947,397	7,986,524
-DİĞER OECD	646,143	443,107	399,361
2-DİĞER AVRUPA ÜLKELERİ	1,353,101	1,756,168	1,870,139
3-BAĞIMSIZ MİLLETLER	1,431,190	1,661,767	2,072,103
4-ASYA ÜLKELERİ	1,074,877	1,203,394	1,398,315
5-AFRİKA ÜLKELERİ	181,301	185,295	174,114
6-AMERİKA ÜLKELERİ	66,946	39,952	41,442
7-OKYANUSYA ÜLKELERİ	269	477	281
8-MİLLİYETSİZ	11,578	10,629	14,126
TOPLAM	11,619,909	13,248,176	13,956,405

Kaynak : Devlet İstatistik Enstitüsü

SEÇİLMİŞ ÜLKELER	Yıllık			
	2000	2001	2002	2003
-ALMANYA	2.277.505	2.881.443	3.481,671	3,327,834
-İNGİLTERE	915.286	845.932	1,037,507	1,091,197
-FRANSA	449.727	523.777	522,740	470,156
-AVUSTURYA	320.630	360.145	377,036	379,692
-HOLANDA	439.819	632.833	873,278	938,673
-ROMANYA	265.128	180.941	180,203	185,036
-İSVEÇ	148.830	200.760	203,648	204,175
-İTALYA	218.768	315.134	210,657	236,827
-DANİMARKA	100.958	128.013	164,979	154,317
-YUNANİSTAN	218.092	189.028	280,033	393,397
-BULGARİSTAN	381.545	540.437	834,073	1,006,281
-FİNLANDİYA	53.775	64.284	80,739	59,751
-BELÇİKA	286.885	310.512	313,585	308,073
-NORVEÇ	67.384	87.641	94,528	88,813
-İSVİÇRE	81.257	126.545	143,372	188,806
-İSPANYA	93.107	116.021	88,811	92,301
-RUSYA FED.	-	-	946,511	1,258,964
-POLONYA	118.185	150.993	150,949	102,222
-ABD	515.284	428.989	247,629	222,635
-JAPONYA	89.463	87.791	94,514	67,812
-İSRAİL	313.301	310.714	226,980	322,568
-İRAN	380.819	327.067	347,856	496,587
-SURİYE	122.417	109.723	98,235	85,231
-AVUSTURALYA	58.075	58.666	58,678	56,792

Kaynak : Turizm Bakanlığı

ÖDEMELER DENGESİ (MİLYON \$)					
	YILLIK				OCAK-EKİM
	2000	2001	2002	2003	2004
A-CARİ İŞLEMLER DENGESİ	-9.819	3.390	-1.523	-6.850	-10.719
I-Dış Ticaret Dengesi	-22.410	-4.543	-8.337	-14.034	-18.772
1-İhracat -FOB	30.721	34.373	40.124	51.206	53.898
2-İthalat-FOB	-53.131	-38.916	-48.461	-65.240	-72.670
II-Hizmetler Dengesi	11.368	9.130	7.878	10.505	11.606
3-Hizmet gelirleri	20.364	16.030	14.783	19.025	20.499
4-Hizmet giderleri	-8.996	-6.900	-6.905	-8.520	-8.893
III-Yatırım Gelirleri Dengesi	-4.002	-5.000	-4.554	-5.427	-4.492
6-Yatırım Gelirleri	2.836	2.753	2.486	2.246	2.114
7-Yatırım Giderleri	-6.838	-7.753	-7.040	-7.673	-6.606
IV-Cari Transferler	5.225	3.803	3.490	2.106	939
B-FİNANS DENGESİ	9.610	-14.198	1.375	0	13.169
8-Yurtdışında Doğrudan yatırım	-870	-497	-175	5.972	-716
9-Yurtiçinde Doğrudan yatırım	982	3.266	1.038	-499	2.386
10-Portföy Hesabı-Varlıklar	-593	-788	-2.096	575	-1.079
11-Portföy Hesabı-Yükümlülükler	1.615	-3.727	1.503	-1.386	5.622
12-Diğer yatırımlar-Varlıklar	-1.913	-156	-777	2.946	-4.853
13-Diğer yatırımlar-Yükümlülükler	10.389	-12.296	8.033	-1.306	11.809
C-NET HATA VE NOKSAN	-2.788	-21.220	149	-878	2.134
GENEL DENGE	-2.997	-12.924	6.153	4.097	4.584
D-REZERV VARLIKLAR	2.997	12.924	-6.153	-4.097	-4.584

Not :Bavul Ticareti Dahil

Kaynak : DPT

DEVLET BORÇLARI				
	2001	2002	2003	2004(2)
A. İÇ BORÇ STOKU	122,157,260	149,869,691	194.386.700	225.725.442
(Milyar TL.)				
a) ÖDEMELER	164,360,842	141,059,233	166.357.352	136.708.281
-Anapara Ödemeleri	123,876,596	97,590,694	113.721.373	119.807.166
-Faiz Ödemeleri	40,484,246	43,468,540	52.635.979	46.373.126
b) BORÇLANMA	209,613,235	125,303,125	158.238.383	151.145.907
-Tahvil	164,183,336	58,900,026	101.777.186	92.577.466
-Bono	45,429,899	66,403,099	54.461.198	58.568.441
-Avans	0	0	0	0
-Konsolide Borçlar	0	0	0	0
c) NET BORÇ KULLANIMI	85,736,639	27,712,432	44.517.010	31.338.741

	2001	2002	2003	2004 OCAK- EYLÜL
B. DIŞ BORÇ STOKU (1)	113,806	131,407	145.805	153.160
(Milyon \$)				
I) ORTA VE UZUN VADELİ	97,566	116,215	122.792	123.844
-Toplam Kamu	46,325	63,877	70.293	71.376
-Merkez Bankası	23,753	21,544	21.504	17.791
-Özel	27,487	30,794	30.995	34.677
II) KISA VADELİ	16,241	15,192	23.013	29.316
-Merkez Bankası	590	451	2.860	3.014
-Ticari Bankalar	7,997	6,344	9.692	12.677
-Diğer Sektörler	7,654	8,397	10.461	13.625

KAYNAK : Genel Değerlendirme kısmındaki değerler İstanbul Ticaret Odası Aylık Ekonomik Veriler kitapçığı 2004 4. Üç Aylık Kitabından alınmıştır.

İLLER BAZINDA AÇILAN KAPANAN ŞİRKET SAYILARI (Aylık, Yılbaşından itibaren kümülatif ve bir önceki yıl ile karşılaştırmalı)

İL	AÇILAN	KAPANAN	PERİYODA	PERİYODA	GEÇEN YIL	GEÇEN YIL	GEÇ.YIL	GEÇ.YIL
	ŞİRKET	ŞİRKET	AÇ. ŞİRKET	KAP.ŞİRKET	AÇ. ŞİRKET	KAP.ŞİRKET	AÇ.ŞİRKET	KAP.ŞİRKET
	(10) 2004	(10) 2004	(01-10) 2004	(01-10) 2004	(10) 2003	(10) 2003	(01-10) 2003	(01-10) 2003
ADANA	163		1639	503	151	65	1181	512
ADYAMAN	15		192	48	3	5	188	44
AFYON	52		429	140	25	14	308	141
AĞRI	9		119	77	7	11	116	82
AMASYA	15		164	88	9	6	221	77
ANKARA	846		9201	2459	698	187	6198	1866
ANTALYA	281		3813	948	245	273	2606	1008
ARTVİN	8		99	69	8	8	66	66
AYDIN	114		1125	272	56	30	921	287
BALIKESİR	95		922	329	78	26	818	305
BİLECİK	7		96	56	5	1	113	33
BİNGÖL	12		85	34	7	2	64	37
BİTLİS	4		88	26	1	10	76	43
BOLU	13		150	58	15	7	213	79
BURDUR	10		131	43	10	0	108	38
BURSA	186		1890	634	237	59	1939	546
ÇANAKKALE	36		626	207	53	14	504	155
ÇANKIRI	13		79	57	6	2	85	39
ÇORUM	21		233	87	25	10	211	91
DENİZLİ	59		756	282	61	20	630	273
DİYARBAKIR	38		457	179	48	20	418	181
EDİRNE	18	13	256	124	30	14	161	151
ELAZIĞ	24	6	244	123	27	6	177	115
ERZİNCAN	17	6	134	53	18	14	108	77
ERZURUM	31	6	316	144	26	17	210	179
ESKİŞEHİR	102	42	1002	563	59	17	695	201
GAZİANTEP	59	10	936	196	98	12	1019	163
GİRESUN	18	7	217	62	25	5	176	62
GÜMÜŞHANE	3	0	57	11	7	2	63	17
HAKKARİ	7	0	84	20	7	1	46	39
HATAY	58	25	684	256	61	24	508	213
ISPARTA	20	8	225	71	23	7	267	75
MERSİN	101	37	1170	442	105	30	1095	443
İSTANBUL	2252	691	22704	7690	2026	726	18745	7050
İZMİR	396	127	4116	1304	360	165	3508	1230
KARS	8	0	136	41	2	3	83	39
KASTAMONU	12	11	173	97	5	8	112	78
KAYSERİ	74	24	798	282	49	23	559	289
KIRKLARELİ	9	4	199	69	29	14	237	89
KIRŞEHİR	16	3	107	55	9	6	62	45
KOCAELİ	86	25	929	300	83	20	726	242
KONYA	101	34	1119	624	70	39	841	436
KÜTAHYA	26	7	399	122	27	12	312	113
MALATYA	34	15	378	223	25	5	285	176
MANİSA	73	28	714	320	72	34	986	321
K. MARAŞ	67	7	468	161	43	26	482	195
MARDİN	16	5	188	65	27	1	187	62
MUĞLA	103	26	1095	268	54	23	827	255
MUŞ	3	17	65	66	8	5	59	43
NEVŞEHİR	16	5	195	103	17	7	195	90

NİĞDE	3	4	109	45	8	5	103	51
ORDU	31	8	294	148	26	6	343	129
RİZE	13	4	147	85	7	5	89	68
SAKARYA	45	11	537	152	42	19	406	174
SAMSUN	46	17	658	294	42	26	724	322
SİİRT	2	8	84	27	3	2	42	29
SİNOP	8	8	64	48	5	6	66	41
SİVAS	18	11	310	97	20	6	202	110
TEKİRDAĞ	42	19	602	214	55	19	484	257
TOKAT	41	7	369	138	21	7	230	108
TRABZON	34	10	355	121	20	10	298	125
TUNCELİ	1	1	38	11	1	0	15	4
Ş. URFA	33	8	467	105	21	9	283	119
UŞAK	17	11	172	78	17	8	132	57
VAN	26	94	357	236	32	14	221	85
YOZGAT	14	5	163	67	7	11	113	62
ZONGULDAK	28	16	344	165	26	17	331	160
AKSARAY	20	4	162	59	18	8	152	104
BAYBURT	1	1	27	4	5	0	16	3
KARAMAN	10	4	163	101	5	6	136	113
KIRIKKALE	9	3	78	38	3	3	76	28
BATMAN	13	3	141	34	12	5	82	37
ŞIRNAK	7	4	115	19	5	2	60	8
BARTIN	5	3	81	32	4	3	92	36
ARDAHAN	2	1	32	14	1	0	34	0
İĞDIR	3	3	86	34	13	2	84	84
YALOVA	30	8	181	66	12	5	178	60
KARABÜK	4	6	66	51	8	5	88	59
KİLİS	1	2	75	21	3	2	41	17
OSMANİYE	16	3	189	45	8	1	102	58
DÜZCE	22	8	205	91	16	33	155	72
	6292	1484	68073	23091	5606	2281	55093	20971

B- İNTERNET SİTEMİZ

Borsamız Türkiye' de sadece birkaç borsa gibi sürekli kendini yenilediğini ispatlarcasına Ağustos 2000 tarihi itibariyle ilimizi ve borsamızı çağımızın gereksinimi haline gelen sanal bir ortam olan internet'ede taşımasını bilmiştir.

Değerli halkımızın İlimizin sosyo-ekonomik ve kültürel özellikleri ile borsamız hakkındaki bilgileri ile gerçekleştirdiği faaliyetleri sürekli ve güncel olarak bulabileceği bu sitemize www.erzurumborsasi.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz. Ayrıca gerek sitemizle ve gerekse borsamızla ilgili dilek ve şikayetlerinizi elektronik posta adresimiz olan etb@erzurumborsasi.org.tr'ye gönderebilirsiniz. Bu doğrultuda size en kısa zamanda cevap vermeye çalışacağız. 2004 yılı sonu itibariyle bu sitemizin ziyaretçi sayısı da 31.000 kişi olmuştur

II. 2004 YILI HESAP SONUÇLARIMIZ

ERZURUM TİCARET BORSASI 2004 YILI MİZANI

Hesap İsimleri	Borç Yekünleri Lira	Alacak Yekünleri Lira	Borç Bakiyesi Lira	Alacak Bakiyesi Lira
TAHMİNİ GELİR	750.000.000.000	750.000.000.000		
TAHMİNİ GİDER	750.000.000.000	750.000.000.000		
1 KASA	1.292.985.474.000	1.292.977.574.000	7.900.000	
2 BANKALAR CARİ HESABI	2.648.429.260.970	2.502.880.520.970	145.548.740.000	
	700 \$		700	
2.1 Vadeli Hesaplar			122.637.140.000	
2.2 Vadesiz Hesaplar			6.383.190.000	
2.3 Döviz Hesapları			700 \$	
2.4 Diğer Hesaplar			16.528.410.000	
3 HİSSE SENEDİ VE TAHVİLAT HSB	19.487.000.000		19.487.000.000	
3.1 Hisse Senetleri			19.487.000.000	
3.2 Tahvilat				
4 SABİT KIYMETLER HESABI	8.501.516.677.564	34.551.127.564	8.466.965.550.000	
4.1 Binalar ve Arsalar			7.781.100.000.000	
4.2 Demirbaşlar			520.177.550.000	
4.3 Taşıtlar			165.688.000.000	
5 MUVAKKAT ALACAKLILAR HSB	593.582.538.113	764.753.308.113		171.170.770.000
5.1 Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği				52.910.060.000
5.2 Türkiye Ziraat Odaları Birliği				4.212.380.000
5.3 Vergi Daireleri				4.762.110.000
5.4 İcra Daireleri				
5.5 Sigorta ve Emekli Sandığı Vakfı				9.355.820.000
5.6 Personel				
5.7 Diğer Alacaklılar				99.930.400.000
6 MUVAKKAT BORÇLULAR HSB.	216.839.481.831	194.659.081.831	22.180.400.000	
	1.350 \$	300 \$	1.050	
6.1 Üyeler			30.000.000	
			1.050 \$	
6.2 Personel			30.000.000	
6.3 Sigorta ve Emekli Sandığı Vakfı			1.282.400.000	
6.4 Diğer Borçlular			20.838.000.000	
7 UMUMİ MASRAFLAR HESABI	724.530.576.362	724.530.576.362		
7.1 Personel Giderleri	427.260.275.276	427.260.275.276		
7.1.1 Memur Ücretleri	275.182.605.595	275.182.605.595		
7.1.2 Hizmetli Ücretleri				
7.1.3 Sözleşmeli ve Geçici Pers.Ücret.	20.974.887.842	20.974.887.842		

ERZURUM TİCARET BORSASI 2004 YILI MİZANI (DEVAMI)

7.1.4 Müteferrik Hiz.ve Yevmiyeler				
7.1.5 Sigorta Primi	68.047.952.872	68.047.952.872		
7.1.6 Çocuk Zammı	4.409.421.171	4.409.421.171		
7.1.7 Aile Yardımı	12.202.161.674	12.202.161.674		
7.1.8 Doğum ve Ölüm Yardımları	351.525.000	351.525.000		
7.1.9 Tedavi Masrafları	7.742.175.000	7.742.175.000		
7.1.10 İkramiyeler	38.349.546.122	38.349.546.122		
7.2 Huzur Hakları	7.875.533.282	7.875.533.282		
7.2.1 Meclis Huzur Hakları	2.434.834.144	2.434.834.144		
7.2.2 Yönetim Kurulu Huzur Hakları	5.440.699.138	5.440.699.138		
7.2.3 Diğer Huzur Hakları				
7.3 İdari Giderler	122.512.179.404	122.512.179.404		
7.3.1 Seyahat ve Yol Masrafları	20.526.947.433	20.526.947.433		
7.3.2 Seçim Masrafları				
7.3.3 Kasa Tazminatları	15.164.629.716	15.164.629.716		
7.3.4 Kırtasiye ve Matbu Masrafları	3.527.300.000	3.527.300.000		
7.3.5 Hizmetliler Giyim Masrafı				
7.3.6 Telefon Masrafı	7.469.650.000	7.469.650.000		
7.3.7 Elektrik ve Su Masrafı	5.888.574.000	5.888.574.000		
7.3.8 Posta Telgraf ve Damga Pulu M.	1.320.450.000	1.320.450.000		
7.3.9 Temsil Masrafları				
7.3.10 Kiralar	2.740.344.000	2.740.344.000		
7.3.11 Yakacak Masrafı	5.595.525.000	5.595.525.000		
7.3.12 Kitap Gazete ve Mecmua Abon.	1.414.900.000	1.414.900.000		
7.3.13 Dava ve İcra Masrafları	1.011.100.000	1.011.100.000		
7.3.14 Müteferrik Masraflar	31.315.635.000	31.315.635.000		
7.3.15 Araç Yakıt Masrafı	8.131.400.000	8.131.400.000		
7.3.16 Türlü Vergiler	5.356.071.728	5.356.071.728		
7.3.17 Çeşitli Sigortalar	4.572.763.458	4.572.763.458		
7.3.18 Tamirat	8.467.288.000	8.467.288.000		
7.3.19 Diğer Giderler	9.601.069	9.601.069		
7.4 Sergi.Fuar.Kongre.Burs ve Organize Sanayi Bölgesi Giderleri				
7.4.1 Sergi ve Fuarlar				
7.4.2 Kongreler				
7.4.3 Burslar				
7.4.4 Organize Sanayi Bölgeleri Gid.				
7.5 Sabit Kıymetlere Yatırımlar	98.842.928.400	98.842.928.400		
7.5.1 Arsalar				
7.5.2 Binalar				
7.5.3 Demirbaşlar	16.654.928.400	16.654.928.400		
7.5.4 Taşitlar	82.188.000.000	82.188.000.000		
7.6 Yayın Giderleri				
7.6.1 Borsa Mecmuası				
7.6.2 Borsa Gazetesi				
7.6.3 Diğer Yayınlar				

ERZURUM TİCARET BORSASI 2004 YILI MİZANI (DEVAMI)

7.7 Yardımlar	14.638.750.000	14.638.750.000		
7.7.1 Eğitim ve Öğretim Kurumlarına	9.750.000.000	9.750.000.000		
7.7.2 Hayır Kurumlarına				
7.7.3 Diğer Sosyal Yardımlar	4.888.750.000	4.888.750.000		
7.8 Birlik Aidatı ,Diğer Aidat ve Fonlar	53.340.610.000	53.340.610.000		
7.8.1 Türkiye Odalar.Bors.Birliği Aidatı	52.910.060.000	52.910.060.000		
7.8.2 Türkiye Ziraat Odaları Bir.Aidatı				
7.8.3 Diğer Aidatlar	430.550.000	430.550.000		
7.9 İhtiyat Akçesi				
7.10 Diğer Giderler				
8 UMUMİ VARİDAT HESABI	661.375.747.619	661.375.747.619		
8.1 Kayıt Ücretleri	3.095.800.000	3.095.800.000		
8.2 Yıllık Aidat	37.289.200.000	37.289.200.000		
8.3 Muamele Tescil Ücreti	342.273.674.501	342.273.674.501		
8.4 Yapılan Hizmetler Karş.Al.Ücretler	191.964.392.000	191.964.392.000		
8.5 Vesika Gelirleri	7.826.200.000	7.826.200.000		
8.6 Yayın Gelirleri				
8.7 Bağış ve Yardımlar	1.235.000.000	1.235.000.000		
8.8 Gecikme Zammı	15.685.865.000	15.685.865.000		
8.9 Para Cezaları	100.300.000	100.300.000		
8.10 İştirakler Kârı				
8.11 Ajanlık Üc.Ol.Alınan Paralardan Artan.				
8.12 Türlü Gelirler	61.905.316.118	61.905.316.118		
9 İHTİYATLAR HESABI	2.541.127.564	8.481.522.707.564		8.478.981.580.000
10 NETİCE HESABI	35.764.349.657	35.764.349.657		
11 NAZIM HESAPLARI	14.219.932.423	18.257.172.423		4.037.240.000
	300 \$	2.050 \$		1.750 \$
11.1 Üyelerden Alınan Teminatlar				
11.2 Kiracılarından Alınan Teminatlar				1.752.500.000
11.3 Personelden Alınan Teminatlar				1.750 \$
11.4 Sig.ve Emk.San.Fonu (Sağlık Yrd)				2.284.740.000
11.5 Diğer Teminat ve Emanetler				

UMUMİ YEKÜN**16.211.272.166.103****16.211.272.166.103****8.654.189.590.000****8.654.189.590.000****2.350 \$****2.350 \$****1.750 \$****1.750 \$****GELİR YEKÜNÜ****661.375.747.619.-TL****UM.VAR.ÜZ.TAH.ED.AİD****572.701.337.962.-TL****52.910.060.000.-TL****625.611.397.962.-TL**

ERZURUM TİCARET BORSASI 2004 YILI KESİN BÜTÇESİ GİDER KALEMLERİ

GİDER BÜTÇESİ		2004 Yılı Tahmini Gider	31.12.2004 Tarihi İtibariyle Gider
7.1	PERSONEL GİDERLERİ	427.275.001.000	427.260.275.276
7.1.1	Memurlar Ücreti	275.183.000.000	275.182.605.595
7.1.2	Hizmetli Ücreti	1.000.000	0
7.1.3	Sözleşmeli ve Geçici Personel Ücreti	20.975.000.000	20.974.887.842
7.1.4	Müteferrik Hizmetliler ve Yevmiyeler	1.000.000	0
7.1.5	Sigorta Primi	68.050.000.000	68.047.952.872
7.1.6	Çocuk Zammı	4.410.000.000	4.409.421.171
7.1.7	Aile Yardımı	12.203.000.000	12.202.161.674
7.1.8	Doğum ve Ölüm Yardımları	352.000.000	351.525.000
7.1.9	Tedavi Masrafları	7.750.000.000	7.742.175.000
7.1.10	Tazminatlar	38.350.000.000	38.349.546.122
7.1.11	İkramiyeler	1.000	0
7.2	HUZUR HAKLARI	10.600.000.000	7.875.533.282
7.2.1	Meclis Huzur Hakları	4.500.000.000	2.434.834.144
7.2.2	Yönetim Kurulu Huzur Hakları	6.000.000.000	5.440.699.138
7.2.3	Diğer Huzur Hakları	100.000.000	0
7.3	İDARİ GİDERLER	127.577.003.000	122.496.229.404
7.3.1	Seyahat ve Yol Masrafları	20.600.000.000	20.526.947.433
7.3.2	Seçim Masrafları	1.000	0
7.3.3	Kasa Tazminatları	15.170.000.000	15.164.629.716
7.3.4	Kırtasiye ve Matbu	4.150.000.000	3.527.300.000
7.3.5	Hizmetliler Giyim Masrafı	1.000	0
7.3.6	Telefon	7.770.000.000	7.469.650.000
7.3.7	Elektrik ve Su	6.400.000.000	5.888.574.000
7.3.8	Posta, Telgraf ve Damga Pulu	1.500.000.000	1.320.450.000
7.3.9	Temsil Masrafları	1.000	0
7.3.10	Kiralar	2.800.000.000	2.740.344.000
7.3.11	Yakacak	7.500.000.000	5.595.525.000
7.3.12	Kitap, Gazete ve Mecma Aboneleri	1.500.000.000	1.414.900.000
7.3.13	Dava ve İcra Masrafları	1.000.000.000	995.150.000
7.3.14	Müteferrik Masraflar	32.000.000.000	31.315.635.000
7.3.15	Araç Yakıt Masrafı	8.500.000.000	8.131.400.000
7.3.16	Türlü Vergiler	5.367.000.000	5.356.071.728
7.3.17	Çeşitli Sigortalar	4.800.000.000	4.572.763.458
7.3.18	Tamiratlar	8.500.000.000	8.467.288.000
7.3.19	Diğer Giderler	20.000.000	9.601.069
7.4	SERGI,FUAR,KONGRELER,BURS VE ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ GİDERLERİ	4.000.000	0
7.4.1	Sergi ve Fuarlar	1.000.000	0
7.4.2	Kongreler	1.000.000	0
7.4.3	Burslar	1.000.000	0
7.4.4	Organize Sanayi Bölgeleri Gideri	1.000.000	0
7.5	SABİT KIYMETLER YATIRIMLAR	98.903.000.000	0
7.5.1	Arsalar	1.000.000	0
7.5.2	Binalar	1.000.000	0
7.5.3	Demirbaşlar	16.700.000.000	0
7.5.4	Taşıtlar	82.201.000.000	0
7.6	YAYIN GİDERLERİ	3.000.000	0
7.6.1	Borsa Mecmuası	1.000.000	0
7.6.2	Borsa Gazetesi	1.000.000	0
7.6.3	Diğer Yayınlar	1.000.000	0
7.7	YARDIMLAR	15.850.000.000	14.638.750.000
7.7.1	Eğitim ve Öğretim Kurumlarına	9.850.000.000	9.750.000.000
7.7.2	Hayır Kurumlarına	1.000.000.000	0
7.7.3	Diğer Sosyal Yardımlar	5.000.000.000	4.888.750.000
7.8	BİRLİK AİDATI ,DİĞER AİDATLAR VE FONLAR	68.786.996.000	430.550.000
7.8.1	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Aidatı	65.000.000.000	0
7.8.2	Türkiye Ziraat Odaları Birliği Aidatı	1.000	0
7.8.3	Diğer Aidatlar	3.786.995.000	430.550.000
7.9	İHTİYAT AKÇESİ	1.000.000	0
7.10	DİĞER GİDERLER	1.000.000.000	0
TOPLAM		750.000.000.000	572.701.337.962

ERZURUM TİCARET BORSASI 2004 YILI KESİN BÜTÇESİ GELİR KALEMLERİ

GELİR BÜTÇESİ		2004 Yılı Tahmini Gelir	31,12,2004 Tarihi İtibariyle Gelir
8.1	KAYIT ÜCRETLERİ	3.556.000.000	3.095.800.000
8.2	YILLIK AİDAT	45.731.000.000	37.289.200.000
8.2.1	Fevkalade Derece	27.040.000.000	21.795.600.000
8.2.2	Birinci Derece	7.033.000.000	8.247.400.000
8.2.2.1	1/A Grubu	6.351.000.000	7.982.900.000
8.2.2.2	1/B Grubu	82.000.000	0
8.2.2.3	1/C Grubu	600.000.000	264.500.000
8.2.3	İkinci Derece	5.133.000.000	2.923.000.000
8.2.3.1	2/A Grubu	2.001.000.000	1.585.000.000
8.2.3.2	2/B Grubu	756.000.000	259.000.000
8.2.3.3	2/C Grubu	2.376.000.000	1.079.000.000
8.2.4	Üçüncü Derece	2.303.000.000	1.680.400.000
8.2.4.1	3/A Grubu	1.127.000.000	833.500.000
8.2.4.2	3/B Grubu	396.000.000	294.500.000
8.2.4.3	3/C Grubu	780.000.000	552.400.000
8.2.5	Dördüncü Derece	4.222.000.000	2.642.800.000
8.2.5.1	4/A Grubu	192.000.000	1.052.000.000
8.2.5.2	4/B Grubu	810.000.000	172.150.000
8.2.5.3	4/C Grubu	3.220.000.000	1.418.650.000
8.3	MUAMELE TESCİL ÜCRETİ	385.000.000.000	342.273.674.501
8.4	YAPILAN HİZMETLER KARŞILIĞI ALINAN ÜCRETLER	168.602.000.000	191.964.392.000
8.4.1	Eksper Ücreti	1.000.000	0
8.4.2	Analiz Ücreti	6.100.000.000	2.367.000.000
8.4.3	Ölçü ve Tartı Ücreti	125.000.000.000	135.344.600.000
8.4.4	Muhafaza ve Depolama Ücreti	7.500.000.000	9.390.790.000
8.4.5	Ajan ve Simsar Ücreti	30.000.000.000	7.149.702.000
8.4.6	Diğer Hizmet Karşılığı Ücretler	1.000.000	37.712.300.000
8.5	VESİKA GELİRLERİ	11.103.000.000	7.826.200.000
8.5.1	Borsaya Dahil Maddelerin Fiyatlarına İlişkin Belgeler	1.000.000	0
8.5.2	Teammüllere İlişkin Bilgi ve Belgeler	1.000.000	0
8.5.3	Kayıt.Sicil ve Tescil Suretleri İle Kimlik Kartları	500.000.000	12.500.000
8.5.4	Fatura Tasdikleri	10.000.000.000	7.808.700.000
8.5.5	İmza Tasdikleri	500.000.000	0
8.5.6	Kefalet Harçları	1.000.000	5.000.000
8.5.7	Borsaya Dahil Mallara ve Borsa İşlemlerine İlişkin Diğer Bilgi ve Belgeler	100.000.000	0
8.6	YAYIN GELİRLERİ	3.000.000	0
8.6.1	Borsa Mecmuası	1.000.000	0
8.6.2	Borsa Gazetesi	1.000.000	0
8.6.3	Diğer Yayınlar	1.000.000	0
8.7	BAĞIŞ VE YARDIMLAR	2.000.000	1.235.000.000
8.7.1	Bağışlar	1.000.000	1.235.000.000
8.7.2	Yardımlar	1.000.000	0
8.8	GECİKME CEZALARI	18.550.000.000	15.685.865.000
8.8.1	Kayıt Ücretinden	350.000.000	25.200.000
8.8.2	Yıllık Aidattan	3.000.000.000	1.001.700.000
8.8.3	Muamele Tescil Ücretinden	15.000.000.000	14.158.390.000
8.8.4	Diğer Cezalar	200.000.000	500.575.000
8.9	PARA CEZALARI	2.450.000.000	100.300.000
8.10	İŞTİRAKLER KÂRI	1.000.000	0
8.11	AJANLIK ÜCRETİ OLARAK ALINAN PARALARDAN ARTANLAR	1.000.000	0
8.12	TÜRLÜ GELİRLER	115.001.000.000	61.905.316.118
8.12.1	Banka Faizleri	80.000.000.000	38.967.272.401
8.12.2	Tahvil Kuponlarından Alınanlar	1.000.000	0
8.12.3	Gayrimenkul Kiraları	30.000.000.000	20.059.025.000
8.12.4	Diğer Gelirler	5.000.000.000	2.879.018.717
	TOPLAM	750.000.000.000	661.375.747.619

ERZURUM TİCARET BORSASI 2004 YILI BİLANÇOSU AKTİF BÖLÜMÜ**AKTİF****1 - NAKİTLER****145.556.640.000****700 \$****A - KASA HSB.**

7.900.000

B - BANKALAR HSB.

Vadeli Hsb.

122.637.140.000

Vadesiz Hsb.

6.383.190.000

Döviz Hsb.

700 \$

Diğer Hsb.

16.528.410.000

145.548.740.000

700 \$

2 - BORÇLU MUV. HSB.**22.180.400.000****1.050 \$**

Üyeler

30.000.000

1.050 \$

Personel

30.000.000

0 \$

Sigorta ve Emk.San. Vakfı

1.282.400.000

0 \$

Diğer Borçlular

20.838.000.000

22.180.400.000

1.050 \$

3 - SABİT KIYMETLER HSB.**8.466.965.550.000**

Binalar ve Arsalar

7.781.100.000.000

Demirbaşlar

520.177.550.000

Taşıtlar

165.688.000.000

8.466.965.550.000

4 - HİSS SEN.VE TAH.HSB.**19.487.000.000**

Hisse Senetleri

19.487.000.000

19.487.000.000

8.654.189.590.000**1.750 \$**

ERZURUM TİCARET BORSASI 2004 YILI BİLANÇOSU PASİF BÖLÜMÜ**PASİF****1 - MUV. ALACAKLILAR HSB.****171.170.770.000**

T.O.B.B. Aidatı	52.910.060.000
T.Z.O.Aidatı	4.212.380.000
Vergi Daireleri	4.762.110.000
Sig.ve Emk.San.Vakfı	9.355.820.000

Diğer Alacaklılar	99.930.400.000
	<u>171.170.770.000</u>

2 - İHTİYATLAR HSB.**8.478.981.580.000****3 - NAZIM HSB.****4.037.240.000**

Kiracılardan Al.Teminatlar	1.752.500.000
	1.750 \$
Sig.ve Emk.San.Fonu	<u>2.284.740.000</u>
	0
	1.750 \$

8.654.189.590.000**1.750**

III. PROJELERİMİZ

A-EKOLOJİK TARIM NEDİR VE EKOLOJİK TARIMIN ÖNEMİ

Borsamızca hazırlanan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığına gönderilen Ekolojik Tarım Projesinin tam metni ;

Dünya nüfusundaki hızlı artış ve sanayileşmedeki gelişmeler insan ve çevre sağlığı konusunda bir çok sorunu da beraberinde getirmiştir. Nüfus artışına paralel olarak ürün artışını sağlamak amacıyla kimyasal gübre ve ilaçların kullanımına gidilmiştir. Bu uygulama tarımsal verimliliği artırırken sentetik kimyasal ilaçların tarımsal ürünlerde neden olduğu kalıntılar, gerekse mineral gübrelerin yeraltı sularına karışarak içme sularında meydana getirdiği olumsuzluklar insan sağlığında ciddi tehditler oluşturmaktadır.

Son 50 –60 yılda tarımsal üretimde kullanılan bir çok girdinin ucuz yollarla ve suni olarak elde edilmesi zaman içerisinde çevreyi ve sonuçta insan sağlığını tehdit eder hale gelmiştir. Kimyasal ilaç ve gübrelerin yanında hormonların da devreye girmesiyle kısa zaman içerisinde doğal dengede bozulmalar görülmüştür. Sebze ve meyvede kullanılan hormonlar üründe verim artışını, kimyasal gübreleme ile lekesiz ve güzel görünümlü ürünlerin elde edilmesini sağlamaktadır. Fakat bu uygulamalar insan sağlığını tehdit eder hale getirmiştir. En önemli konu ise kimsenin bunun farkında olmamasıdır. Bu tür kimyasalların başta kanser olmak üzere bir çok hastalığa neden olduğu unutulmamalıdır. Kimyasal ilaç ve gübrelerin yanında hormonlarında devreye girışıyle kısa sürede doğal dengede görülen bozulmalar bu tip girdilerin olumsuz etkilerini azaltabilmek için, doğayla uyuşan tekniklerin uygulanmasını gündeme getirmiştir. Buda ekolojik tarım fikrini doğurmuştur.

Ekolojik Tarım : Ekolojik sistemde hatalı uygulamalar sonucu kaybolan doğal dengeyi yeniden kurmaya yönelik insan sağlığını koruyan ve ekosisteme zarar vermeyen üretim sistemlerini içeren esas itibariyle, sentetik pestisitler insan sağlığına zarar veren doğal olmayan ilaç kalıntıları ve gübrelerin kullanımını yasaklayan, toprağın muhafazası ve kuvvetlendirilmesini, bitkinin direncinin artırılmasını ekolojik ve yeşil gübreleme ekim nöbeti uygulamasını tavsiye eden bunların kapalı bir sistemde oluşturulmasını talep eden üretimde miktar artışı yanında ürün kalitesinin yükselmesini amaçlayan üretim şekli olarak ifade edilmektedir tarımda üretilen ürüne ekolojik ürün denmektedir ve ürün ; Müteşebbis tarafından kontrol ve / veya sertifikasyon kuruluşu denetiminde ekolojik tarım yöntemi uygulanarak üretilmiş, işlenmiş, ambalajlanmış ve sertifikalı olarak pazara sunulmuş her türlü üründür.

Ekolojik tarım ile halen yaygın olarak uygulanmakta olan konveksiyonel tarım sisteminin yarattığı doğal olmayan kimyasal girdi kullanımından kaynaklanan tarım topraklarının kirlenmesi yer altı ve yer üstü su kirliliğinin artması, yetiştirme tekniklerinden kaynaklanan toprak erozyonu ve çevre kirliliğinin

ekolojik dengeyi tahrip etmesini önlemek gayesiyle beslenme değeri yüksek katkısız ve kalıntısız gıdaları yeterli miktarda üretmek, doğal sistemler ve çevrimlerde karşılıklı etkileşimi yapıcı bir şekilde kullanmak tarım sisteminde mikroorganizma toprak mikro flora ve faunası ile bitki ve hayvanları kullanarak biyolojik çevrimleri teşvik etmek tarım topraklarının uzun süreli verimliliğini temin etmek tarımsal üretim alanları ve tarımda kendi nam ve hesabına çalışarak geçimini bitki yetiştiriciliğinden sağlayan herkese yeterli kazanç ve güvenli çalışma ortamı yaratmaya yönelik genel hedefler gözeterek iç ve dış piyasaya güvenli ekolojik ürün arzı sağlamak hedeflenmiştir.

EKOLOJİK TARIMA GEÇİŞTE İZLENMESİ GEREKEN YOL

Ekolojik tarıma geçmek için ve ürünlerin ekolojik olarak değerlendirilmesi için gerekli işlemlerin yapılmasını yetkili kuruluşlardan yazılı olarak talep eder. Bunu içinde yetkili kuruluşlardan "Ekolojik Tarıma Geçiş Ön Bilgi Formu " alınarak tam ve eksiksiz olarak doldurulur ve ekleriyle geri gönderilir.

Orman alanları ve doğal alanlarda ürün toplayan üretici müteşebbisler öncelikle bitkisel ürün toplayacakları orman alanları için Orman Bakanlığından diğer alan için ise bu alanların mülkiyetlerinin ait olduğu makamdan izin almak zorundadır. Bu izinle bir yetkili kuruluşa baş vurarak sözleşme imzalar.

TARIM VE KÖY İŞLERİ BAKANLIĞI TARAFINDAN YETKİLENDİRİLEN EKOLOJİK TARIM KOTROL VE SERTİFİKASYON KURULUŞLARI

ORGANİK (EKOLOJİK,BİYOLOJİK,BİYODİNAMİK,DOĞAL) TARIM ÜRÜNLERİ (BİTKİSEL VE HAYVANSAL ÜRÜNLER, SU ÜRÜNLERİ , TOHUM, GÜBRE, FİDE, FİDAN VE TÜM DİĞER GİRDİLER,GİDALAR VİTAMİNLER, VE DİĞER TÜM KATKI MADDELERİ İLE HAMMADDESİ TARIM OLAN TÜM SANAYİ ÜRÜNLERİ) ÜRETECEK, İŞLEYECEK, PAZARLAYACAK, İTHAL VEYA İHRAÇ EDECEK ÖZEL VEYA TÜZEL KİŞİLERİN FAALİYETTE BULUNABİLMELERİ İÇİN AŞAĞIDA İSİM VE ADRESLERİ VERİLEN, TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞINDAN YETKİ ALMIŞ KONTROL VE SERTİFİKASYON KURULUŞLARINDAN BİRİYLE SÖZLEŞME YAPMALARI ZORUNLUDUR.GEREKLİ OLAN SÖZLEŞME YAPILMADAN BU FAALİYETLERDE BULUNULAMAZ.

YETKİLİ KONTROL VE SERTİFİKASYON KURULUŞLARI

<p>INAC Zeytin Alanı 141. Sokak no:3 Ula – İZMİR</p> <p>Tel : 0232 766 10 01 Faks : 0232 766 31 81</p>	<p>IMO 2.Sokak A.Blok No:26/2 Bonova – İZMİR</p> <p>Tel : 0232 347 47 05 Faks : 0232 347 47 80</p>	<p>ECCOCERT – SARL 220. Sokak No:3/3 Bonova – İZMİR</p> <p>Tel : 0232 347 38 56 Faks : 0232 347 38 57</p>	<p>ETKO 160.Sokak No:7 Bonova – İZMİR</p> <p>Tel : 0232 339 76 06 Faks : 0232 339 76 07</p>
<p>SKAL Kazım Dirlik Mah. Suvari Sokak No: 8/1 Bonova – İZMİR</p> <p>Tel : 0232 323 61 55 Faks : 0232 323 49 07</p>	<p>BCS 1464. Sokak No:57/4 Alsancak – İZMİR</p> <p>Tel : 0232 463 18 47 Faks : 0232 464 19 61</p>	<p>BIOAGRICOOOP 161.Sokak No:22/1 Bonova – İZMİR</p> <p>Tel : 0232 373 95 92 Faks : 0232 339 51 72</p>	<p>EKOTAR (Yalnız Kontrol İçin) Adnan Menderes Bulvarı No : 36/1 Mersin - İÇEL</p> <p>Tel : 0324 325 49 64 Faks : 0324 327 19 77</p>

EKOLOJİK TARIMA GEÇİŞ SÜRECİ

Belirlenecek bir tarihte kontrolör tarafından kontrol yapılır. Kontrolörün hazırlayacağı rapordaki bilgilere ve bitkisel üretim alanının daha önceki kullanımına bağlı olarak belirlenen geçiş süresini de belirten bir “ Geçiş Süreci Eylem Planı “ hazırlanır.

Ekolojik tarım yapılan alanlar yılda en az üç kere kontrolü kontrolörlerce yapılır.

Geçiş süresi ekolojik tarım yöntemleri uygulanmaya başlamasından ekolojik ürün olarak belge, verilen ilk ürünün elde edilmesine kadar devam edecek olan süredir ve bitkisel üretim yapılan bir tarım işletmesi için en fazla üç yıldır. Üretime konu olan tek yıllık bitki için 2 yıl, iki yıllık ve çok yıllık bitkiler için 3 yıllık süre uygulanır.

Ancak bu geçiş süresi konvansiyonel tarımda ekolojik tarım girdilerinin kullanılmış olmasına, önceki yıllarda kullanılmış olan zirai mücadele ilaçlarının ayrışma sürelerine ve parsel parsel ekolojik tarıma geçiş durumlarında komşu parsellerin durumu dikkate alınarak yetkili kuruluşlar tarafından azaltılabilir. Kurallara uyulmadığında bu süre uzatılabilir. Bu süre içinde elde edilen ürünler konvansiyonel ürün olarak değerlendirilir.

ARAZİNİN TARIMA HAZIRLANMASI

Ekolojik tarım yapılacak alanda önce toprak analizi yapılır. Sonra topraktaki ekolojik madde ve toprak mikroorganizmalarını geliştirmek için çiftlik gübresi ve kompost gibi ekolojik maddeler uygulanarak toprak verimliliği artırılır. İyi bir yeşil gübreleme ve çiftlik gübresi uygulamasıyla topraktaki Azot / Potasyum ve Azot / Fosfor dengesi kurulur.

Ekolojik tarım yapılacak alanda önceden yetiştirilmiş üründen kalan artıkların elle veya makine ile toplama, parçalayıp toprağa gömme tekniklerinden biri veya değişik bileşimleri uygulanarak parselden uzaklaştırılması toprağın kabartılarak havalandırılması ve ekime hazır hale getirmek için çalışma yapılır.

Ekimde kullanılacak tohumluklar ekolojik tarım yöntemiyle üretilmiş olmalıdır. Tohumluklarda, hastalık ve zararlılarla mücadele edilirken kimyasal, sentetik ilaçlar kullanılmamalıdır.

Ekolojik tarımda zirai mücadele yaparken zirai mücadele imkanlarının kısıtlı olduğu düşünülerek koruyucu önlemler alınmalıdır. Bunun için bitki besleme, sulama, toprak işleme ve iyi bakım yapılmalıdır. Hastalık ve zararlı problemi görüldüğünde öncelikle kültürel, biyolojik ve biyoteknik mücadele yapılma yetersiz geldiğinde izin verilen bitki koruma ürünleri kullanılmalıdır.

Çok zor durumlarda yetkili kuruluşun onayı ile uygun bir yöntem kullanılmalıdır.

Zararlılarla mücadelede biyolojik mücadeleye büyük önem ve öncelik verilmelidir. Bunun için zararlıların doğal düşmanları olan Predatör (Avcı) böcekler ve örümcekler ile parazitot böcekler ve mikroorganizmaların korunma ve çoğalmalarını sağlayacak tedbirler alınır. Gerekli durumlarda bunlara uygun yaşam yerleri ve barınma yerleri oluşturulmaları

bunların buldukları alanlardan toplanarak bulunmadıkları alanlara bulaştırılmaları imkanları aranmalıdır.

Yabancı otlarla mücadele elle yolunarak, toprak işleme malalama veya mor ötesi ışınları geçirmeyen örtü malzemeleri kullanılarak vb. Yollarla öldürmek, gelişmelerini durdurmak veya geriletme şeklinde olmalıdır. Sentetik herbisitlerin kullanımına izin verilmemelidir.

Ekolojik tarımda ürün hasatı'nda kullanılan teknikler, araçlar ve gereçlerin ekolojik tahribat ve kirlilik meydana getirmemesi gerekir. Ekolojik tarımdaki parselin hasatı konvansiyonel tarım uygulanan parselin hasatından başka zamanda yapılmalıdır. Ürünlerin karışmamasına dikkat edilmelidir. Ürünlerin elle toplanması sırasında ellerin temizliğine dikkat edilmelidir.

Ekolojik tarımın her aşamasında kullanılacak aletlerin temizliğine dikkat edilmelidir. konvansiyonel tarımdan sonra kullanılıyorsa bu tarımdan kalan artıkların tamamen giderilmiş arınmış olması gerekir. Aksi halde bulaşma olur.

EKOLOJİK ÜRÜNLERİN DEPOLANMASI

Ekolojik ürünlerin depolama koşullarında dikkat edilmelidir. Ekolojik ürünler işleme öncesi mümkün olduğunca kapalı depolarda muhafaza edilmelidir. Ekolojik ürünlerde ekolojik olmayan ürünler aynı depoda bulunmamalıdır. Depolar üretim ve işleme merkezlerine yakın olmalı ve araçlara kolay yükleme ve boşaltma imkanı sağlamalıdır. Depoda önceden ekolojik olmayan ürün depolanmışsa deponun temizlenmesi, steril edilmesi gerekir. Depoların temizliği ve dezenfeksiyonunda sadece ekolojik tarımda izin verilen maddeler kullanılmalıdır.

EKOLOJİK ÜRÜNLERİN PAKETLENMESİNDE ÖN İŞLEME HAZIRLIKLARI

Ekolojik ürünlerin ön işleminde yıkama temizleme boyama, sınıflama, paketlenme işleri vb. uygulanır. Bu işlemler işletmenin kendi biçiminde veya ekolojik ürün işleyen yetkili kuruluş denetimindeki işletmelerde yapılmalıdır. Ekolojik ürün konvansiyonel ürün ile aynı anda işlenemez. Konvansiyonel ürün işlenmiş bir işletmede ekolojik ürün işlenecekse öncelikle her türlü kalıntı ve bulaşık arındırılmalıdır. İşletmenin ve gerekli alet ve malzemelerin temizliği ve dezenfeksiyonunda sadece ekolojik tarımda izin verilen maddeler kullanılmalıdır. Hiçbir şekilde kimyasal maddeler kullanılmamalıdır.

Ekolojik ürünlerin kullanılan su temiz ve kimyasallarla bulaşık olmamalıdır.

Ekolojik ürünlerin ambalajları taşıma, saklama, pazarlama süresince ürünleri iyi durumda muhafaza edecek ve sağlığa zarar vermeyecek nitelikte yeri temiz, kuru, kokusuz, geri dönüşümlü olmalıdır. İçindeki malzemenin özelliklerini bozmayan en uygun malzemeden yapılmış olmalıdır. Plastik ve metal kaplar kullanılmamalıdır.

Yıl içerisinde yapılan kontrollere ait raporlar üzerinde bir değerlendirme yapılarak o bitkisel ürün için yetkili kuruluşlar tarafından sertifika düzenlenir.

Yetkili kuruluş tarafından ekolojik ürünlerin hasadından sonra taşıma depolama işleme aşamalarında karışıklığı önlemek için etiketleme yapılabilir. Etiketle ürünü cinsi ekolojik olduğu belirtilmelidir. Kullanılacak mürekkep ve yapıştırıcı sağlığa zararlı olmamalıdır.

EKOLOJİK TARIMIN DURUMU

Ülkemizin ekolojik tarım ürünleri yetiştirme açısından en uygun ülkelerden biri olduğu ve bunda Türkiye'nin ikliminin ve ülkede kullanılan geleneksel tarım metotlarının rolü olduğu belirlenmiştir. Ülke içerisinde en uygun yerin Erzurum ili olduğunu iddia etmekteyiz.

Bu konuyla ilgili belgeler Avrupa'da 1910'lu yıllarda başladığını göstermektedir. Asıl gelişmenin 1972 yılında kurulan Uluslararası Ekolojik Tarım Federasyonu'nun çalışmalarıyla sağlandığı ortaya çıkmıştır. Bugün başta Almanya olmak üzere bir çok Avrupa Ülkesi ve ABD'de tahıllardan, meyve ve sebzeye hatta süt ürünlerine kadar çeşitli alanlarda ekolojik tarım ürünlerine rastlanmaktadır. Biz bunlara kırmızı et, yumurta, bal gibi ürünleri de ilave edebiliriz.

AB ülkelerinde 1986 'da 7 bin işletmede 120 bin hektarlık bir alanda ekolojik tarım yapılırken yıllık % 25 'lik bir artışla 1998 yılında bu rakam 85 bin işletmedeki 2 milyon hektar (toplam ekim alanlarının % 1,4 'ü) seviyesine ulaşmıştır.

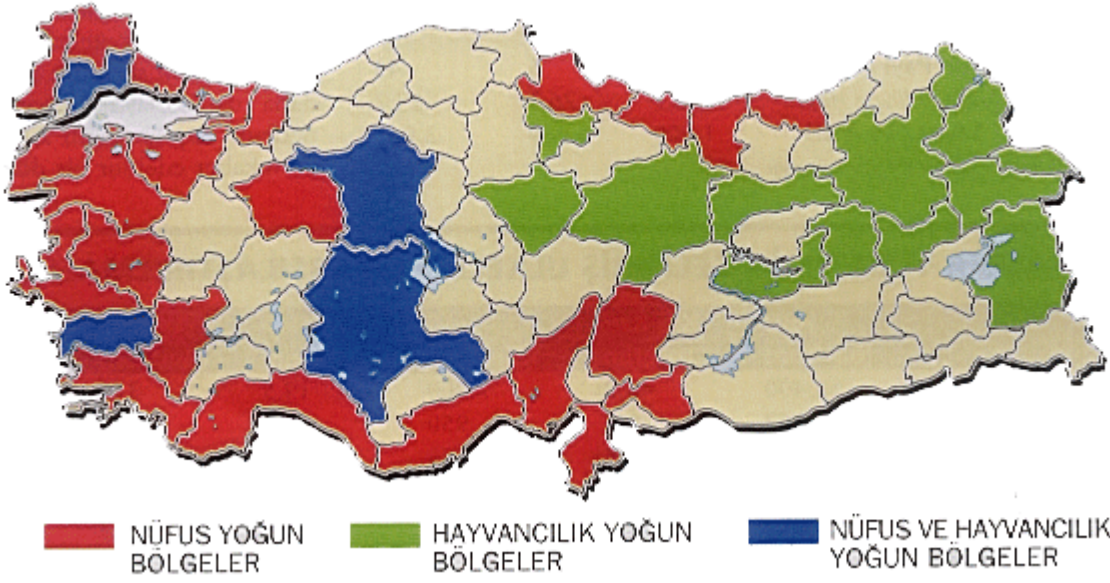
ERZURUM İLİ ARAZİ DAĞILIMI

ARAZİ ÇEŞİTİ	ALANI (Ha)	TOPLAM ALANA ORANI %	TARIMA ELVERİŞLİ ALAN İÇİNDEKİ ORANI %
1- Tarıma Elverişli Arazi	460.252	18,36	100,00
A) Kullanılan Arazi	288.350	11,50	62,65
a) Tahıl Alanı	159.713	6,37	34,70
b) Yem Bitkileri Alanı	35.803	1,43	7,78
c) Endüstri Bitkileri Alanı	14.798	0,59	3,22
d) Baklagil Alanı	2.554	0,10	0,55
e) Sebze Alanı	1.866	0,07	0,41
f) Meyve Alanı	1.180	0,05	0,26
g) Nadas Alanı	72.436	2,89	15,74
B) Kullanılmayan Arazi	171.902	6,86	37,35

2- Çayır Alanı	74.141	2,96
3- Mera Alanı	1.548.379	61,77
4- Orman - Koru Alanı	221.525	8,84
5- Yerleşim Alanı	22.887	0,91
6- Tarıma Elverişsiz Alan	179.416	7,16
TOPLAM ALAN	2.506.600	100,00

TÜKETİLEN PROTEİN MİKTARLARI

	Hayvansal Protein Miktarı	Bitkisel Protein Miktarı	Toplam Protein Miktarı
AB	70 Gr.	32 Gr.	102 Gr.
TÜRKİYE	17 Gr.	67 Gr.	84 Gr.

Göstergeler	ABD	AB	TÜRKİYE
Toplam Nüfus (Milyon)	272	374	67
Tarım Nüfusu (Milyon)	6,6	18,5	23
Tarım Nüf.Top.Nüfusa Oranı (%)	2,4	4,9	34,9
GSMH 'de Tarımın Payı (%)	1,7	1,9	14
Tarımsal Dest.GMHY'ya oranı (%)	2,9	2,9	1,7
Toplam Destek Miktarı (Milyar Dolar)	49,3	97,2	4,1
İşletme Büyüklüğü (Ha)	180	17,4	5,9
İstihdamda Tarımın Payı(%)	2,8	5	45
İşlenen Tarım Alanı (Milyon Ha)	185,7	76,1	23,7
Tarım İşletmesi Sayısı (Bin Adet)	1.900	6.989	3.967

Kaynak : T.O.B.B. Ekonomik Forum Dergisi Ocak 2003 sayısı

Ülkemizde ise ilk kez 15 – 20 yıl önce bu kavramla tanışılmış ve 1992 yılında da Tarım ve Köyşleri Bakanlığının sorumluluğunda resmi çalışmalara başlanmıştır.1998'de İzmir'de kurulan Ekolojik Tarım Organizasyonu (ETO) öncülüğünde özel sektörün devreye girmesiyle sevindirici çalışmalar

sergilemeye başlanmış 1998 yılı rakamlarıyla 8300 işletmede 65 değişik ürün üzerinde çalışılarak 25 bin hektarlık alandan 91 bin tonluk ekolojik ürünün üretimi sağlanmıştır.

Ege ve Akdeniz bölgesinde yoğunlaşan ekolojik üretim modelleri yakın dönemde çukurova bölgesinde de uygulama sahası bulmaya başlamıştır. Elde edilen ürünlerin büyük bir kısmı ihraç için üretilmişse de son dönemlerde iç piyasaya hitap eden üretim miktarlarında da artış olmaktadır. Tahminler 5 – 10 yıl içerisinde ülkemizde de hatırı sayılır oranda bir ekolojik üretim seviyesine ulaşabileceği yönündedir.

1984 – 1985 yıllarında ülkemizde başlayan ekolojik tarım bu yıllardaki Türkiye'nin ihraç ürünlerinden kuru incir, kuru üzüm ile Ege bölgesinde gerçekleştirilmiştir. Daha sonra kuru kaysı fındık ile farklı bölgelere yayılmıştır. Son zamanlarda domates , hıyar olmak üzere hemen hemen bütün tarımsal ürünlerde ekolojik tarım ürünleri üretilmektedir. Hatta bazı büyük marketlerde ekolojik tarım ürünleri satış reyonları görülmektedir.

İlk yıllarda avrupa kökenli bazı firmalar kendi ihtiyaçları olan ürünleri sözleşmeli çiftçilerle yetiştirerek elde edilen ürünleri Türk ihracatçıları vasıtasıyla kendi ülkelerine ithal edebilmek için Türkiye 'de ekolojik üretim projeleri tesis etmişlerdir. İlk yıllardaki bu ekolojik üretim faaliyetlerinin danışmanlık teftiş ve sertifikasyon gibi vazgeçilmez esasları yabancı kişi ve kuruluşlarınca yerine getirilmiştir. 1990 'lı yılların başlarında bu konuda az sayıda da olsa Türk uzman yetişmiş ve yabancı firmaların ülkemizdeki temsilciliğini yapmaya başlamışlardır.

1992 yılında ETO 'nun kurulmasıyla ülkemizde yeni bir süreç başlamıştır. ETO'nun katkılarıyla “ Bitkisel ve Hayvansal Tarım Ürünlerinin Ekolojik Metotlarla Üretilmesine İlişkin Yönetmelik “ Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından 18 Aralık 1984 yılında yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmelik AB normlarına uygun olarak hazırlanmıştır. Ekolojik ürünlerin dış satımı düzenlenmek üzere çalışmalara devam edilmektedir.

Dünyadaki tüketici taleplerinin önemli bir kısmını sağlık nedenleri oluşturmakta ve daha sonra çevre koruması ve lezzet arayışı gelmektedir.

Ciddi ve disiplinli çalışmalar gerektiren bu sistemi diğer ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de tarım alanlarının tümünü kapsayamayacağı düşünüldüğünde kalan büyük miktardaki üretim alanlarında da sağlığını tehdit eden yüksek dozlu girdi kullanımından kaçınılması yönünde eğitim çalışmalarına hız verilmelidir. Tarımsal üretimin zahmetli bir uğraş olduğu unutulmamalıdır. Ülke insanlarının ihtiyaçlarının karşılamaya yönelik olarak daha fazla verim almak üzere kolay uygulanan tarımsal girdileri kullanmaya alışmış üreticilere biraz teşvikle bu konuya özendirilmesi gerekmektedir.

İşte bundan yola çıkarak ilimizin kalkınmasının temel dinamiği gördüğümüz tarım ve hayvancılığın gelişmesi için Erzurum ilinin pilot il olarak; Ekolojik tarım alanı ilan edilmesi ilimize, bölgemize ve ülkemize gerek Tarım ve Hayvancılık gerekse sanayileşme ve ihracat konularında çok büyük yararlar sağlayacaktır. Bu bölgelerimizin kalkınması için bu konuda gerekli çalışmaların yapılması için yardımlarınızı arz eder saygılar sunarım.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığınının 01 Aralık 2003 tarih KDD.BŞV.2.03/5818 – 074659 sayılı aşağıda tam metni bulunan yazılarında da belirtildiği gibi 2005 yılı bütçe hazırlık çalışmalarında değerlendirilmeye alınacaktır.

B-ORGANİZE HAYVANCILIK BÖLGESİ

Orta ve uzun vadeli olarak hayvancılığın sorunlarının çözülmesi ve istenilen seviyeye getirilmesi için yeni bir modelin uygulanması gereği vardır. Gerek Türkiye ve gerekse Doğu Anadolu Hayvancılığının gelişmesi için "Sözleşmeli Üretim" tek çözüm yolu olarak görülmektedir. Çünkü sözleşmeli üretim bugün AB'nin bir çok ülkesinde yaygın olarak uygulanmaktadır. Sözleşmeli üretimin en yaygın olduğu ülkeler Fransa, Belçika, Hollanda, İngiltere, Almanya'dır.

Sözleşmeli üretimin gerek üretici ve gerekse sanayici açısından yadsınmayacak faydası olduğu bilinmektedir.

Üretici Açısından Sözleşmeli Üretimin Yararları:

- Üreteceği Ürünün fiyatını önceden bilir ve pazarlamayı garanti altına alır.
- Sözleşmeyi yaptığı kuruluşların yapacağı aynı ve nakdi avanslarla ürününe daha iyi girdi imkanı bulur. Dolayısıyla verim yükselir,

Sanayici Açısından Sözleşmeli Üretimin Yararları:

- Hammaddeyi belirli ve uygun fiyattan sağlama imkanına sahip olan sanayicinin rekabet şansı artar,
- Kapasitesi ölçüsünde hammaddeyi istenilen zamanda temin etme garantisine sahip olur.

Üretici ve sanayici açısından önemli fayda sağlayan sözleşmeli üretim özellikle hayvancılık konusunda istenilen seviyeye ulaşmaktan çok uzaktır. Başka bir deyişle AB'de geniş bir uygulama alanı bulunan Sözleşmeli üretim, maalesef Batı Anadolu'da şeker şirketinin pancardaki uygulaması ve bir kaç bitkisel ürün dışında Türkiye'de istenilen düzeye gelememiştir. Devletin destekleme alımlarının bir noktada sözleşmeli üretim olarak nitelendirmek de mümkündür. Ancak, devletin yaptığı bu uygulamanın Türkiye ekonomisine getirdiği yükün olumsuz boyutlarını yakın geçmiş göstermiştir.

Bu noktadan hareketle, Doğu Anadolu Hayvancılığının gelişmesi için önerilen "Sözleşmeli Üretim" özel sektörün koordinasyonunda gerçekleştirilecek bir "Sözleşmeli Üretim"dir.

SİSTEMİN İŞLEMESİ VE UYGULAMAYA KONULMASI İÇİN SOMUT ÖNERİ

*Doğu Anadolu Bölgesinde, "Doğu Anadolu Projesi (DAP)" çerçevesinde bir paket hayvancılık projesi uygulamaya konulmalıdır.

*Pilot il Erzurum seçilmeli ve uygulamaya bu ilden başlanmalıdır. Daha sonraki uygulama aşağıdaki kapsamda düşünülmelidir.

*İlimizde kurulacak organize hayvancılık bölgesi yeri ile ilgili kamulaştırma çalışmaları başlatılarak alt yapı hizmetleri bir an önce tamamlanarak faaliyete alınmalı buna ilaveten olarak Erzurum merkez köylerinde ulaşım ve kontrolü kolay pilot köyler seçilerek buralarda kültür ırkı hayvanlar yetiştirilmeli (Hoştaın ve İsviçre esmeri olması) bölgeye uyum sağlayacak olmaları.

**Bu pilot köylerde verimi düşük olan yerli hayvan kalmamalıdır. Devlet bunları alıp yerine kültür ırkı hayvanlar vermelidir.*

**Bu köyler koruma altına alınarak diğer hayvanların girişine ve üretim alınan hayvanların dışarı çıkartılmasına izin verilmemelidir.*

**Veteriner ve Ziraat hizmetleri bedelsiz olarak tarım il müdürlüğü tarafından yapılmalıdır.*

**Köylüye Ziraat Fakültesinin bilimsel uygulamaları anlatılmalı ve tatbiki olarak gösterilmelidir.*

**Devlet desteğinin sıfır faizli en az 2 yıl ödemesiz 6 yıl geri dönüşü olmalıdır.*

**Ziraat Bankası veya herhangi bir devlet kuruluşu bu projenin finansmanını üstlenmelidir. Ancak burada önerilen finansman uygun faizlerle borçlandırarak kredilendirme şeklinde olacaktır. Devletimiz tarafından Hibe hiç bir şekilde söz konusu değildir. Pilot İl'de bir "Anonim Şirket" kurulacak ve işletmelerin yönetimi tamamen profesyonel yöneticilerden oluşacaktır. Şirkete tüzel ve gerçek kişiler ortak olabilmelidir.*

**Şirket proje tutarının % 30 unu öz kaynak olarak sağlamalıdır.*

**Şirket ise damızlık üretiminden başlamak ve daha sonraki birinci yıldan itibaren süt inekçiliği ve besi hayvancılığı projeye entegre olarak düşünülmelidir.*

**Şirket yem fabrikası, et kombinası, süt fabrikası gibi entegrasyonu tamamlayan tesislere sahip olmalı ve bölgede var olan atıl fabrikaları kiralayabilmeli veya satın alabilmelidir.*

**Şirket üreticiye damızlık süt ineği, besi danası temin etmek durumundadır.*

**Şirket üreticiyi yem, ilaç, veteriner hizmetleri v.b. gibi konularda aynı olarak kredilendirmek durumundadır.*

**Şirket'e : Bu bölgedeki Askeri Birlikleri ve Kamu Kuruluşlarının bu ürünleri alımlarında ihalelerde öncelik tanınmalı ve ithal ürünlerin bu ünitelerce tüketilmesi önlenmelidir.*

Böylesine entegre bir hayvancılık projesinin "Sözleşmeli üretim" adı altında uygulamaya konulması prensip olarak kabul gördüğünden yapılacak ilk iş, pilot olarak seçilen il'de bir fizibilite hazırlanmasıdır.

**Proje uygulama yeri olarak Erzurum Atatürk Üniversitesi'ne ait arazi üzerindeki tesislerin tahsis yolu ile alınarak, geliştirilmesi ve yeniden yapılanması halinde projenin uygulanabilirliği kısa vadede gerçekleştirilebilir.*

Yapılan temas ve incelemelerde; Erzurum İl'inde bulunan üreticilerin ve sanayicilerin gerekse tüzel kişilerin böyle bir Anonim Şirket kuruluşuna çok olumlu yaklaşıtları görülmüştür. Bunlara ilaveten önerilen sözleşmeli üretim projesinin Atatürk Üniversitesi Akademisyenleri

tarafından uygulanabilir olduğu belirlenmiştir. Daha da ötesi Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanlığı ile uygulamanın fizibilite projesi yapım konusunda mutabakat sağlanmıştır.

SONUÇ

Türkiye'de hayvancılığın bir çok sorunlarının olduğu, bu sorunların Doğu Anadolu Bölgesi'nde daha da yaygınlaştığı görülmektedir. Bu sorunların çözümü için, kısa vadeli ve orta-uzun vadeli bir proje paketine ihtiyaç duyulmaktadır.

Rapor içinde geniş olarak açıklanan kısa vadeli ve orta-uzun vadeli önlemleri kısaca şöyle açıklamak mümkündür.

Rapor içinde ayrıntılarıyla açıklandığı gibi:Doğu Anadolu Projesi (DAP) uygulamaya konulmalı ve bunun bir alt projesi olarak da bir an önce “Hayvancılığı İyileştirme” projesi başlatılmalıdır. Bu doğrultuda bir pilot il seçilerek anonim şirket statüsüyle “sözleşmeli üretim” başlatılmalıdır.Bu modele en uygun üretici kitlesi ve organizasyon potansiyeli Erzurum İli olarak görülmelidir.

Hazırladığımız bu rapor doğrultusunda Arazi tespiti yapılmış olup, ÇET raporu tamamlanmış istimlak için ödenek beklenmektedir.

C-KANOLA (Kolza) Üretim Teknolojisi ve Sistemleri

1.GENEL

Kışlık olarak yetiştirilecek kolzanın üretimi hububat üretiminden çok farklı değildir. Sonbaharda iyi hazırlanmış tavlı bir tohum yatağı hazırlayarak mümkün olduğunca erken ekim yapmak ve iyi bir yabancı ot mücadelesi ile kolza üretimini gerçekleştirmek mümkündür. Yalnız yazlık olarak üretilecek kolza da sulama ve gerektiğinde yabancı ot mücadelesini tekrarlamak gerekecektir. Ancak ülkemiz şartlarında yazlık olarak kolza yetiştirmek çok marjinal alanlar dışında pek ekonomik olmayacaktır. Dolayısı ile burada bahsedilen üretim tekniği kışlık kolza içindir.

İklim ve Toprak İstekleri : Kolza, verimli ve iyi drenajlı topraklara ihtiyaç göstermektedir. Güneşli günler ve soğuk geceler kolza yetişmesi için oldukça uygundur; hasat zamanında havanın kuru olması gerekmektedir. Kolzanın 300 ile 2800 mm yıllık yağışa, 5 ile 27 oC arasında yıllık ortalama sıcaklığa, ve 4.2 ile 8.2 arasına pH'a toleranslı olduğu bildirilmektedir.

2. TOPRAK İŞLEME-EKİM-BİTKİ SIKLIĞI

Toprak işleme ve Tohum Yatağı Hazırlığı : Kolza, geleneksel hububat tarımında kullanılan toprak işleme aletlerinin dışında özel bir alete ihtiyaç göstermez. Tohum yatağı hazırlanması başarılı bir Kolza üretimi için oldukça önemlidir. Geniş yapraklı yabancı otlara karşı en iyi savunma hızlı çimlenme, çıkış ve büyümeyle elde edilmektedir. Homojen yüzeyli bir ekim çimlenmeyi hızlandırmakta ve ürünün yabancı otlarla mücadele yeteneğini arttırmaktadır. Maksimum sürüm derinliği genellikle 10 ila 13 cm (4-5 inç) arasında değişmektedir. Killi veya killi kumlu gibi ince tekstürlü toprakları açmak, karların erimesine veya yağmur sularının süzülmesine izin vermek amacıyla derin İşleme yapılabilir. 15 ila 18 cm den daha derin işlemenin büyük bir değeri yoktur ve sadece dikkate değer bir şekilde daha fazla masrafa sebep olmaktadır.

Ekim : Kolza tohumu küçük olduğundan sonbahar toprak sürümü ve sıkı bir tohum yatağının hazırlanması arzu edilmektedir. Ekimden önce toprağın bastırılması sıkı ve düzgün bir tohum yatağı hazırlığına yardım eder. Tohumlar çok küçük olduğundan kolza tohumunun yayılabilmesi için tohumun yarı yarıya kırık tohumla karıştırılması önerilir; hektara 10 kg tohum için mibzerin hektara 20 kg karışık tohum olacak şekilde kalibrasyonu yapılmalıdır. Tohumun ekim derinliği 2.5 cm ve daha az olmalıdır, fakat toprak kaymak tabakası bağlamazsa fideler 5 cm ve daha derinden çıkış yapabilmektedir. Ekim derinliği çıkan fidelerin sayısını ve gelişmesini büyük ölçüde etkilemektedir. Kolza tohumu çimlenme için yeterli neme ulaşmak için gereğinden daha derin ekilmemelidir. 12 ile 25 mm derinlikte, sıkı, nemli, ve ılık tohum yatağına ekilen Kolza tohumları yüksek bir çıkış yüzdesiyle birlikte hızlı bir çimlenme göstermektedirler. Kolza ekimi için optimum toprak sıcaklığının 10 derece olduğu yapılan çalışmalarla belirlenmiştir. 10 derecenin üzerindeki toprak sıcaklığı yüksek çimlenme oranı,

hızlı çıkış ve hızlı bir yaprak gelişmesi sağlamaktadır. Sıkı bir şekilde bastırılmış tohum yatağı tohum için mükemmel bir nem ve oksijen sağlamaktadır. Bu yüzden ekimden sonra tohum yatağı kadar bastırılmalıdır.

Birim Alandaki Bitki Sıklığı (Tohum Miktarı) : Kolza verime çok az etkisi olan, nispeten değişik oranlarda değişen ekim yoğunluğuna veya bitki popülasyonuna oldukça esnek bir üründür. Yapılan

araştırmalar m² ye 60 ile 200 bitki sağlayan ekim yoğunluğunun hem Kolza hem de Brassica rapa da verim bakımından benzer sonuçlar verdiğini göstermiştir. m² de 200 den fazla bitki sayısının verimi az miktarda azalttığı bulunmuştur. m² deki bitki popülasyonunun 60'ın altına düşmesi verimde çok büyük bir azalmaya neden olmaktadır. İyi bir ekim sıralardaki boşlukları minimize etmeli ve m² de 80 ile 180 arsında bitki popülasyonu sağlamaya çaba gösterilmelidir. 15 cm lik mibzer sıra arası metre başına 12-27 bitki çıkışına ihtiyaç göstermektedir. Kolzanın bir kilogramında ortalama 250 000 tohum bulunmaktadır. Tohum miktarı ve çimlenme yüzdesi birim alandan mümkün olan maksimum bitki sayısını belirler.

Ekim Zamanı : Kışlık kolzada erken ekimler daha yüksek verim vermektedir. Bunun belli başlı sebebi kışa rozet dönemi denilen 4-5 yapraklı dönemde girebilmesidir. Daha geç ekimlerde soğuk zararı görülebilir. Çok erken ekimlerde ise havanın iyi gitmesi durumunda bitkiler zamansız sapa kalkarak zararlanabilirler.

Ekim zamanına şu faktörler etki edebilir :

- Bölgedeki donsuz periyot,
- Ekilecek çeşit ve olgunlaşması için gerekli gün sayısı,
- Kültürel işlemler,
- Tarlada işlemlere başlamayı belirleyen ilkbahardaki hava durumu,
- Tohum yatağı özelliği (nem, sıcaklık)
- Toprak yapısı ve eğim,
- Çeşidin toprak sıcaklığına olan tepkisi,
- Yabancı ot durumu ve planlanan kontrol metodu,
- Çiftlik büyüklüğü ve ekipman

3.GÜBRELEME

Gerekli Besin Elementleri (Gübreleme) : Kolza da en başarılı gübreleme programı topraktaki mevcut besin elementlerinin durumuna bağlı olarak belirlenendir. Kolza, nitrojen ve fosfat gübrelmesine iyi tepki vermektedir. Genellikle dekara 10 kg saf azotun yarısı erken ilkbaharda kullanılmalıdır. Fosfor olarak ise dekara 8 kg yararlı gerekmektedir.

4.KANOLA ÇİFTÇİNİN YENİ UMUDU

Burdur'da tütün ve pancara alternatif olarak üretilen kanola bitkisi, çiftçilerin umut kapısı oldu. Burdur'da 2003 yılında Tekirdağ Önder Çiftçi Üretim ve Pazarlama Kooperatifinden sağlanan kanola tohumu, sözleşmeli olarak Bucak, Çeltikçi ve Kemer ilçelerinde çiftçilere dağıtıldı. Ekim ayında 16 dekarlık alana ekilen kanola bitkisinin gelişmesinin oldukça iyi olduğu belirtildi. Burdur Tarım İl Müdürlüğü yetkilileri, kanola hakkında şu bilgiyi verdi. "Kanola kışlık olarak yetiştirilen bir yağ bitkisidir. Verimli ve iyi drenajlı toprak ister. Güneşli günler ve soğuk geceler kanola için uygundur. 300-2800mm. Yıllık yağış, 5-27 derece arası sıcaklık, 4-8 PH isteyen toleranslı bir bitkidir. İyi bir tohum yatağı hazırlığı kanola için önemlidir. Homojen ve yüzeysel bir ekim çimlenmeyi hızlandırmaktadır. Mibzerle dekara 100 gr Kanola tohumu 2,5 cm derinliğe ekilmeli ve iyice bastırılmalıdır. Toprak sıcaklığı ekim sırasında on derece ve üzerinde olmalıdır. Kanola da önemli olan kışa rozet döneminde (4-5) yapraklı girebilmesidir. Geç ekimlerde soğuk zararı, erken ekimlerde de zamansız sapa kalkmadan dolayı bitki zarar görür.

5.KANOLA NEDİR

Kanola, tohumu %40-50 oranında yağ içeren önemli bir kültür bitkisidir. Düşük doymamış yağ oranı, yüksek oleik ve linoleik yağ asidi içeriği ile yemeklik yağ kalitesi yüksektir.

Alternatif enerji kaynağı olarak da Kanola yağından Biyodizel üretimi son yıllarda hızla artmaktadır.

Kanola küspesi, %38-40 oranındaki zengin protein içeriği ile kanatlıların ve büyükbaş hayvanların yem rasyonlarında Batı ülkelerinde önemli bir yer tutmaktadır.

Kanola erken baharda açan bol çiçekli bir bitki olduğundan aynı zamanda arıcılık yönünden büyük önem taşır.

Kanola ayrıca çiçeklenme öncesi biçilerek kuru ot olarak veya silaj olarak değerlendirilmektedir.

6.NETİCE

Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da yetiştirilen şeker pancarına kota getirilmesi nedeni ile bunun yerine çiftçilerimizin bitkisel yağından, küsbesinden, çiçeğinden (arıcılı), otundan ve yağdan biyodizel üretimi elde edilen kanolaya dönüş yapması gelirlerinin katlanmasına neden olacaktır. 2004 yılı ürünü küflü pamuk, yağlı ayçiçeği, soya fasulyesi, KANOLA, Dane mısır ve zeytinyağı üreticilerin destekleme primum ödemesine ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı uygulama tebliği Tarım ve Köyişleri Bakanlığının tebliği 22 Eylül 2004 tarih ve 25591 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğü girmiştir.

D-KAPARI NEDİR VE ÜRETİMİ

Yurdumuzda Akdeniz ikliminin hakim olduğu Batı Anadolu illeri başta olmak üzere, Orta Anadolu'da Tokat ve civarında, Doğu Karadeniz ve Güneydoğu illerinde doğal olarak yetişen Gebreotu (Gebereotu), çalimsı yapıda, dik ve yatık olarak büyüyen dikenli bir bitkidir.

Fosfor, potasyum ve kalsiyumca zengin kalkerli ve killi toprakları seven ve güneşten hoşlanan bir bitki olması nedeniyle, güneye bakan yamaçlarda kandiliğinden yetişir ve iyi gelişir. Capparaceae familyasından olan gebereotunun Capparis spinosa ve C. ovata olmak üzere iki türü mevcuttur.

Doğada kendiliğinden yetişmekte olan gebereotunun üretimi genellikle tohumla olmaktadır. Tohumlar Ağustos ve Eylül aylarında karpuzcuk şeklinde olan meyvalardan elde edilir. Karpuzcukların içindeki mercimekten küçük olgun kahverengi tohumlar, suyla yıkanıp güneşte kurutulur. Bu tohumlar, ince elekten elenmiş eşit orandaki yanmış koyun gübresi, orman toprağı ve yıkanmış dere kumundan oluşan harçla hazırlanan fidan yastığına Mart ayı sonunda ekilir.

Fidelik, topraktan 10-15 cm yükseklikte düz hazırlanacağı gibi, 15-20 cm mesafeli ve 10 cm derinlikte karıklar açılarak da hazırlanabilir. Karık şeklinde hazırlanan fidelikte tohumlar karık sırtına ekilir ve karık içine su verilir. Yabancı ot ve mantari hastalıklardan korunmak için fidelik düzenli olarak süzgeçle sulanmalı ve üzeri gerektiğinde plastik örtü ile örtülmelidir. Tohumlar normal şartlarda 25-30 günde çimlenir. Çıkıştan sonra yaz boyunca ot alımı, sulama ve ilaçlama düzenli olarak yapılmalıdır. Fideler, sürgünleri kuruduktan sonra toprak seviyesinden Kasım-Aralık ayı içinde kesilip, kalan kısmının üzeri toprakla örtülmelidir.

Kasım-nisan aylarında fidelikten sökülen fidanlar, sonbaharda derin sürüm yapılan arazilere kasım ayından itibaren dikilebilir. Dikim mesafesi 2X2 m olmalıdır. Bu mesafelerde ve yaklaşık 20 cm derinlikte açılan çukurların dibine bir miktar yanmış hayvan gübresi konulup toprakla karıştırıldıktan sonra fidanlar dikilir ve sıkıştırılır.(her çukura 1 ile 4 fidan dikilebilir.)

Dikimden sonra fidanların üzeri toprakla kümbet şeklinde örtülüp etrafı çanak şeklinde açılarak can suyu verilmelidir. Usulüne göre dikilen fidanlar o yaz 1 m'ye yakın sürgün verebilir. Bu sürgünlerde 10-15 kadar çiçek tomurcuğu olabilir. Birinci yıldaki fidanlara yaz aylarının çok kurak geçmesi halinde su verilmelidir. Sulamada, suyun gövdeye temasından kaçınılmalıdır. Ayrıca böceklere karşı ilaçlama yapılmalıdır.

Gebereotunun "kapari" denilen çiçek tomurcukları Mayıs ayı ortalarından itibaren toplanmaya başlanır. Genellikle 10 mm'nin altındaki nohut şeklindeki tomurcuklar, toplama merkezlerinde % 20'lik tuzlu suda yada bir kat tuz bir kat kapari şeklinde katlanarak muhafaza edilir.

*Kaparinin en kıymetlisi, en sevimsisi, en bereketlisi **Denizli**'nin kıraç topraklarında yetişiyor.Kaparinin minik tomurcuklusu makbul.İşte Denizli'de yetişen de bu cinsi:1.kalite*

2.KULLANIM ALANLARI

Yurdumuzda pek bilinmemesine rağmen gebereotu'nun kök kabuğunun idrar söktürücü ve kabızlık giderici özelliği vardır. Çiçek tomurcuklarında bol miktarda vitamin ve protein vardır. Yapılan bir çalışmada 100 g çiçek tomurcuğunda kuru madde olarak; 67 mg fosfor, 9 mg demir, 24 mg protein, 12 mg selüloz ve 2 mg lipid tesbit edilmiştir. Gıda, kozmetik, boya ve ilaç sanayiinde kullanılan kaparinin yurt dışına ihracı genellikle salamura şeklinde olmaktadır. Konserve olarak hazırlanan kapari; turşu, salata, pizza üstü, balık ve av etleri yanında garnitür olarak yenilmektedir. Sağlık açısından karaciğer fonksiyonlarını düzenlediği ve cinsel gücü artırdığı söylenmektedir. Doğadan toplanan tomurcuklar bir kavanoz içerisinde % 20'lik tuzlu suda üç ay bekletilip sonra bire bir oranında sirke içine konulup on gün sonra yenildiğinde aroması ve lezzeti çok beğenilmektedir.

Güneş seven, sıcak bölge bitkisi olarak bilinen gebereotu, yurdumuza önemli miktarda döviz getiren bir bitkidir. Yaz aylarında, atıl işgücünün değerlendirilmesi yönüyle işsizliği azaltması ve toplayıcılarına yeterli gelir sağlaması büyük bir avantajdır.

Çok yıllık derin köklü ve yayılıcı özelliği ile iyi bir erozyon kontrol bitkisidir. Bu bitki, yurdumuzun uygun bölgelerinde, erozyona tabi yerlerde, normal kültür bitkilerinin yetişmediği ya da ekonomik gelir elde edilemeyen güneye meyilli arazilerde yetiştirilerek daha çok döviz geliri sağlanıp işsizlik kısmen önlenabilir.

Gebereotu yetiştiriciliği mutlaka tohumla üretilen fidanlarla yapılmalıdır. Doğadan sökülerek yapılan yetiştiricilik başarılı olmadığı gibi doğanın dengesi de bozulmaktadır.

3.HALK DİLİNDE İSMİ

Değişik yörelerde kedi tırnağı, karga kavunu, mencinik, deve tiken, keper, kepere, gebere otu diye adlandırılır.

Belki bahçenizde zaman zaman kendini gösterecek olsa hemen budayıp kurtulmaya çalışıyorsunuz, toprağı sımsıkı kavrayan, dal budak salarak geniş bir yayılma gösteren köklerden kurtulmanız bir türlü mümkün olmuyor.Çabanız boşuna , çünkü; kaparinin kökleri, toprakta metrelerce derinlere inebiliyor.Yaşama bu kadar sıkı sıkıya sarılması insanoğlunun bu yakıp yıkmaya, yok etme eğilimini bildiğinde midir nedir?Belki de kimi zaman, verimsiz olduğu için hayvan yemi niyetine fiğ, burçak, mürdürmek ekerek değerlendirdiğiniz;bir türlü satıp elinizden çıkaramadığınız kıraç arazinizde , nasıl yayıldığına akıl erdiremediğiniz yeşil bir çalı

olarak çıktı karşınıza.Hani merakınızı yenemeyip kırmızı küçük karpuzları andıran yemişlerin tadına baktınızda acı mı acıydı...

4.AVRUPADA PİYASASI

Nereden bilirdinizki;Almanlar, bu kırmıziminik karpuzcukların salamurasını, sosunu 472 çeşit, evet tam 472 çeşit yemekte kullanmakta.Nereden bilebilirdiniz ki ; İspanyollar, yılda 20 milyar dolar kazandıkları tomurcukları nedeniyle kapari bitkisini “Milli Bitki”ilan ettiler ve Devlet Korumasına aldılar.

Her yıl tonlarca dış ülkelere ihracatı ülkemizde 1990 yılından beri yapılıyor.Tomurcukların kilo başına ortalama ihraç fiyatı 2-3-4 Amerikan Doları.Yılda ortalama 3000-5000 ton ihraç yapılmakta.Bir hesap edelim:Her yıl ortalama 12 milyon dolarlık döviz girdisi.Hem üreticinin cebi doluyor hem devlet kasası.Hesap ortada.**Tomurcuklar bal gibi dolar açıyor.**

Üstelik Pazar sıkıntısı da yok:Avrupa Birliği Ülkeleri ve ABD’den her yıl katlanarak artan bir talep var.Sadece bu ülkeler de değil.İhracatçılar Birliğinden aldığımız verilere göre:Salamura ve işlenmemiş olarak başta Almanya ve ABD olmak üzere Norveç,İspanya, Avusturya, Belçika,Danimarka, Fransa, İngiltere, İsviçre, İsveç, İtalya,Holanda gibi Avrupa Birliği Ülkeleri ile Avustralya, Kanada, Bahreyn, Kuveyt, Güney Afrika Birliği, Brezilya,İsrail ve Japonya’ ya ihraç edilmekte.

İspanya başta olmak üzere bazı ülkeler, kapariyi hem üretiyorlar hem de ürettikleri ile yatınmeyip ham kapariyi (işlenmemiş) ithal edip işleyerek mamül olarak iç ve dış piyasaya sürüyorlar.Çünkü işlenmiş kapari ihracatı daha karlı.

Girişimcilere duyurulur.

Söke’de üretime geçen bir fabrika ile kapari sosu üretiliyor.Kapari sosunu Dünyada yalnızca Türkiye ve Fas üretiyor.Üretim birkaç katına çıksa dahi Pazar hazır.Zira yurt dışından yapılan taleplerin ancak bir bölümü karşılanabilmekte.

5.NETİCE

Toprak kanseri olan erozyonun önlenmesinde yeni bir umut olan kapari Orman ve Kıraç Bölge köylerinin yeni umut kapısıdır. Tomurcukları kilo başına ortalama 2-3-4 Amerikan doları olup yılda ortalama 3000-5000 ton arasında ihraç yapılmaktadır. Her yıl 12 milyon dolarlık döviz girdisi hem üreticininin cebi doluyor hemde devlet kasası.

Bu nedenle çiftçilerimizin bu konuda bilinçlendirilmesi ve hemde kaparinin ekimi özendirilmelidir. Ayrıca Ziraat Fakültelerince toprak araştırmaları yapılmalı ve en verimli yerler tespit edilmelidir. Üniversitelerimizin Ziraat Fakülteleri konuya önemle yaklaşmalı ve gerekli araştırma ve incelemeleri yapmalı ve üreticiyi bilgilendirmelidirler.

D - AYÇİÇEĞİ ÜRETİMİ

1.GENEL BİLGİ

Ayçiçeği memleketimizde son zamanlarda üretimi son zamanlarda artmış tek yıllık bir yağ bitkisidir. Bitkisel yağ üretimimizin %46’sı ayçiçeğinden karşılanmaktadır. Yağı sıvı olarak kullanıldığı gibi, margarinlerin yapılmasında da kullanılmaktadır. Küspesi hayvan yemi, sap ve tablaları ise yakacak olarak kullanıldığı gibi selüloz endüstrisinde de kullanılmaktadır. Külü %36 potasyum ihtiva eder ve gübre olarak kullanılır. Tanesi çerez olarak kullanılır. Yağ oranı %43 tür.

2. İKLİM VE TOPRAK İSTEKLERİ

2.1 İklim İsteği

Ayçiçeği, kara iklim kuşağında ve ılıman iklimin yağışlı bölgelerinde de yetiştirilebilmektedir. Kısmen kuraklığa dayanıklı bir bitkidir. 4-6 yapraklı oluncaya kadar, ilkbaharın geç donlarına dayanır. Kurak bölgelerde sulanmalıdır.

2.2 Toprak İsteği

Derin, rutubetli, organik maddelerce zengin topraklarda iyi yetişir. Nehir kıyıları gibi alüviyal ve potasyumca zengin topraklarda verimi artar. Asitli topraklar ayçiçeği için elverişsizdir.

3. YETİŞME TEKNİĞİ

3.1 Ekim Nöbeti

Ayçiçeği, orabaş zararlı topraktan fazla potasyum (K) kaldırıldığı için aynı tarlaya üst üste ekilmesi iyi değildir.

En çok uygulanan ekim nöbeti şöyledir. Sulanmayan bölgelerde buğdaygil (buğday, arpa, çavdar, mısır vs.)'nin arkasından ayçiçeği ekilir veya ayçiçeği ekilen tarlaya buğdaygil ekilir.

3.2 Çeşitler

GAP BKİB'ca 1987-1992 yılları arasında Şanlıurfa Koruklu Araştırma İstasyonunda yaptırılmış olan denemeler sonucunda da Romson-59 (192.42 kg/da), Fundulea-206 (187.31kg/da), Sorem-80 (163.46 kg/da), Sunbred-254 (127.45 kg/da) gibi çeşitler önerilmektedir. Ayrıca bölgede bulunan Şanlıurfa Araştırma Enstitüsü, sulu şartlarda Türk-Ay-1 ve G-3312 kurda ise V.8931 çeşitlerini önermektedir.

3.3 Toprak Hazırlığı

Ayçiçeği ekilecek tarla, sonbaharda 20-25 cm derinliğinde sürülmelidir.

İlkbaharda ise tarla otları ise kazayağı veya diskaro ile 8-10 cm'lik bir sürümden sonra tırmık veya sürgü ile yüzlek işlenerek tohum yatağı hazırlanır.

3.4 Ekim

Ekim yöremizde I. üründe mart sonu ve nisan ayı başında II. ürün de haziran sonu temmuz ortasına kadar yapılır. Ekim sıraya ve sıra arası 70 cm, sıra üzeri 35 cm olacak şekilde yapılmalıdır. Dekara atılacak tohum pinomatik mibzer kullanıldığında 500-600 gr, normal mibzer kullanıldığında 1.5-2 kg dır. Ekim derinliği 4-6 cm olmaktadır.

3.5 Gübreleme

Uygulanacak gübre miktarı, 10 kg/da N, 8-10 kg/da P₂O₅. Azotlu gübrenin yarısı v fosforlu gübrenin tamamı ekimle beraber, azotlu gübrenin diğer yarısı ise bitki 25-30 cm olduğunda uygulanmalıdır.

3.6 Sulama

Sulama karık metodu ile bitkinin ihtiyaç duyduğu zamanlarda yapılmalıdır. Bitki tabla teşekküllü, çiçeklenme ve süt olumu devresinde suya oldukça duyarlıdır. Bu devrelerde dikkat edilerek bitki 15-20 cm olduktan sonra 8 günde bir sulanmalıdır.

3.7 Bakım

Çapa, bitki 5-6 yapraklı (10-15 cm boylandığında) fazla derine inmeden uygulanır ve aynı anda tekleme yapılır.

Çapa, bitki 25-30 cm olduğunda uygulanır. Bu dönemde azotlu gübrenin ikinci yarısı uygulanarak boğaz doldurulması yapılır.

Çapa, ise çiçeklenmeden önce yapılır.

3.8 Hastalıkları, Zararlıları ve Mücadelesi

3.8.1 Hastalıkları ve Mücadelesi

Mildiyo (Plasmopara Hapsedii): Sıcak ve rutubetli havalarda görülür. Bitkinin yapraklarına arız olur. Verim ve kaliteyi düşürür. Sıra üzerinde sık bitki bulundurmamak gerekir.

Gri Küf: Çiçeklenme devresinde zarar veren mantari bir hastalıktır. Tablalarda gri ve siyah küf şeklinde lekeler meydana getirir. Olgunlaşmış tohumları çürütür. Küflü tablalar kesip yakılmalı, hasat ve harmanı yağışlı mevsime bırakmamak gerekir.

3.8.2 Zararlıları ve Mücadelesi

Orabaş: Köklerin geliştiği sırada çimlenir. Kökler üzerine tutunarak beslenir. Demet halinde mor çiçekleri vardır. Orabaşa dayanıklı çeşitler kullanılmalıdır.

Kuşlar (Sığırcıklar, Serçeler, Kargalar): Ekilmiş tohumlar ile yeni çıkmış filizlere zarar verirler. Serçeler süt olgunluğundaki daneleri yerler.

Hasat, Harman ve Saklanması

Hasat elle (bıçak, orak vs.) veya biçerdöverle yapılır. En uygun hasat zamanı; tabla üzerindeki sarı çiçeklerin (Steril çiçekler) kuruyarak dökülmesi, sapların alttan itibaren 2/3 kısmındaki yaprakların kurumuş olması, tabla arkasının sarı-kahverengi bir renk alması tabla ortasına yakın danelerin olgunlaşarak sertleşmesi ve tabii rengini almış olması en uygun hasat zamanını gösterir.

Ayçiçeği olgunlaşıp hasat edildiğinde %15-20 arasında nem ihtiva eder.

Serilerek kurutulur. Daha sonra elle veya batozla daneler ayrılır. Daneler kalburdan geçirilir. Geçirme işleminde tabla parçalarının kalmamasına özen gösterilmeli.

4. VERİM

Kuru koşullarda ayçiçeği 100-150 kg/da, sulu koşullarda ise 250-400 kg/da ürün alınabilir. Dane miktarına yakın kurutulmuş tabla, 2-3 katı kadar kuru sap ve kök elde edilir.

5-NETİCE

Üreticinin yeni gelir kaynağı olan Ayçiçeği üretimi teşvik edilmelidir. İlk yıl buğdaycıl ekilen tarlaya ikinci yıl Buğdaycıl ekildiği zaman verim düşmektedir. Bu nedenle üreticiler genellikle ikinci yıl tarlayı dinlenmeye alırlar. Bu dinlenmede ayçiçeği ekilirse aynı verim alınmaktadır. Ve böylece o tarladan üst üste verim alınarak atıl durumdan kurtarılmış olur.

Erzurum Ilıca'da bulunan Doyasan Yağ Fabrikası yıllarca kapalı kalmış olup şehrimizin tacirlerinden Kemal ARAS tarafından satın alınarak faaliyete geçirilmiştir. Şu anda 40 kişi çalışmaktadır. Bu fabrika ham mamulünü dışarıdan getirmektedir.

Eğer Erzurum Pasinler ve Çevre köyleri pilot bölge seçilir sözleşmeli çiftçilikle teşvik edilirse bu fabrikanın ham mamulü elde edilir ve üretimi artırılarak daha fazla işsize iş imkanı sağlanmış olur.

Ayrıca yılda ortalama 60-80 milyon dolar civarında ithal edilen Ayçiçeği teşvikle üretim artar ve ithalat oranı sıfıra düştüğü gibi ihracat'da yapılabilir.

IV. AKTİVİTELERİMİZ

ENİS BERBEROĞLU ZİYARETİ

Hürriyet Gazetesi yazarlarından Enis BERBEROĞLU 8 Nisan 2004 tarihinde Borsamızı ziyaret ederek Hayvancılık ve Doğu Anadolu sorunları hakkında Yönetim kurulu başkanımız İ.Hakkı HINISLIOĞLU'ndan bilgiler aldı.

Erzurum'daki ziyaretleri hakkında ki görüşlerini 13 Nisan 2004 tarihinde ki Hürriyet Gazetesi Türkiye Konuşuyor köşesine de taşıyan Enis Berberoğlu'nun bu izlenimlerine web sitemizin www.erkurumb.org.tr adresindeki 2004 yılı Basın haberlerinde bulabilirsiniz.

2003 YILININ EN İYİSİYİZ...

Yeni Haberci Gazetesinin geleneksel olarak düzenlediği Yılın En İyi'leri ödül töreninde Erzurum Ticaret Borsası 2003 Yılı'nın En İyi Odası seçildi.

10 Temmuz 2004 Tarihinde Palan Otel'de düzenlenen Ulaştırma Bakanı sayın Zeki ERGEZEN, Sağlık Bakanı Recep AKDAĞ ve Erzurum Milletvekillerinin de katıldığı Yılın En İyileri ödül gecesinde Borsamız 2003 yılının En İyi Odası seçildi.

Yönetim kurulu başkanımız sayın İ.Hakkı HINISLIOĞLU'nun babasının hakkın rahmetin kavuşmasından dolayı katılamadığı ödül gecesinde Borsamızı temsilen genel sekreter yardımcısı Ensar KORUCUK, ödülü Erzurum Milletvekili sayın Ömer ÖZYILMAZ'ın elinden aldı ve bu ödülün alınmasına emeği geçen başta Erzurum Ticaret Borsası yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile geceyi tertipleyen Yeni Haberci gazetesi çalışanlarına teşekkürlerini ilettiler.

EMNİYET MÜDÜRÜ'NÜN BORSAMIZI ZİYARETİ

İl Emniyet Müdürümüz Tahsin DEMİR Borsamızı ziyaret etti.

09 Aralık 2004 tarihinde İl Emniyet Müdürümüz Tahsin DEMİR borsamızı ziyaret ederek yönetim kurulu başkanımız İ.Hakkı HINISLIOĞLU'ndan ilimiz ve borsamız hakkında bilgiler aldı.

LÜTFÜ ESENGÜN'ÜN BORSAMIZI ZİYARETİ

Fazilet Partisi Erzurum eski Milletvekillerinden Lütfü ESENGÜN borsamızı ziyaret etti.

22.12.2004 tarihinden Fazilet Partisi Erzurum eski Milletvekillerinden Lütfü ESENGÜN borsamızı ziyaret ederek yönetim kurulu üyelerimizle bir süre görüşti.

Yönetim kurulu başkanımızdan Borsamız çalışmaları ile ilimiz ve bölgemiz hakkında bilgiler alan Lütfü ESENGÜN daha sonra güncel konular hakkındaki görüşlerini belirttiler.

SATIŞ SALONUMUZU ZİYARETLER

2004 Yılı Ağustos ayı itibariyle ilk Hububat Salon Satışını gerçekleştiren borsamızı ziyaret edenler arasında Valimiz sayın Mustafa MALAY ve AKP.Erzurum Milletvekilleri M.Nuri AKBULUT ve Muzaffer GÜLYURT da vardı.

Yönetim kurulu başkanımız İ.Hakkı HINISLIOĞLU'ndan gerçekleştirilen satışlar ve satış salonumuzun işleyişi hakkında bilgiler alan Valimiz ve Milletvekillerimiz daha sonra satışları bizzat izleyerek böyle bir hizmetin Erzurum'a kazandırılmasında emekleri geçen herkese teşekkürlerini ilettiler.

TOBB.YARDIMINA ÖN AYAK OLDUK

TOBB.Tarafından Ramazan ayı münasebetiyle yapılan gıda yardımları ve kırtasiye yardımlarına ön ayak olan Borsamız fakir ailelere gıda, Milli Eğitim Müdürlüğü ile müştereken girdiği çalışma sonucu tespit edilen muhtaç öğrencilere de Kırtasiye yardımının dağıtılmasını sağladı.

İlimizde ki 15 civarında okulun yetkilileri tarafından tespit edilen 400 muhtaç öğrenciye dağıtımını gerçekleştirdiğimiz yardımların bir

kısımında da Erzurum Vali yardımcımız ve milli eğitim müdür yardımcımız da bizlere eşlik ettiler.

ÖNDER GENÇ ÇİFTÇİLER BORSAMIZI ZİYARET ETTİ

Tarımsal Araştırma Enstitüsü Bünyesinde kurulan Önder Genç Çiftçi Eğitimine katılan öğrenciler borsamızı ziyaret ederek çalışmalarımız hakkında bilgiler aldılar.

Hububat Satış salonumuzu, laboratuvarımızı ve borsamızı gezen önder genç çiftçi adayları daha sonra borsamız yemekhanesinde yönetim kurulu başkanımızla birlikte öğlen yemeğini yediler.

DOĞU ANADOLU TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ TOPLANTISI

12 Temmuz 2004 tarihinde Doğu Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünde gerçekleştirilen Serin İklim Tahılları Sektörel Problemlere Çözüm Arayışı Toplantısı ve Tarla günü toplantısına iştirak ettik.

Yönetim kurulu başkanımız İ.Hakkı HINISLIOĞLU'nun yönettiği bu toplantıda Sektörel sorunlar ve çözüm önerileri tartışıldı daha sonra toplantıya iştirak eden misafirlere borsamız tarafından yemek ikram edildi.

ENFLASYONSUZ ORTAMDA İŞLETME YÖNETİMİ SEMİNERİ

TOBB.ve Referans Gazetesinin müştereken gerçekleştirdiği ve bir ayağında Erzurum'da gerçekleştirilen Enflasyonsuz Ortamda İşletme Semineri 10 Aralık 2004 tarihinde Ticaret ve Sanayi Odamızda gerçekleştirildi.

Toplantının açılış konuşmacılarından biride yönetim kurulu başkanımız İ.Hakkı HINISLIOĞLU idi açılış konuşmasında işletmelerin Enflasyonsuz ortama hazırlanması gerektiği bunun bir işletmenin temel unsuru haline geldiğini dile getirdi.

Konuşmacılardan Faruk Türkoğlu ve

David Judson' da Seminerin içeriği hakkında katılımcılara bilgiler verdiler.

Seminerin ardından ilimize gelen konuşmacılar ve Refrans gazetesi yetkililerine Borsamız ve Sanayi Odamız tarafından akşam yemeği verildi. Toplantıdan bir gün sonra da Erzincan'a gidecek konuşmacılar ve yetkililer için Borsamız aracı görevlendirilerek ulaşımları sağlanmıştır.

BELEDİYE BAŞKAN ADAYLARININ BORSAMIZI ZİYARETİ

03 Mart 2004 Tarihinde Erzurum Büyükşehir Belediyesi ve alt belediye Başkan adayları borsamızı ziyaret ettiler.

Borsamızı ziyaret eden belediye başkan adayları yönetim kurulu başkanımız İ.Hakkı HINISLIOĞLU'ndan borsamız çalışmaları hakkında bilgiler alarak Erzurum için neler yapılmalı, sorunların çözümünde izleyecekleri yollar hakkında bilgiler verdiler.

V. 2000 - 2004 DÖNEMİNE AİT BORSAMIZ İSTATİSTİKLERİ

A. 2000 - 2004 DÖNEMİNE AİT İŞLEM HACMİ

TABLO 1
2000 - 2004 DÖNEMİNE AİT İŞLEM HACMİ (KG.ÇUVAL VE ADET)

S.No	MADDENİN İSMİ	BİRİM	YILLAR				
			2000	2001	2002	2003	2004
1	ARPA (Yemlik) H.M.S.	Kg.	427,325,-	667,780,-	135,500,-	1,690,250,-	1.874.870
2	ARPA (Yemlik) H.T.S.	"					40.000
3	ARPA (Yemlik) Ofis Alışı	"	29,850,-	6,325,400,-	1,596,925,-	21,552,-	25.460
4	ARPA (Yemlik) Ofis Satış	"	32,746,570,-	19,304,003,-	2,568,100,-	5,032,830,-	7.660.640
5	BUĞDAY (Ekmeklik) H.M.S.	"	7,930,108,-	11,743,092,-	1,835,250,-	334,700,-	5.331.200
6	BUĞDAY (Ekmeklik) H.T.S.	"					726.500
7	BUĞDAY (Ekmeklik) Ofis Alışı	"	4,132,307,-	44,045,380,-	36,830,-	824,400,-	-
8	BUĞDAY (Ekmeklik) Ofis Satışı	"	33,823,802,-	10,108,893,-	7,699,087,-	5,840,246,-	11.667.350
9	ÇAVDAR (Anadolu) Ofis Alışı	"	5,090,-	743,640,-	-	-	-
10	ÇAVDAR (Anadolu) Ofis Satışı	"	-	-	-	7,500,-	-
11	MISIR (Sarı) H.M.S	"	5,709,220,-	-	-	-	1.076.000
12	MISIR (Sarı) H.T.S.	"					1.826.900
13	MISIR (Sarı) Ofis Satışı	"					2.065.020
14	PİRİNÇ (Baldo) H.T.S.	"					94.000
15	PİRİNÇ (Bersani) H.T.S.	"	27,000,-	-	41,500,-	145,000,-	201.000
16	PİRİNÇ (İtal) H.T.S.	"	1,184,100,-	795,800,-	1,240,550,-	834,000,-	849.500
17	PİRİNÇ (İthal) Ofis Satışı	"	4,000,-	8,800,-	14,230,-	55,500,-	430.700
18	PİRİNÇ (Kırık) H.T.S.	"	286,000,-	284,000,-	1,171,771,-	832,500,-	885.950
19	BULGUR (SIRA M.) H.T.S.	"	608,300,-	860,800,-	1,346,000,-	927,250,-	898.500
20	EKSTRA UN H.T.S.	"	91,340,-	133,000,-	541,250,-	191,000,-	98.000
21	UN TİP 1 (50 KG.) H.T.S.	Çuval	320,086,-	144,420,-	127,600,-	104,350,-	94.300
22	UN TİP 2 (50 KG.) H.T.S.	"	346,586,-	293,996,-	178,100,-	151,750,-	149.550
23	UN TİP 3 (50 KG.) H.T.S.	"					186.660
24	UN TİP 4 (50 KG.) H.T.S.	"	316,410,-	214,350,-	211,600,-	182,150,-	216.960
25	KEPEK (SIRA M.) H.T.S.	Kg.	11,578,300,-	7,638,976,-	11,132,500,-	12,025,000,-	10.950.000
26	MAKARNA (PAKET) H.T.S.	"	894,000,-	991,375,-	920,350,-	717,750,-	691.400
27	MAKARNA (AÇIK) H.T.S.	"	113,000,-	193,000,-	981,000,-	667,700,-	580.000
28	FASULYE (ÇALI) H.T.S.	"	317,900,-	134,050,-	358,850,-	243,900,-	310.800
29	FASULYE (ŞEKER) H.T.S.	"	134,070,-	155,363,-	294,620,-	141,800,-	74.400
30	FASULYE (DEMOSAN) HTS.	"					38.500
31	FASULYE (BARBUNYA) HTS.	"	101,750,-	98,390,-	92,450,-	156,750,-	239.300
32	NOHUT H.T.S	"					345.200
33	MERCİMEK (YEŞİL) H.T.S.	"	34,000,-	133,150,-	226,700,-	96,450,-	93.000
34	MERCİMEK (KIRMIZI) H.T.S.	"	116,100,-	243,085,-	424,600,-	187,800,-	237.600
35	MARGARİN (YEMEKLİK)HTS	"	1,527,678,-	918,746,-	522,500,-	236,698,-	584.900
36	MARGARİN (KAHVALT.)HTS.	"	255,008,-	93,500,-	188,400,-	73,750,-	47.500
37	AYÇİÇEK YAĞI YEM.H.T.S.	"					2.612.700
38	ZEYTİN Y.(YEMEKLİK)HTS.	"	8,000,-	-	38,500,-	32,250,-	394.750
39	TEREYAĞI H.M.S.	"	-	-	4,500,-	2,750,-	13.400

TABLE 1'İN DEVAMI
2000 - 2004 DÖNEMİNE AİT İŞLEM HACMİ (KG.ÇUVAL VE ADET)

S.No	MADDENİN İSMİ	BİRİM	YILLAR				
			2000	2001	2002	2003	2004
40	TEREYAĞI H.T.S.	"	55,850,-	86,780,-	88,295,-	17,700,-	48.750
41	AYÇİÇEK YAĞLIK HMS.	"					1.075.700
42	AYÇİÇEK YAĞLIK HTS.	"					1.010.450
43	ET (BÜYÜK BAŞ) EBK.A.	"	1,875,041,-	2,928,875,-	4,902,455,-	2,771,400,-	2.449.420
44	ET (BÜYÜK BAŞ) EBK.S.	"	434,366,-	1,323,382,-	3,582,255,-	2,025,973,-	1.629.710
45	ET (BÜYÜK BAŞ) HMS.	"					404.908
46	ET (BÜYÜK BAŞ) HTS.	"	3,382,418,-	1,070,589,-	128,300,-	883,260,-	817.690
47	ET (KÜÇÜK BAŞ) EBK.A.	"	77,676,-	178,457,-	48,830,-	6,200,-	56.720
48	ET (KÜÇÜK BAŞ) EBK.S.	"	32,190,-	49,024,-	149,996,-	82,527,-	68.320
49	ET (KÜÇÜK BAŞ) HTS.	"	425,339,-	542,871,-	250,274,-	157,579,-	73.000
50	KAVURMA (YAĞLI) EBK.S.	"	-	111,300,-	-	-	-
51	TAVUK ETİ EBK.S.	"	484,586,-	850,423,-	1,388,370,-	255,840,-	11.160
52	TAVUK ETİ HTS.	"	450,832,-	428,217,-	568,200,-	889,250,-	1.883.490
53	YUMURTA HTS.	AD.	2,143,204,-	6,759,735,-	11,746,479,-	6,123,900,-	9.216.180
54	BAL (PETEK) HMS.	KG.	19,015,-	400,-	14,000,-	-	10.650
55	BAL (PETEK) HTS.	"					22.750
56	BAL (SÜZME) HMS.	"	52,993,-	107,909,-	17,120,-	10,600,-	-
57	BAL (SÜZME) HTS.	"					72.730
58	ZEYTİN SİYAH HTS.	"					53.500
59	KAŞAR PEYNİR HTS.	"					62.075
60	SOĞAN (KURU) HMS.	"	2,050,-	59,220,-	137,500,-	131,950,-	374.250
61	SOĞAN (KURU) HTS.	"	-	150,000,-	67,000,-	102,000,-	254.004
62	PATATES HMS.	"	8,605,-	58,000,-	268,750,-	364,150,-	672.200
63	PATATES HTS.	"	-	100,000,-	204,600,-	312,400,-	345.000
64	B.PEYNİR (YAĞLI) HTS.	"	462,882,-	442,830,-	497,650,-	290,350,-	383.850
65	B.PEYNİR (YAĞSIZ) HMS.	"	-	-	60,100,-	19,000,-	30.500
66	KAŞAR PEYNİR (YAĞLI)HTS.	KG.	74,679,-	76,045,-	132,450,-	70,550,-	-
67	LOR (ÇÖKELEK) HMS.	"	7,500,-	4,500,-	36,000,-	46,700,-	49.500
68	SUCUK EBK.S.	"	2,987,-	-	1,730,-	-	-
69	SUCUK HTS.	"	202,734,-	7,315,-	57,450,-	19,000,-	1.000
70	YAPAĞI İTHAL HTS.	"	-	-	-	8,000,-	-
71	SİĞİR DERİSİ (YAŞ) EBK.S.	"	21,309,-	-	130,577,-	122,728,-	164.100
72	SİĞİR DERİSİ (YAŞ) HTS.	"	223,247,-	132,447,-	172,770,-	85,860,-	126.700
73	KOYUN DERİSİ (YAŞ) EBK.S.	AD.	-	-	-	-	-
74	KOYUN DERİSİ (YAŞ) HTS.	"	8,364,-	14,102,-	26,120,-	16,750,-	9.500
75	KEÇİ DERİSİ YAŞ HTS.	"					7.900
76	K.KARAMAN TOKLU HMS.	"	37,939,-	18,481,-	2,867,-	2,513,-	2.225
77	K.KARAMAN MARYA HMS.	"	928,-	616,-	2,447,-	854,-	1.242
78	OT KUZUSU HMS.	"					12.116
79	TOSUN HMS.	KG.	147,705,-	77,490,-	48,280,-	2,500,-	35.937
80	TOSUN HTS.	"	176,864,-	29,490,-	-	-	-
81	TOSUN HMS.	AD.	5,679,-	1,459,-	497,-	964,-	724
82	TOSUN HTS.	"	443,-	125,-	28,-	-	-
83	İNEK HMS.	"	4,367,-	2,789,-	502,-	708,-	718
84	İNEK HTS.	"	-	27,-	12,-	-	-
85	DÜVE HMS.	"					399
86	DANA HMS.	"	-	119,-	386,-	232,-	250

TABLO 1'İN DEVAMI
2000 - 2004 DÖNEMİNE AİT İŞLEM HACMİ (KG.ÇUVAL VE ADET)

S.No	MADDENİN İSMİ	BİRİM	YILLAR				
			2000	2001	2002	2003	2004
87	BAĞIRSAK (KOYUN) HMS.	"	-	-	-	-	264.875
88	BAĞIRSAK (KOYUN) HTS.	"	244,784,-	556,563,-	535,344,-	224,950,-	250.837
89	FİĞ HMS.	KG.					157.000
90	KORUNGA HMS.	"					6.500
91	YONCA HMS.	"					8.500
92	BUĞDAY AŞURELİK HTS.	"					11.000
93	BUĞDAY SERT OFİS SATIŞ	"					1.885.000
94	KONSERVE KARIŞIK HTS.	"					7.750
95	YOĞURT AÇIK HTS.	"					83.570
96	İNEK SÜTÜ HMS.	"					1.992.532
97	ELMA HTS.	"					21.500
98	PORTAKAL HTS.	"					14.000
99	ŞEKER PANCARI HMS.	"					295.643.000
100	LİMON HMS.	AD.					82.500
101	PİKNİK TEREYAĞI HTS.	"					63.500
102	PİKNİK BAL HTS.	"					33.000
103	PİKNİK FINDIK KREMASI	"					3.000
104	KOYUN SÜTÜ HMS.	KG.					517.100
105	ERİK HTS	"					37.250
106	BİBER DOLMALIK HTS.	"					7.500
107	DOMATES HTS.	"					79.790
108	SALATALIK HTS.	"					16.800
109	YÜN YAPAĞI HMS.	"					10.500
110	KAYISI HTS.	"					35.090
111	KARPUZ HTS.	"					141.680
112	PATLICAN HTS.	"					14.000
113	TAZE FASULYE HTS.	"					6.940
114	MAYDANOZ HTS.	AD.					10.100
115	ORGANİK ÇAYIR OTU HMS.	KG.					697.740
116	KAVURMA HTS.	"					23.200
117	YÜN YAPAĞI HTS.	"					5.600
118	YAŞ ÜZÜM HTS.	"					73.000
119	BUĞ.AND.KIRZ.SERT OFS.A.	"					3.105.040
120	BUĞ.BEYAZ SERT OFS.A.	"					4.260.306
121	BUĞ.BEYAZ YAR.SERT OFS.A.	"					2.256.280
122	BUĞ.BEYAZ YEMLİK OFS.A.	"					202.540
123	BUĞ.BEYAZ KIR.YEMLİK OFS.A.	"					60.780
124	ÇAVDAR ANADOLU HMS.	"					500.500
125	FINDIK İÇİ HTS.	"					2.000
126	PİKNİK HTS.	"					1.000
127	KURU ÜZÜM HTS.	"					1.200
128	KURU İNCİR HTS.	"					1.000
129	ARMUT HTS.	"					3.000
130	BUĞDAY KIRIK OFS.ALIŞ	"					3.381.000
131	ORGANİK MISIR SLAJI HMS.	"					1.974.000

B. 2000 - 2004 DÖNEMİNE AİT İŞLEM KIYMETİ

TABLO 2
2000-2004 DÖNEMİNE AİT İŞLEM KIYMETİ (1.000.-) TL

MADDELER	YILLAR				
	2000	2001	2002	2003	2004
HUBUBATLAR	8.721.422.086	14.383.202.993	9.518.839.949	8.125.890.855	19.012.878.592
HUBUBAT MAMULLERİ	7.883.463.931	9.321.950.756	15.219.298.500	20.406.742.450	24.298.876.250
BAKLİYATLAR	3.185.047.050	765.078.380	2.330.039.500	1.893.220.625	1.742.510.000
NEBATİ YAĞLAR	1.059.838.800	791.221.089	1.834.748.000	1.095.178.750	7.384.121.250
HAY.YAĞ(TEREYAĞI)	93.886.250	193.636.000	306.906.000	80.617.500	318.845.300
YAĞLI TOHUMLAR	0	0	0	0	2.931.281.250
ÇEŞİTLİ GIDA MAD.	15.347.407.461	22.195.729.778	46.635.635.585	44.197.592.577	49.933.370.795
TEKSTİL HAM.MAD.	0	0	0	34.600.000	24.000.000
HAM DERİLER	149.407.392	206.103.240	804.097.096	491.871.114	449.373.000
CANLI HAYVANLAR	5.571.643.605	3.947.285.020	3.224.830.265	5.562.339.385	5.225.884.525
ÇEŞ.MAD.(BAĞIRSAK)	242.140.550	1.027.246.075	1.278.328.900	1.173.781.000	2.111.487.500
KOTA DIŞI MADDELER					31.326.045.380
YILLIK MUAMELE HACMİ TL	42.254.257.125	52.831.453.331	81.152.723.795	83.061.834.256	144.758.673.842

C. 2000 - 2004 DÖNEMİNE AİT FİYATLAR

TABLO 3
2000 - 2004 DÖNEMİNE AİT FİYATLAR TL

S.No	MADDENİN İSMİ	BİRİM	YILLAR				
			2000	2001	2002	2003	2004
1	ARPA (Yemlik) H.T.S.	KG.	-	-	-	-	305.050
2	ARPA (Yemlik) H.T.S.	"	86,428,-	114,524,-	203,007,-	-	292.000
3	ARPA (Yemlik) Ofis Alışı	"	81,540,-	154,999,-	159,719,-	235,000,-	270.000
4	ARPA (Yemlik) Ofis Satış	"	87,126,-	119,756,-	186,753,-	233,246,-	304.274
5	BUĞDAY (Ekmeklik) H.M.S.	"					396.257
6	BUĞDAY (Ekmeklik) H.T.S.	"	98,019,-	145,300,-	241,045,-	410,000,-	390.883
7	BUĞDAY (Ekmeklik) Ofis Alışı	"	105,074,-	155,519,-	255,200,-	352,400,-	-
8	BUĞDAY (Ekmeklik) Ofis Satışı	"	101,703,-	165,939,-	254,054,-	343,564,-	393.594
9	ÇAVDAR (Anadolu) Ofis Alışı	"	72,551,-	133,411,-	-	-	-
10	ÇAVDAR (Anadolu) Ofis Satışı	"	-	-	-	270,000,-	-
11	MISIR SARI HMS.	"					416.367
12	MISIR SARI HTS.	"					274.024
13	MISIR SARI OFİS SATIŞI	"	108,442,-	-	-	-	439.000
14	PİRİNÇ (Baldo) H.T.S.	"					1.646.805
15	PİRİNÇ (Bersani) H.T.S.	"	456,481,-	-	1,281,084,-	1,353,914,-	1.429.075
16	PİRİNÇ (İthal) H.T.S.	"	414,315,-	665,723,-	1,144,881,-	1,236,765,-	1.274.049
17	PİRİNÇ (İthal) Ofis Satışı	"	347,222,-	662,037,-	787,069,-	1,294,595,-	1.256.442
18	PİRİNÇ (Kırık) HTS.	"	187,762,-	451,393,-	745,254,-	797,790,-	788.382
19	BULGUR (SIRA M.) H.T.S.	"	228,405,-	375,262,-	627,677,-	695,629,-	720.694
20	EKSTRA UN H.T.S.	"	205,255,-	329,651,-	597,838,-	813,350,-	868.182
21	UN TİP 1 (50 KG.) H.T.S.	Çuval	7,493,020,-	13,917,975,-	22,982,600,-	33,596,028,-	33.864.922
22	UN TİP 2 (50 KG.) H.T.S.	"	6,736,565,-	12,003,690,-	21,609,636,-	30,812,790,-	31.828.282
23	UN TİP 3 (50 KG.) H.T.S.	"	6,273,318,-	11,214,517,-	20,181,422,-	28,198,514,-	29.376.578
24	UN TİP 4 (50 KG.) H.T.S.	"					26.290.034
25	KEPEK (SIRA M.) H.T.S.	Kg.	59,202,-	95,959,-	127,017,-	128,495,-	299.552
26	MAKARNA (PAKET) H.T.S.	"	332,505,-	559,830,-	949,797,-	1,037,726,-	1.046.033
27	MAKARNA (AÇIK) H.T.S.	"	220,363,-	589,475,-	724,815,-	766,913,-	780.502
28	FASULYE (ÇALI) H.T.S.	"	524,641,-	1,275,609,-	1,940,710,-	2,209,410,-	1.399.023
29	FASULYE (ŞEKER) H.T.S.	"	790,999,-	1,554,849,-	2,228,365,-	2,760,780,-	1.793.181
30	FASULYE (DERMOSAN) H.T.S.	"					1.286.712
31	FASULYE (BARBUNYA) HTS.	"	498,922,-	614,439,-	1,576,000,-	1,570,500,-	1.351.743
32	NOHUT HTS.	"					1.109.328
33	MERCİMEK (YEŞİL) H.T.S.	"	416,176,-	778,069,-	1,171,903,-	1,373,834,-	1.484.601
34	MERCİMEK (KIRMIZI) H.T.S.	"	407,399,-	778,923,-	1,124,206,-	1,229,545,-	1.228.053
35	MARGARİN (YEMEKLİK)HTS.	"	543,078,-	846,129,-	1,529,888,-	1,489,698,-	1.400.251
36	MARGARİN (KAHVT.)HTS.	"	846,208,-	1,388,258,-	1,892,880,-	2,690,424,-	3.108.567
37	AYÇİÇEK YAĞI YEMK.HTS.	"					1.903.843
38	ZEYTİN Y.(YEMEKLİK)HTS.	"	1,800,000,-	-	3,262,597,-	4,512,752,-	5.365.000
39	TEREYAĞI H.M.S.	"	-	-	3,150,000,-	3,650,000,-	4.416.708
40	TEREYAĞI H.T.S.	"	1,680,327,-	2,205,193,-	3,315,374,-	3,987,570,-	5.125.384
41	AYÇİÇEĞİ YAĞLIK HMS.	"					1.316.191
42	AYÇİÇEĞİ YAĞLIK HTS.	"					1.518.491
43	ET (BÜYÜK BAŞ) EBK.A.	"	2,048,983,-	2,603,700,-	3,922,309,-	6,339,845,-	6.549.411
44	ET (BÜYÜK BAŞ) EBK.S.	"	2,606,064,-	3,729,069,-	4,312,782,-	5,683,169,-	7.828.929

TABLO 3'ÜN DEVAMI							
2000 - 2004 DÖNEMİNE AİT FİYATLAR TL							
S.No.	MADDENİN İSMİ	BİRİM	YILLAR				
			2000	2001	2002	2003	2004
45	ET (BÜYÜK BAŞ) HMS.	"					7.224.612
46	ET (BÜYÜK BAŞ) HTS.	"	1,985,778,-	2,649,156,-	4,541,250,-	6,850,570,-	7.125.667
47	ET (KÜÇÜK BAŞ) EBK.A.	"	1,966,029,-	2,496,724,-	2,728,302,-	5,681,049,-	5.937.500
48	ET (KÜÇÜK BAŞ) EBK.S	"	2,400,688,-	3,390,096,-	4,582,517,-	5,997,150,-	5.536.415
49	ET (KÜÇÜK BAŞ) HTS.	"	2,279,880,-	2,741,256,-	4,533,783,-	7,045,559,-	4.991.509
50	KAVURMA (YAĞLI) EBK.S.	"	-	5,038,248,-	-	-	-
51	TAVUK ETİ EBK.S.	"	990,764,-	1,552,219,-	2,259,591,-	2,553,949,-	3.576.000
52	TAVUK ETİ HTS.	"	1,056,722,-	1,541,224,-	2,397,745,-	3,243,474,-	3.501.843
53	YUMURTA HTS.	Ad.	32,354,-	52,968,-	97,890,-	103,847,-	106.525
54	BAL (PETEK) HMS.	Kg.	1,551,012,-	2,000,000,-	2,933,928,-	-	5.191.564
55	BAL (PETEK) HTS.	Kg.					6.180.000
56	BAL (SÜZME) HMS.	"	1,285,732,-	2,773,268,-	3,166,136,-	5,186,840,-	-
57	BAL (SÜZME) HTS.	"					6.252.786
58	ZEYTİN SİYAH HTS.	"					3.323.843
59	SOĞAN (KURU) HMS.	"	120,000,-	159,578,-	165,554,-	290,880,-	422.620
60	SOĞAN (KURU) HTS.	"	-	184,569,-	198,470,-	348,035,-	533.166
61	PATATES HMS.	"	110,000,-	140,000,-	184,630,-	290,839,-	289.533
62	PATATES HTS.	"	-	192,437,-	238,611,-	341,310,-	385.010
63	B.PEYNİR (YAĞLI) HTS.	"	1,098,460,-	1,872,893,-	2,764,320,-	3,432,603,-	3.941.610
64	B.PEYNİR (YAĞSIZ) HMS.	"					3.272.436
65	KAŞAR PEYNİR HTS.	KG.	1,918,863,-	2,721,669,-	3,554,998,-	4,254,234,-	5.567.705
66	LOR (ÇÖKELEK) HMS.	"	370,000,-	500,000,-	850,000,-	751,499,-	953.226
67	SUCUK EBK.S.	"	4,202,000,-	-	5,342,000,-	-	-
68	SUCUK HTS.	"	3,343,501,-	4,603,049,-	4,497,589,-	6,328,948,-	13.500.000
69	YAPAĞI İTHAL HTS.	"	-	-	-	2,200,000,-	-
70	SİĞİR DERİSİ (YAŞ) EBK.S.	"	705,500,-	-	1,795,757,-	1,873,728,-	1.481.666
71	SİĞİR DERİSİ (YAŞ) HTS.	"	534,308,-	924,202,-	1,490,464,-	1,419,035,-	1.311.358
72	KOYUN DERİSİ (YAŞ) EBK.S	AD.	-	-	-	-	-
73	KOYUN DERİSİ (YAŞ) HTS.	"	1,804,302,-	5,482,845,-	7,934,705,-	6,081,344,-	5.511.905
74	KEÇİ DERİSİ (YAŞ) HTS.	"					3.068.359
75	K.KARAMAN TOKLU HMS.	"	40,562,617,-	60,253,204,-	114,457,185,-	147,520,692,-	166.152.728
76	K.KARAMAN MARYE HMS.	"	52,268,319,-	79,140,567,-	119,058,847,-	183,126,464,-	206.271.421
77	OT KUZUSU HMS.	"					141.332.289
78	TOSUN HMS.	KG.	1,241,034,-	1,539,252,-	1,955,115,-	3,600,000,-	3.500.493
79	TOSUN HTS.	"	1,450,468,-	1,515,000,-	-	-	-
80	TOSUN HMS.	AD.	401,582,409,-	487,426,869,-	751,120,724,-	1,450,776,453,-	1.852.472.634
81	TOSUN HTS.	"	403,982,675,-	-	862,500,000,-	-	-
82	İNEK HMS.	"	248,417,678,-	344,863,150,-	524,765,936,-	874,290,960,-	1.053.167.898
83	İNEK HTS.	"	-	-	555,000,000,-	-	-
84	DÜVE HMS.	"					1.005.260.929
85	DANA HMS.	"	-	450,000,000,-	513,005,181,-	828,663,794,-	1.116.619.485
86	BAĞIRSAK (KOYUN) EBK.S.	"	-	-	-	-	-
87	BAĞIRSAK (KOYUN) HMS.	"					3.747.015
88	BAĞIRSAK (KOYUN) HTS.	"	989,200,-	1,689,045,-	2,387,864,-	2,988,487,-	4.512.785
89	FİĞ HMS.	KG.					415.000
90	KORUNGA HMS.	"					440.000

TABLO 3'ÜN DEVAMI
2000 - 2004 DÖNEMİNE AİT FİYATLAR TL

S.No	MADDENİN İSMİ	BİRİM	YILLAR				
			2000	2001	2002	2003	2004
91	YONCA HMS.	"					350.000
92	BUĞDAY AŞURELİK HTS.	"					950.000
93	BUĞDAY SERT OFİS SATIŞ	"					233.289
94	KONSERVE KARIŞIK HTS.	"					1.399.750
95	YOĞURT AÇIK HTS.	"					877.685
96	İNEK SÜTÜ HMS.	"					405.355
97	ELMA HTS.	"					639.535
98	PORTAKAL HTS.	"					542.858
99	ŞEKER PANCARI HMS.	"					99.320
100	LİMON HMS.	AD.					107.250
101	PİKNİK TEREYAĞI HTS.	"					108.092
102	PİKNİK BAL HTS.	"					108.000
103	PİKNİK FINDIK KREMASI	"					93.000
104	KOYUN SÜTÜ HMS.	KG.					558.074
105	ERİK HTS	"					770.327
106	BİBER DOLMALIK HTS.	"					605.000
107	DOMATES HTS.	"					364.529
108	SALATALIK HTS.	"					369.159
109	YÜN YAPAĞI HMS.	"					1.262.500
110	KAYISI HTS.	"					1.440.366
111	KARPUZ HTS.	"					246.340
112	PATLICAN HTS.	"					325.000
113	TAZE FASULYE HTS.	"					710.000
114	MAYDANOZ HTS.	AD.					180.000
115	ORGANİK ÇAYIR OTU HMS.	KG.					180.750
116	KAVURMA HTS.	"					15.500
117	YÜN YAPAĞI HTS.	"					1.875.000
118	YAŞ ÜZÜM HTS.	"					793.750
119	BUĞ.AND.KIRZ.SERT OFS.A.	"					359.958
120	BUĞ.BEYAZ SERT OFS.A.	"					367.503
121	BUĞ.BEYAZ YAR.SERT OFS.A.	"					348.213
122	BUĞ.BEYAZ YEMLİK OFS.A.	"					300.000
123	BUĞ.BEYAZ KIR.YEMLİK OFS.A.	"					300.066
124	ÇAVDAR ANADOLU HMS.	"					250.375
125	FINDIK İÇİ HTS.	"					10.345.000
126	PİKNİK REÇEL HTS.	"					61.000
127	KURU ÜZÜM HTS.	"					2.425.000
128	KURU İNCİR HTS.	"					1.696.500
129	ARMUT HTS.	"					700.000
130	BUĞDAY KIRIK OFS.ALIŞ	"					166.035
131	ORGANİK MISIR SLAJI HMS.	"					69.895

VI. 2004 YILINA AİT İŞLEM HACMİ, İŞLEM KIYMETİ, FİYATLAR

A, 2004 YILI AYLAR İTİBARI İLE İŞLEM HACMİ

TABLO 7

2004 YILI AYLAR İTİBARIYLA İŞLEM HACMİ (KG., ÇUVAL, ADET)

AYLAR	ARPA (YEMLİK) H.M.S. KG.	ARPA (YEMLİK) H.T.S. KG.	ARPA (YEMLİK) OFİS ALIŞ KG.	ARPA (YEMLİK) OFİS SATIŞ KG.	BUĞDAY (EKMEKLİK) H.M.S. KG.	BUĞDAY (EKMEKLİK) H.T.S. KG.	BUĞDAY (EKMEKLİK) OFİS ALIŞ KG.
OCAK	900.000	-	-	2.600.000	704.500	-	-
ŞUBAT	135.000	-	-	1.660.000	208.000	-	-
MART	30.000	-	-	880.000	350.000	505.000	-
NİSAN	48.500	-	-	2.420.000	834.000	-	-
MAYIS	-	-	-	80.000	-	-	-
HAZİRAN	-	40.000	-	-	105.000	-	-
TEMMUZ	-	-	-	-	714.000	-	-
AĞUSTOS	5.520	-	-	-	48.800	-	-
EYLÜL	15.500	-	25.460	-	371.000	-	-
EKİM	45.350	-	-	-	1.068.500	61.000	-
KASIM	-	-	-	-	39.500	-	-
ARALIK	695.000	-	-	20.640	887.900	160.500	-
YILLIK TOP.	1.874.870	40.000	25.460	7.660.640	5.331.200	726.500	0

AYLAR	BUĞDAY (EKMEKLİK) OFİS SATIŞ KG.	ÇAVDAR ANADOLU OFİS ALIŞ KG.	ÇAVDAR ANADOLU OFİS SATIŞ KG.	MISIR SARI H.M.S. KG.	MISIR SARI H.T.S. KG.	MISIR SARI OFİS SATIŞ KG.	PİRİNÇ BALDO H.T.S. KG.
OCAK	3.145.900	-	-	800.000	-	-	-
ŞUBAT	3.400.000	-	-	200.000	-	-	49.500
MART	1.051.550	-	-	-	-	-	-
NİSAN	780.000	-	-	-	-	70.000	10.000
MAYIS	245.000	-	-	-	-	1.128.400	-
HAZİRAN	1.896.400	-	-	-	-	709.920	12.000
TEMMUZ	770.800	-	-	8.000	-	156.700	-
AĞUSTOS	-	-	-	-	-	-	-
EYLÜL	-	-	-	-	1.826.900	-	-
EKİM	-	-	-	68.000	-	-	-
KASIM	124.000	-	-	-	-	-	22.500
ARALIK	253.700	-	-	-	-	-	-
YILLIK TOP.	11.667.350	0	0	1.076.000	1.826.900	2.065.020	94.000

AYLAR	PİRİNÇ BERSANİ H.T.S. KG.	PİRİNÇ İTHAL H.T.S. KG.	PİRİNÇ İTHAL OFİS SATIŞ KG.	PİRİNÇ KIRIK H.T.S. KG.	BULGUR SIRA H.T.S. KG.	EKSTRA UN H.T.S. KG.	UN TİP 1 H.T.S. ÇV.
OCAK	8.000	92.000	-	90.000	97.000	20.000	7.250
ŞUBAT	52.000	45.000	-	47.500	100.000	20.000	5.900
MART	-	73.000	-	74.000	50.000	-	8.050
NİSAN	15.000	93.500	10.950	87.800	116.500	-	11.600
MAYIS	-	55.000	290.300	72.000	55.000	-	6.800
HAZİRAN	15.000	83.500	2.500	76.500	60.000	-	8.100
TEMMUZ	60.000	118.000	110.500	102.300	156.500	33.000	9.400
AĞUSTOS	-	52.000	-	77.250	75.000	-	7.250
EYLÜL	25.000	69.500	13.200	78.100	20.000	25.000	3.400
EKİM	-	33.500	2.050	16.000	52.000	-	10.150
KASIM	26.000	63.000	1.200	77.000	47.500	-	6.400
ARALIK	-	71.500	-	87.500	69.000	-	10.000
YILLIK TOP.	201.000	849.500	430.700	885.950	898.500	98.000	94.300

TABLE 7'NİN DEVAMI
2004 YILI AYLAR İTİBARIYLA İŞLEM HACMİ (KG., ÇUVAL, ADET)

AYLAR	UN TİP 2 H.T.S. ÇV.	UN TİP 3 H.T.S. ÇV.	UN TİP 4 H.T.S. ÇV.	KEPEK S.M.H.T.S. KG.	MAKARNA PAKET H.T.S.KG.	MAKARNA AÇIK H.T.S.KG.	FASULYE ŞEKER H.T.S. KG.
OCAK	12.300	10.750	15.200	930.000	41.000	30.000	9.000
ŞUBAT	8.600	11.450	15.200	515.000	42.000	20.000	-
MART	12.300	17.700	14.300	1.070.000	67.500	67.000	22.000
NİSAN	11.500	17.850	19.050	1.670.000	93.000	98.500	7.000
MAYIS	13.450	16.850	17.300	1.155.000	66.000	82.000	-
HAZİRAN	13.850	17.700	22.800	1.010.000	78.000	53.000	-
TEMMUZ	17.100	29.050	38.540	940.000	30.700	29.000	12.900
AĞUSTOS	15.550	12.950	17.280	870.000	93.700	35.000	9.500
EYLÜL	8.600	10.500	9.800	290.000	47.500	14.500	7.500
EKİM	11.400	13.700	18.300	1.060.000	77.500	85.000	6.500
KASIM	12.100	13.300	12.690	460.000	42.500	51.000	-
ARALIK	12.800	14.800	16.500	980.000	12.000	15.000	-
YILLIK TOP.	149.550	186.600	216.960	10.950.000	691.400	580.000	74.400

AYLAR	FASULYE ÇALI H.T.S. KG.	FASULYE DEMOSAN H.T.S. KG.	FASULYE BARBUNYA H.T.S. KG.	NOHUT H.T.S. KG.	MERCİMEK KIRMIZI H.T.S. KG.	MERCİMEK YEŞİL H.T.S. KG.	MARGARİN KAHVALT. H.T.S. KG.
OCAK	51.800	10.000	45.000	61.000	38.000	-	-
ŞUBAT	45.500	-	58.700	53.500	29.100	-	6.500
MART	44.500	-	24.000	45.500	18.000	7.000	14.500
NİSAN	39.500	18.500	25.000	44.000	20.000	15.000	6.500
MAYIS	25.500	-	30.100	19.500	19.500	11.500	20.000
HAZİRAN	13.000	10.000	15.000	14.000	8.500	7.000	-
TEMMUZ	20.000	-	18.000	25.000	21.500	7.500	-
AĞUSTOS	11.000	-	-	8.700	7.800	-	-
EYLÜL	24.800	-	12.500	31.000	27.200	30.000	-
EKİM	13.000	-	-	21.500	20.500	8.000	-
KASIM	13.700	-	-	21.500	27.500	-	-
ARALIK	8.500	-	11.000	-	-	7.000	-
YILLIK TOP.	310.800	38.500	239.300	345.200	237.600	93.000	47.500

AYLAR	MARGARİN YEMEKLİK H.T.S. KG.	AYÇİÇEK YAĞI YEMEKLİK H.T.S. KG.	ZEYTİN YAĞI YEMEKLİK H.T.S. KG.	TEREYAĞI H.M.S. KG.	TEREYAĞI H.T.S. KG.	AYÇİÇEĞİ YAĞLIK H.M.S. KG.	AYÇİÇEĞİ YAĞLIK H.T.S. KG.
OCAK	6.500	5.000	-	-	-	178.250	163.000
ŞUBAT	7.500	11.000	-	-	4.500	46.700	46.200
MART	57.000	393.500	-	-	9.750	152.650	134.600
NİSAN	9.500	350.000	-	-	12.250	168.300	167.200
MAYIS	54.000	338.500	-	-	4.350	179.300	174.000
HAZİRAN	40.500	369.500	-	3.500	3.000	265.000	243.500
TEMMUZ	24.700	762.000	2.500	2.500	2.000	15.300	14.000
AĞUSTOS	68.200	55.900	2.750	6.000	7.500	-	-
EYLÜL	62.500	55.000	4.500	1.400	1.400	-	-
EKİM	40.000	48.800	-	-	2.500	-	-
KASIM	192.000	198.000	225.000	-	1.500	-	-
ARALIK	22.500	25.500	160.000	-	-	70.200	67.950
YILLIK TOP.	584.900	2.612.700	394.750	13.400	48.750	1.075.700	1.010.450

TABLO 7'NİN DEVAMI
2004 YILI AYLAR İTİBARIYLA İŞLEM HACMİ (KG., ÇUVAL, ADET)

AYLAR	ET BÜYÜKBAŞ EBK.ALİŞ KG.	ET BÜYÜKBAŞ EBK.SATIŞ KG.	ET BÜYÜKBAŞ H.M.S. KG.	ET BÜYÜKBAŞ H.T.S. KG.	ET KÜÇÜKBAŞ EBK.ALİŞ KG.	ET KÜÇÜKBAŞ EBK.SATIŞ KG.	ET KÜÇÜKBAŞ H.M.S.KG.
OCAK	195.100	52.700	6.850	-	-	2.250	-
ŞUBAT	277.690	172.700	10.500	6.000	-	10.000	-
MART	500.590	186.790	16.300	24.250	-	10.040	-
NİSAN	465.190	175.530	10.250	16.590	-	-	-
MAYIS	132.850	191.640	15.940	11.000	-	11.970	-
HAZİRAN	305.350	308.180	21.250	17.500	-	9.900	-
TEMMUZ	156.090	100.940	113.518	37.200	-	-	-
AĞUSTOS	63.630	149.860	64.300	141.530	2.500	-	-
EYLÜL	32.470	66.600	55.350	158.200	21.850	6.650	-
EKİM	43.450	66.180	41.750	120.720	31.070	1.500	-
KASIM	123.320	48.930	12.400	177.450	-	6.660	-
ARALIK	153.690	109.660	36.500	144.450	1.300	9.350	-
YILLIK TOP.	2.449.420	1.629.710	404.908	854.890	56.720	68.320	0

AYLAR	ET KÜÇÜKBAŞ H.T.S.KG.	TAVUK ETİ EBK.SATIŞ KG.	TAVUK ETİ H.T.S. KG.	BAL PETEK H.M.S. KG.	BAL PETEK H.T.S. KG.	BAL SÜZME H.M.S. KG.	BAL SÜZME H.T.S. KG.
OCAK	-	7.860	88.500	8.150	4.000	-	4.000
ŞUBAT	-	-	79.650	-	-	-	-
MART	4.500	-	146.700	-	6.250	-	7.500
NİSAN	-	-	143.800	-	7.500	-	24.000
MAYIS	-	2.250	196.450	2.500	-	-	7.800
HAZİRAN	-	-	159.450	-	5.000	-	-
TEMMUZ	37.200	-	130.000	-	-	-	4.500
AĞUSTOS	-	-	130.600	-	-	-	4.380
EYLÜL	5.400	-	414.000	-	-	-	5.000
EKİM	-	-	66.670	-	-	-	5.600
KASIM	17.700	-	126.370	-	-	-	3.000
ARALIK	8.200	1.050	201.300	-	-	-	6.950
YILLIK TOP.	73.000	11.160	1.883.490	10.650	22.750	0	72.730

AYLAR	YUMURTA H.T.S. AD.	ZEYTİN SİYAH H.T.S. KG.	ZEYTİN YEŞİL H.T.S. KG.	KAŞAR PEYNİR H.T.S.KG.	BEYAZ PEYNİR YAĞLI H.T.S. KG.	BEYAZ PEYNİR YAĞSIZ H.M.S. KG.	LOR ÇÖKELEK H.M.S. KG.
OCAK	430.000	5.000	-	7.000	33.500	-	-
ŞUBAT	623.700	-	-	5.625	11.000	-	-
MART	865.000	18.000	-	8.000	43.350	1.500	-
NİSAN	830.000	-	-	14.000	63.700	5.000	-
MAYIS	765.000	-	-	4.000	42.000	-	-
HAZİRAN	700.000	18.500	-	2.000	31.750	11.000	13.500
TEMMUZ	1.170.000	-	-	4.250	31.850	4.000	-
AĞUSTOS	1.852.480	7.000	-	7.300	14.600	6.500	31.000
EYLÜL	460.000	5.000	-	-	39.400	2.500	-
EKİM	530.000	-	-	4.500	21.600	-	5.000
KASIM	240.000	-	-	1.200	30.300	-	-
ARALIK	750.000	-	-	4.200	20.800	-	-
YILLIK TOP.	9.216.180	53.500	0	62.075	383.850	30.500	49.500

TABLO 7'NİN DEVAMI
2004 YILI AYLAR İTİBARIYLA İŞLEM HACMİ (KG., ÇUVAL, ADET)

AYLAR	SOĞAN KURU H.M.S. KG.	SOĞAN KURU H.T.S. KG.	PATATES H.M.S. KG.	PATATES H.T.S. KG.	SİĞİR DERİSİ YAŞ EBK.SATIŞ KG..	SİĞİR DERİSİ YAŞ H.T.S. KG.	KOYUN DERİSİ YAŞ EBK.SATIŞ AD.
OCAK	28.500	29.500	43.500	35.500	-	-	-
ŞUBAT	29.000	37.500	29.000	40.000	31.100	97.700	-
MART	7.500	24.500	30.000	30.000	41.500	8.500	-
NİSAN	19.000	8.004	59.500	29.000	91.500	13.500	-
MAYIS	36.000	10.000	42.000	15.000	-	-	-
HAZİRAN	45.000	25.000	117.500	40.000	-	-	-
TEMMUZ	13.500	5.000	67.200	6.500	-	-	-
AĞUSTOS	34.500	15.000	36.000	21.500	-	-	-
EYLÜL	44.000	18.000	54.000	20.000	-	-	-
EKİM	51.500	35.000	70.500	54.500	-	7.000	-
KASIM	38.500	46.500	63.000	53.000	-	-	-
ARALIK	27.250	-	60.000	-	-	-	-
YILLIK TOP.	374.250	254.004	672.200	345.000	164.100	126.700	0

AYLAR	KOYUN DERİSİ YAŞ H.T.S. AD.	KEÇİ DERİSİ YAŞ H.T.S. AD.	K.KARAMAN MARYA H.M.S. AD.	K.KARAMAN MARYA KG.	K.KARAMAN TOKLU H.M.S. AD.	K.KARAMAN TOKLU H.M.S. KG.	OT KUZUSU H.M.S. AD.
OCAK	-	-	150	-	105	-	766
ŞUBAT	7.000	6.400	-	-	-	-	180
MART	-	-	-	-	-	-	-
NİSAN	1.100	-	-	-	-	-	-
MAYIS	-	-	35	-	-	-	24
HAZİRAN	-	-	45	-	30	-	27
TEMMUZ	-	-	13	-	-	-	-
AĞUSTOS	-	-	-	-	120	-	652
EYLÜL	-	-	660	-	-	-	4.940
EKİM	1.400	1.500	150	-	520	-	2.354
KASIM	-	-	-	-	350	-	1.265
ARALIK	-	-	189	-	1.100	-	1.908
YILLIK TOP.	9.500	7.900	1.242	0	2.225	0	12.116

AYLAR	OT KUZUSU H.M.S. KG.	TOSUN H.M.S. AD.	TOSUN H.M.S. KG.	İNEK H.M.S. AD.	DÜVE H.M.S. AD.	DANA H.M.S. AD.	DANA H.M.S. KG.
OCAK	-	153	-	189	78	15	-
ŞUBAT	-	67	-	54	43	-	-
MART	-	17	-	8	10	30	-
NİSAN	-	87	15.950	92	31	26	-
MAYIS	-	61	3.165	85	29	16	-
HAZİRAN	-	60	-	33	21	-	-
TEMMUZ	-	58	-	67	45	20	-
AĞUSTOS	-	118	4.327	130	74	20	-
EYLÜL	-	30	12.495	38	15	68	-
EKİM	-	68	-	15	45	55	-
KASIM	-	-	-	-	8	-	-
ARALIK	-	5	-	7	-	-	-
YILLIK TOP.	0	724	35.937	718	399	250	0

TABLO 7'NİN DEVAMI
2004 YILI AYLAR İTİBARIYLA İŞLEM HACMİ (KG., ÇUVAL, ADET)

AYLAR	BAĞIRSAK KOYUN H.M.S. AD.	BAĞIRSAK KOYUN H.T.S. AD.	FIG H.M.S. KG.	KORUNGA H.M.S. KG.	YONCA H.M.S. KG.	BUĞDAY AŞURELİK H.T.S. KG.	BUĞDAY SERT OFİS SATIŞ KG.
OCAK	12.000	12.000	-	-	-	-	-
ŞUBAT	20.050	19.600	-	-	-	-	-
MART	54.550	54.500	-	-	-	-	-
NİSAN	-	-	7.000	6.500	8.500	-	-
MAYIS	24.425	24.400	-	-	-	5.000	1.885.000
HAZİRAN	-	-	-	-	-	-	-
TEMMUZ	25.000	19.500	-	-	-	-	-
AĞUSTOS	18.100	17.000	-	-	-	-	-
EYLÜL	28.750	27.000	-	-	-	-	-
EKİM	27.000	28.037	-	-	-	-	-
KASIM	35.000	30.800	-	-	-	-	-
ARALIK	20.000	18.000	150.000	-	-	6.000	-
YILLIK TOP.	264.875	250.837	157.000	6.500	8.500	11.000	1.885.000

AYLAR	KONSERVE KARIŞIK H.T.S. KG.	YOĞURT AÇIK H.T.S. KG.	İNEK SÜTÜ H.M.S. KG.	ELMA H.T.S. KG.	PORTAKAL H.T.S. KG.	ŞEKER PANCARI H.M.S. KG.	LİMON H.M.S. AD.
OCAK	-	-	-	-	-	-	-
ŞUBAT	-	-	-	-	-	-	-
MART	-	-	-	-	-	-	-
NİSAN	-	-	-	-	-	-	-
MAYIS	6.000	9.000	205.900	21.500	14.000	295.643.000	20.000
HAZİRAN	-	29.200	314.400	-	-	-	20.000
TEMMUZ	-	8.500	318.600	-	-	-	26.000
AĞUSTOS	-	12.500	535.200	-	-	-	-
EYLÜL	1.750	6.000	295.000	-	-	-	-
EKİM	-	6.370	151.000	-	-	-	-
KASIM	-	6.500	148.500	-	-	-	16.500
ARALIK	-	5.500	23.932	-	-	-	-
YILLIK TOP.	7.750	83.570	1.992.532	21.500	14.000	295.643.000	82.500

AYLAR	PİKNİK TEREYAĞI H.T.S. AD.	PİKNİK BAL H.T.S. AD.	PİKNİK FİNDİK KREMASI AD.	KOYUN SÜTÜ H.M.S. KG.	ERİK H.T.S. KG.	BİBER DOLMALIK H.T.S. KG.	DOMATES H.T.S. KG.
OCAK	-	-	-	-	-	-	-
ŞUBAT	-	-	-	-	-	-	-
MART	-	-	-	-	-	-	-
NİSAN	-	-	-	-	-	-	-
MAYIS	-	-	-	-	-	-	-
HAZİRAN	12.500	6.000	3.000	25.000	9.500	4.500	12.000
TEMMUZ	-	-	-	157.900	8.450	3.000	36.000
AĞUSTOS	-	-	-	157.000	16.800	-	19.190
EYLÜL	3.000	3.000	-	110.000	2.500	-	12.600
EKİM	20.000	-	-	67.200	-	-	-
KASIM	8.000	4.000	-	-	-	-	-
ARALIK	20.000	20.000	-	-	-	-	-
YILLIK TOP.	63.500	33.000	3.000	517.100	37.250	7.500	79.790

TABLO 7'NİN DEVAMI
2004 YILI AYLAR İTİBARIYLA İŞLEM HACMİ (KG., ÇUVAL, ADET)

AYLAR	SALATALIK H.T.S. KG.	YÜN YAPAĞI H.M.S. KG.	KAYISI H.T.S. KG.	KARPUZ H.T.S.KG.	PATLICAN H.T.S. KG.	TAZE FASULYE H.T.S. KG.	MAYDANOZ H.T.S. AD.
OCAK	-	-	-	-	-	-	-
ŞUBAT	-	-	-	-	-	-	-
MART	-	-	-	-	-	-	-
NİSAN	-	-	-	-	-	-	-
MAYIS	-	-	-	-	-	-	-
HAZİRAN	5.500	-	-	-	-	-	-
TEMMUZ	11.300	5.500	5.200	41.000	8.000	3.500	10.100
AĞUSTOS	-	-	26.390	63.080	-	3.440	-
EYLÜL	-	-	3.500	29.000	6.000	-	-
EKİM	-	-	-	8.600	-	-	-
KASIM	-	-	-	-	-	-	-
ARALIK	-	5.000	-	-	-	-	-
YILLIK TOP.	16.800	10.500	35.090	141.680	14.000	6.940	10.100

AYLAR	ORGANİK ÇAYIR OTU H.M.S. KG.	KAVURMA H.T.S. KG.	YÜN YAPAĞI H.T.S. KG.	YAŞ ÜZÜM H.T.S. KG.	BUĞDAY ANADOLU KIRMIZI SERT OF.AL.KG.	BUĞDAY ANADOLU BEYAZ SERT OF.AL.KG.	BUĞDAY BEYAZ YARI SERT OF.AL.KG.
OCAK	-	-	-	-	-	-	-
ŞUBAT	-	-	-	-	-	-	-
MART	-	-	-	-	-	-	-
NİSAN	-	-	-	-	-	-	-
MAYIS	-	-	-	-	-	-	-
HAZİRAN	-	-	-	-	-	-	-
TEMMUZ	180.940	-	-	-	-	-	-
AĞUSTOS	232.800	22.000	2.100	20.000	-	-	-
EYLÜL	284.000	-	-	12.500	2.343.260	1.499.710	801.720
EKİM	-	1.200	-	21.700	761.780	2.760.596	1.363.260
KASIM	-	-	-	18.800	-	-	91.300
ARALIK	-	-	3.500	-	-	-	-
YILLIK TOP.	697.740	23.200	5.600	73.000	3.105.040	4.260.306	2.256.280

AYLAR	BUĞDAY BEYAZ YEMLİK OF.AL.KG.	BUĞDAY KIR YEMLİK OF.AL.KG.	ÇAVDAR ANADOLU H.M.S.KG.	FINDIK İÇİ H.T.S.KG.	PİKNİK REÇEL H.T.S. AD.	KURU ÜZÜM H.T.S. KG.	KURU İNCİR H.T.S. KG.
OCAK	-	-	-	-	-	-	-
ŞUBAT	-	-	-	-	-	-	-
MART	-	-	-	-	-	-	-
NİSAN	-	-	-	-	-	-	-
MAYIS	-	-	-	-	-	-	-
HAZİRAN	-	-	-	-	-	-	-
TEMMUZ	-	-	-	-	-	-	-
AĞUSTOS	-	-	-	-	-	-	-
EYLÜL	125.040	60.780	20.500	2.000	1.000	1.200	1.000
EKİM	77.500	-	-	-	-	-	-
KASIM	-	-	-	-	-	-	-
ARALIK	-	-	480.000	-	-	-	-
YILLIK TOP.	202.540	60.780	500.500	2.000	1.000	1.200	1.000

TABLO 7'NİN DEVAMI
2004 YILI AYLAR İTİBARIYLA İŞLEM HACMİ (KG., ÇUVAL, ADET)

AYLAR	ARMUT H.T.S. KG.	BUĞDAY KIRIK OFİS SATIŞ KG.	SUCUK H.T.S. KG.	ORGANİK MISIR SILAJI H.M.S. KG.
OCAK	-	-	-	-
ŞUBAT	-	-	-	-
MART	-	-	-	-
NİSAN	-	-	-	-
MAYIS	-	-	-	-
HAZİRAN	-	-	-	-
TEMMUZ	-	-	-	-
AĞUSTOS	-	-	-	-
EYLÜL	3.000	-	-	-
EKİM	-	100.000	1.000	-
KASIM	-	1.210.000	-	1.974.000
ARALIK	-	2.071.000	-	-
YILLIK TOP.	3.000	3.381.000	1.000	1.974.000

B. 2004 YILI AYLAR İTİBARIYLA İŞLEM KIYMETİ

TABLO 8
2004 YILI AYLAR İTİBARIYLA SINIFLANDIRILMIŞ İŞLEM KIYMETİ (1.000TL)

AYLAR	HUBUBATLAR	HUBUBAT MAMÜLLERİ	BAKLIYATLAR	NEBATİ YAĞLAR	HAYVANİ YAĞLAR (TEREYAĞI)
OCAK	3.008.718.500	1.663.717.500	295.445.000	18.962.500	-
ŞUBAT	2.284.107.500	1.547.847.500	233.495.000	50.625.000	22.500.000
MART	1.205.840.750	2.079.762.500	212.975.000	855.120.000	50.250.000
NİSAN	1.709.182.500	2.643.510.000	215.450.000	675.975.000	67.375.000
MAYIS	1.202.643.824	2.208.550.000	135.212.500	762.787.500	23.925.000
HAZİRAN	1.605.299.398	2.326.975.000	79.950.000	737.312.500	31.312.750
TEMMUZ	859.922.832	3.192.765.000	123.785.000	1.456.770.000	21.983.750
AĞUSTOS	280.012.924	2.003.370.000	49.787.500	215.248.750	62.750.000
EYLÜL	2.599.838.155	1.126.768.750	178.500.000	223.837.500	13.295.000
EKİM	2.295.147.219	2.043.495.000	98.450.000	153.570.000	14.964.200
KASIM	541.448.590	1.525.125.000	80.210.000	1.538.925.000	8.420.000
ARALIK	1.420.716.400	1.931.990.000	39.250.000	694.987.500	2.069.600
YILLIK TOP.	19.012.878.592	24.293.876.250	1.742.510.000	7.384.121.250	318.845.300

AYLAR	YAĞLI TOHUMLAR	ÇEŞİTLİ GIDA MADDELERİ	TEKSTİL HAM MADDELERİ	HAM DERİLER	CANLI HAYVANLAR
OCAK	449.580.000	2.616.492.650	-	-	793.965.000
ŞUBAT	130.340.000	4.002.012.300	-	247.333.000	276.860.000
MART	379.013.750	6.408.612.330	-	64.990.000	94.000.000
NİSAN	462.092.500	5.900.819.150	-	169.000.000	421.328.750
MAYIS	509.825.000	3.882.558.100	-	-	269.922.125
HAZİRAN	753.337.500	5.888.519.900	-	-	177.824.000
TEMMUZ	44.100.000	3.694.142.050	7.700.000	-	244.440.000
AĞUSTOS	-	4.077.545.265	3.675.000	-	536.261.250
EYLÜL	-	4.096.203.400	-	-	1.035.301.400
EKİM	-	2.518.119.300	-	18.050.000	650.533.500
KASIM	-	3.128.395.920	-	-	238.023.500
ARALIK	202.992.500	3.719.950.430	12.625.000	-	487.425.000
YILLIK TOP.	2.931.281.250	49.933.370.795	24.000.000	499.373.000	5.225.884.525

AYLAR	ÇEŞİTLİ MADDELER (BAĞIRSAKLAR)	KOTA DIŞI MADDELER	TOPLAM YEKÜN
OCAK	97.200.000	-	8.944.081.150
ŞUBAT	168.570.000	-	8.963.690.300
MART	404.920.000	-	11.755.484.330
NİSAN	-	-	12.264.732.900
MAYIS	169.285.000	29.433.824.655	38.598.533.704
HAZİRAN	-	104.245.000	11.704.776.048
TEMMUZ	177.875.000	304.769.325	10.128.252.957
AĞUSTOS	147.162.500	460.070.895	7.835.884.084
EYLÜL	238.875.000	293.079.225	9.805.698.430
EKİM	267.550.000	113.738.800	8.173.618.019
KASIM	293.700.000	234.761.480	7.589.009.490
ARALIK	146.350.000	336.556.000	8.994.912.430
YILLIK TOP.	2.111.487.500	31.281.045.380	144.758.673.842

C. 2004 YILI AYLAR İTİBARI İLE FİYATLAR

TABLO 9

2004 YILI AYLAR İTİBARIYLA FİYAT ORTALAMALARI (TL)

AYLAR	ARPA (YEMLİK) H.M.S KG.	ARPA (YEMLİK) H.T.S KG.	ARPA (YEMLİK) OFİS ALIŞ KG.	ARPA (YEMLİK) OFİS SATIŞ KG.	BUĞDAY (EKMEKLİK) H.M.S. KG.	BUĞDAY (EKMEKLİK) H.T.S. KG.	BUĞDAY (EKMEKLİK) OFİS ALIŞ KG.
OCAK	301.389	-	-	269.327	425.398	-	-
ŞUBAT	314.815	-	-	300.000	402.740	-	-
MART	375.000	-	-	304.319	447.838	401.000	-
NİSAN	375.000	-	-	307.000	440.138	-	-
MAYIS	-	-	-	320.000	-	-	-
HAZİRAN	-	292.000	-	-	459.048	-	-
TEMMUZ	-	-	-	-	400.000	-	-
AĞUSTOS	275.700	-	-	-	370.738	-	-
EYLÜL	300.000	-	270.200	-	355.715	-	-
EKİM	218.500	-	-	-	348.927	385.000	-
KASIM	-	-	-	-	347.500	-	-
ARALIK	280.000	-	-	325.000	360.790	386.651	-
YILLIK ORT.FİYAT	305.050	292.000	270.200	304.274	396.257	390.883	-

AYLAR	BUĞDAY (EKMEKLİK) OFİS SATIŞ KG.	ÇAVDAR ANADOLU OFİS ALIŞ KG.	ÇAVDAR ANADOLU OFİS SATIŞ KG.	MISIR SARI H.M.S. KG.	MISIR SARI H.T.S. KG.	MISIR SARI OFİS SATIŞ KG.	PİRİNÇ BALDO H.T.S. KG.
OCAK	395.515	-	-	360.969	-	-	-
ŞUBAT	394.265	-	-	365.000	-	-	1.575.000
MART	391.860	-	-	-	-	-	-
NİSAN	407.436	-	-	-	-	465.000	1.550.000
MAYIS	448.750	-	-	-	-	430.000	-
HAZİRAN	360.730	-	-	-	-	430.500	1.600.000
TEMMUZ	255.790	-	-	650.000	-	430.500	-
AĞUSTOS	-	-	-	-	-	-	-
EYLÜL	-	-	-	-	274.024	-	-
EKİM	-	-	-	289.500	-	-	-
KASIM	442.000	-	-	-	-	-	1.862.223
ARALIK	446.000	-	-	-	-	-	-
YILLIK ORT.FİYAT	393.594	-	-	416.367	274.024	439.000	1.646.805

AYLAR	PİRİNÇ BERSANİ H.T.S. KG.	PİRİNÇ İTHAL H.T.S. KG.	PİRİNÇ İTHAL OFİS SATIŞ. KG.	PİRİNÇ KIRIK H.T.S. KG.	BULGUR SIRA H.T.S. KG.	EKSTRA UN H.T.S. KG.	UN TIP 1 H.T.S. ÇV.
OCAK	1.400.000	1.275.000	-	844.445	756.650	900.000	34.439.656
ŞUBAT	1.375.000	1.238.889	-	865.790	760.000	850.000	34.796.610
MART	-	1.281.165	-	837.163	787.500	-	34.743.789
NİSAN	1.350.000	1.251.070	-	780.183	736.052	-	35.849.138
MAYIS	-	1.263.637	1.122.220	775.695	746.819	-	34.750.000
HAZİRAN	1.400.000	1.214.520	1.222.220	775.000	710.417	-	33.916.667
TEMMUZ	1.420.834	1.226.144	1.222.220	699.023	686.103	822.728	32.936.170
AĞUSTOS	-	1.280.770	1.222.220	760.437	693.000	-	33.294.138
EYLÜL	1.500.000	1.294.173	-	807.619	675.000	900.000	32.970.580
EKİM	-	1.310.075	1.222.220	750.000	700.000	-	32.707.636
KASIM	1.557.693	1.307.937	1.442.000	783.117	709.474	-	32.929.688
ARALIK	-	1.345.213	1.342.000	782.114	687.318	-	33.045.000
YILLIK ORT.FİYAT	1.429.075	1.274.049	1.256.442	788.382	720.694	868.182	33.864.923

TABLO 9'UN DEVAMI							
2004 YILI AYLAR İTİBARIYLA FİYAT ORTALAMALARI (TL)							
AYLAR	UN TİP 2 H.T.S. ÇV.	UN TİP 3 H.T.S. ÇV.	UN TİP 4 H.T.S. ÇV.	KEPEK S.M.H.T.S. KG.	MAKARNA PAKET H.T.S.KG.	MAKARNA AÇIK H.T.S.KG.	FASULYE ŞEKER H.T.S. KG.
OCAK	32.221.545	29.700.930	26.888.158	141.264	1.073.170	765.000	2.375.000
ŞUBAT	32.825.582	30.160.262	27.293.585	278.787	1.082.738	900.000	-
MART	32.901.626	30.022.740	27.419.230	283.925	1.074.260	838.806	1.477.273
NİSAN	33.566.087	30.619.048	28.308.399	295.689	1.056.720	791.879	1.450.000
MAYIS	32.855.019	30.526.707	28.034.682	308.940	1.035.605	789.330	-
HAZİRAN	32.023.466	28.851.695	26.234.650	333.217	1.022.115	773.585	-
TEMMUZ	31.191.375	29.063.253	25.932.797	336.915	1.063.844	764.483	1.400.000
AĞUSTOS	30.734.727	28.869.497	25.774.017	328.506	1.057.124	800.000	1.650.000
EYLÜL	31.694.768	29.226.990	26.063.776	327.242	1.069.474	775.000	1.900.000
EKİM	30.649.123	28.661.497	25.196.722	319.717	960.000	690.000	2.300.000
KASIM	30.762.397	28.369.361	24.184.398	313.696	1.007.353	727.942	-
ARALIK	30.513.671	28.446.959	24.150.000	326.734	1.050.000	750.000	-
YILLIK ORT.FİYAT	31.828.282	29.376.578	26.290.035	299.553	1.046.034	780.502	1.793.182

AYLAR	FASULYE ÇALI H.T.S. KG.	FASULYE DEMOSAN H.T.S. KG.	FASULYE BARBUNYA H.T.S. KG.	NOHUT H.T.S. KG.	MERCİMEK KIRMIZI H.T.S. KG.	MERCİMEK YEŞİL H.T.S. KG.	MARGARİN KAHVALT. H.T.S. KG.
OCAK	1.438.128	1.300.000	1.500.000	1.172.132	1.251.974	-	-
ŞUBAT	1.257.143	-	1.330.665	1.172.132	1.337.543	-	3.000.000
MART	1.338.764	-	1.416.667	1.120.330	1.373.612	1.600.000	3.165.518
NİSAN	1.291.140	1.335.136	1.370.000	1.076.137	1.275.000	1.500.000	3.000.000
MAYIS	1.315.687	-	1.308.140	1.100.000	1.242.949	1.443.479	3.268.750
HAZİRAN	1.300.000	1.225.000	1.200.000	1.000.000	1.100.000	1.350.000	-
TEMMUZ	1.241.250	-	1.197.223	1.020.000	1.120.930	1.300.000	-
AĞUSTOS	1.400.000	-	-	1.075.000	1.200.000	-	-
EYLÜL	1.391.432	-	1.543.000	1.135.484	1.185.846	1.433.334	-
EKİM	1.588.462	-	-	1.108.140	1.220.732	1.750.000	-
KASIM	1.526.278	-	-	1.223.256	1.200.000	-	-
ARALIK	1.700.000	-	1.300.000	-	-	1.500.000	-
YILLIK ORT.FİYAT	1.399.024	1.286.712	1.351.744	1.109.328	1.228.053	1.484.602	3.108.567

AYLAR	MARGARİN YEMEKLİK H.T.S. KG.	AYÇİÇEK YAĞI YEMEKLİK H.T.S. KG.	ZEYTİN YAĞI YEMEKLİK H.T.S. KG.	TEREYAĞI H.M.S. KG.	TEREYAĞI H.T.S. KG.	AYÇİÇEĞİ YAĞLIK H.M.S. KG.	AYÇİÇEĞİ YAĞLIK H.T.S. KG.
OCAK	1.475.000	1.875.000	-	-	-	1.222.329	1.421.472
ŞUBAT	1.400.000	1.875.000	-	-	5.000.000	1.281.585	1.525.758
MART	1.408.114	1.852.497	-	-	5.153.847	1.239.822	1.409.770
NİSAN	1.350.000	1.839.000	-	-	5.500.000	1.265.583	1.489.803
MAYIS	1.317.824	1.850.073	-	-	5.500.000	1.319.437	1.570.402
HAZİRAN	1.386.112	1.843.505	-	4.250.000	5.000.000	1.394.010	1.576.694
TEMMUZ	1.368.219	1.841.175	8.000.000	4.833.500	4.950.000	1.400.000	1.620.000
AĞUSTOS	1.374.780	1.926.118	5.025.000	4.333.334	4.900.000	-	-
EYLÜL	1.404.600	1.970.455	6.150.000	4.250.000	5.000.000	-	-
EKİM	1.389.063	2.008.351	-	-	5.250.000	-	-
KASIM	1.493.750	1.977.273	3.825.000	-	5.000.000	-	-
ARALIK	1.435.555	1.987.745	3.825.000	-	-	1.406.766	1.534.032
YILLIK ORT.FİYAT	1.400.251	1.903.849	5.365.000	4.416.709	5.125.385	1.316.192	1.518.491

TABLO 9'UN DEVAMI

2004 YILI AYLAR İTİBARIYLA FİYAT ORTALAMALARI (TL)

AYLAR	ET BÜYÜKBAŞ EBK.ALIŞ KG.	ET BÜYÜKBAŞ EBK.SATIŞ KG.	ET BÜYÜKBAŞ H.M.S. KG.	ET BÜYÜKBAŞ H.T.S. KG.	ET KÜÇÜKBAŞ EBK.ALIŞ KG.	ET KÜÇÜKBAŞ EBK.SATIŞ KG.	ET KÜÇÜKBAŞ H.M.S.KG.
OCAK	7.097.805	8.522.904	7.450.000	-	-	9.200.000	-
ŞUBAT	6.947.728	8.128.495	7.305.953	8.300.000	-	5.150.000	-
MART	6.903.252	8.138.077	7.630.062	7.554.124	-	5.250.000	-
NİSAN	6.550.090	8.120.978	6.954.269	7.179.657	-	-	-
MAYIS	6.452.810	8.160.988	6.546.675	7.657.046	-	5.202.047	-
HAZİRAN	6.430.495	8.088.160	6.959.118	7.705.000	-	5.190.026	-
TEMMUZ	6.416.049	8.296.842	9.743.460	6.530.074	-	-	-
AĞUSTOS	6.361.740	7.653.745	6.798.056	6.656.920	6.250.000	-	-
EYLÜL	6.400.000	7.550.024	6.640.786	6.581.917	6.000.000	4.962.406	-
EKİM	6.263.303	6.946.230	6.676.258	6.691.878	6.000.000	4.500.000	-
KASIM	6.357.783	7.011.193	6.526.210	6.632.459	-	4.500.000	-
ARALIK	6.411.887	7.329.514	7.464.506	6.893.265	5.500.000	5.873.262	-
YILLIK ORT.FİYAT	6.549.412	7.828.929	7.224.613	7.125.667	5.937.500	5.536.416	-

AYLAR	ET KÜÇÜKBAŞ H.T.S.KG.	TAVUK ETİ EBK.SATIŞ KG.	TAVUK ETİ H.T.S. KG.	BAL PETEK H.M.S. KG.	BAL PETEK H.T.S. KG.	BAL SÜZME H.M.S. KG.	BAL SÜZME H.T.S. KG.
OCAK	-	3.730.000	3.409.447	5.133.129	6.500.000	-	5.750.000
ŞUBAT	-	-	3.522.125	-	-	-	-
MART	7.400.000	-	3.650.648	-	5.470.000	-	5.600.000
NİSAN	-	-	3.885.558	-	6.500.000	-	5.875.000
MAYIS	-	3.499.000	3.857.973	5.250.000	-	-	6.137.820
HAZİRAN	-	-	3.631.628	-	6.250.000	-	-
TEMMUZ	-	-	3.948.616	-	-	-	6.750.000
AĞUSTOS	-	-	3.364.400	-	-	-	6.157.535
EYLÜL	4.200.000	-	3.654.027	-	-	-	6.550.000
EKİM	-	-	2.955.904	-	-	-	6.531.250
KASIM	4.178.842	-	3.064.108	-	-	-	6.500.000
ARALIK	4.187.195	3.499.000	3.077.692	-	-	-	6.676.258
YILLIK ORT.FİYAT	4.991.509	3.576.000	3.501.844	5.191.565	6.180.000	-	6.252.786

AYLAR	YUMURTA H.T.S. AD.	ZEYTİN SİYAH H.T.S. KG.	ZEYTİN YEŞİL H.T.S. KG.	KAŞAR PEYNİR H.T.S.KG.	BEYAZ PEYNİR YAĞLI H.T.S. KG.	BEYAZ PEYNİR YAĞSIZ H.M.S. KG.	LOR ÇÖKELEK H.M.S. KG.
OCAK	101.396	3.900.000	-	4.468.571	3.771.642	-	-
ŞUBAT	104.577	-	-	5.200.000	3.887.500	-	-
MART	98.495	4.250.000	-	5.320.313	4.011.534	4.000.000	-
NİSAN	104.064	-	-	5.517.858	4.056.319	3.250.000	-
MAYIS	103.987	-	-	4.650.000	3.998.810	-	-
HAZİRAN	105.625	3.716.217	-	5.250.000	3.867.717	2.875.000	900.000
TEMMUZ	98.206	-	-	5.796.000	3.927.713	2.500.000	-
AĞUSTOS	85.526	2.650.000	-	5.564.555	3.714.898	3.259.616	959.678
EYLÜL	98.968	2.103.000	-	-	3.978.325	3.750.000	-
EKİM	134.208	-	-	6.065.556	3.819.792	-	1.000.000
KASIM	129.917	-	-	6.250.000	4.569.406	-	-
ARALIK	113.333	-	-	7.161.904	3.695.673	-	-
YILLIK ORT.FİYAT	106.525	3.323.843	-	5.567.705	3.941.611	3.272.436	953.226

TABLO 9'UN DEVAMI							
2004 YILI AYLAR İTİBARIYLA FİYAT ORTALAMALARI (TL)							
AYLAR	SOĞAN KURU H.M.S. KG.	SOĞAN KURU H.T.S. KG.	PATATES H.M.S. KG.	PATATES H.T.S. KG.	SIĞIR DERİSİ YAŞ EBK.SATIŞ KG..	SIĞIR DERİSİ YAŞ H.T.S. KG.	KOYUN DERİSİ YAŞ EBK.SATIŞ AD.
OCAK	597.369	684.745	364.655	425.775	-	-	-
ŞUBAT	601.725	708.134	371.035	458.875	1.560.000	1.331.545	-
MART	700.000	682.143	337.500	375.000	1.310.000	1.250.000	-
NİSAN	660.527	750.000	339.496	427.931	1.575.000	1.313.889	-
MAYIS	491.667	700.000	351.786	490.000	-	-	-
HAZİRAN	427.778	660.000	284.680	428.125	-	-	-
TEMMUZ	403.334	450.000	265.023	450.000	-	-	-
AĞUSTOS	266.131	350.000	247.639	322.093	-	-	-
EYLÜL	225.000	250.000	234.630	270.000	-	-	-
EKİM	252.476	317.715	216.206	273.166	-	1.350.000	-
KASIM	237.728	312.097	236.746	314.151	-	-	-
ARALIK	207.706	-	225.000	-	-	-	-
YILLIK ORT.FİYAT	422.620	533.167	289.533	385.011	1.481.667	1.311.359	-

AYLAR	KOYUN DERİSİ YAŞ H.T.S. AD.	KEÇİ DERİSİ YAŞ H.T.S. AD.	K.KARAMAN MARYA H.M.S. AD.	K.KARAMAN MARYA KG.	K.KARAMAN TOKLU H.M.S. AD.	K.KARAMAN TOKLU H.M.S. KG.	OT KUZUSU H.M.S. AD.
OCAK	-	-	239.666.667	-	207.857.143	-	162.519.582
ŞUBAT	6.035.715	4.136.719	-	-	-	-	167.777.778
MART	-	-	-	-	-	-	-
NİSAN	6.500.000	-	-	-	-	-	-
MAYIS	-	-	225.000.000	-	-	-	125.000.000
HAZİRAN	-	-	187.500.000	-	160.000.000	-	132.500.000
TEMMUZ	-	-	190.000.000	-	-	-	-
AĞUSTOS	-	-	-	-	165.000.000	-	135.000.000
EYLÜL	-	-	212.045.455	-	-	-	133.447.369
EKİM	4.000.000	2.000.000	207.333.334	-	152.764.423	-	137.631.054
KASIM	-	-	-	-	153.985.715	-	138.507.906
ARALIK	-	-	182.354.497	-	157.309.090	-	139.606.918
YILLIK ORT.FİYAT	5.511.905	3.068.360	206.271.422	-	166.152.729	-	141.332.290

AYLAR	OT KUZUSU H.M.S. KG.	TOSUN H.M.S. AD.	TOSUN H.M.S. KG.	İNEK H.M.S. AD.	DÜVE H.M.S. AD.	DANA H.M.S. AD.	DANA H.M.S. KG.
OCAK	-	1.994.771.242	-	1.104.232.805	1.003.846.154	1.300.000.000	-
ŞUBAT	-	2.065.820.895	-	1.250.000.000	947.674.419	-	-
MART	-	2.100.000.000	-	1.100.000.000	1.050.000.000	1.300.000.000	-
NİSAN	-	2.078.448.276	3.175.000	1.253.804.348	1.224.193.549	1.406.250.000	-
MAYIS	-	1.965.573.771	3.225.000	990.588.236	991.034.483	1.000.000.000	-
HAZİRAN	-	1.844.316.667	-	1.048.484.849	750.000.000	-	-
TEMMUZ	-	1.795.172.414	-	1.007.462.687	1.130.000.000	975.000.000	-
AĞUSTOS	-	1.703.389.830	3.750.000	934.923.077	1.009.121.622	750.000.000	-
EYLÜL	-	1.865.000.000	3.851.973	1.048.684.211	925.000.000	1.151.705.883	-
EKİM	-	1.514.705.883	-	946.666.667	912.500.000	1.050.000.000	-
KASIM	-	-	-	-	1.114.500.000	-	-
ARALIK	-	1.450.000.000	-	900.000.000	-	-	-
YILLIK ORT.FİYAT	-	1.852.472.634	3.500.493	1.053.167.898	1.005.260.930	1.116.619.485	-

TABLO 9'UN DEVAMI

2004 YILI AYLAR İTİBARIYLA FİYAT ORTALAMALARI (TL)

AYLAR	BAĞIRSAK KOYUN H.M.S. AD.	BAĞIRSAK KOYUN H.T.S. AD.	FİĞ H.M.S. KG.	KORUNGA H.M.S. KG.	YONCA H.M.S. KG.	BUĞDAY AŞURELİK H.T.S. KG.	BUĞDAY SERT OFİS SATIŞ KG.
OCAK	3.818.750	4.281.250	-	-	-	-	-
ŞUBAT	4.008.479	4.500.000	-	-	-	-	-
MART	3.497.285	3.947.248	-	-	-	-	-
NİSAN	-	-	510.000	440.000	350.000	-	-
MAYIS	3.133.470	3.801.230	-	-	-	900.000	233.289
HAZİRAN	-	-	-	-	-	-	-
TEMMUZ	3.605.000	4.500.000	-	-	-	-	-
AĞUSTOS	3.821.133	4.588.236	-	-	-	-	-
EYLÜL	3.804.348	4.796.297	-	-	-	-	-
EKİM	4.222.223	5.267.582	-	-	-	-	-
KASIM	3.905.715	5.097.403	-	-	-	-	-
ARALIK	3.653.750	4.348.611	320.000	-	-	1.000.000	-
YILLIK ORT.FİYAT	3.747.015	4.512.786	415.000	440.000	350.000	950.000	233.289

AYLAR	KONSERVE KARIŞIK H.T.S. KG.	YOĞURT AÇIK H.T.S. KG.	İNEK SÜTÜ H.M.S. KG.	ELMA H.T.S. KG.	PORTAKAL H.T.S. KG.	ŞEKER PANCARI H.M.S. KG.	LİMON H.M.S. AD.
OCAK	-	-	-	-	-	-	-
ŞUBAT	-	-	-	-	-	-	-
MART	-	-	-	-	-	-	-
NİSAN	-	-	-	-	-	-	-
MAYIS	1.400.000	923.000	490.054	639.535	542.858	99.320	125.000
HAZİRAN	-	958.134	399.265	-	-	-	85.000
TEMMUZ	-	740.750	368.966	-	-	-	89.000
AĞUSTOS	-	901.100	383.522	-	-	-	-
EYLÜL	1.399.500	798.500	361.526	-	-	-	-
EKİM	-	740.000	379.206	-	-	-	-
KASIM	-	1.007.500	460.303	-	-	-	130.000
ARALIK	-	952.500	400.000	-	-	-	-
YILLIK ORT.FİYAT	1.399.750	877.686	405.355	639.535	542.858	99.320	107.250

AYLAR	PİKNİK TEREYAĞI H.T.S.AD.	PİKNİK BAL H.T.S. AD.	PİKNİK FİNDIK KREMASI AD.	KOYUN SÜTÜ H.M.S. KG.	ERİK H.T.S. KG.	BİBER DOLMALIK H.T.S. KG.	DOMATES H.T.S. KG.
OCAK	-	-	-	-	-	-	-
ŞUBAT	-	-	-	-	-	-	-
MART	-	-	-	-	-	-	-
NİSAN	-	-	-	-	-	-	-
MAYIS	-	-	-	-	-	-	-
HAZİRAN	115.020	108.000	93.000	550.000	822.369	600.000	315.209
TEMMUZ	-	-	-	591.166	710.799	610.000	400.000
AĞUSTOS	-	-	-	530.255	773.142	-	417.909
EYLÜL	115.000	108.000	-	577.728	775.000	-	325.000
EKİM	91.960	-	-	541.221	-	-	-
KASIM	115.000	108.000	-	-	-	-	-
ARALIK	103.480	108.000	-	-	-	-	-
YILLIK ORT.FİYAT	108.092	108.000	93.000	558.074	770.328	605.000	364.530

TABLO 9'UN DEVAMI

2004 YILI AYLAR İTİBARIYLA FİYAT ORTALAMALARI (TL)

AYLAR	SALATALIK H.T.S. KG.	YÜN YAPAĞI H.M.S. KG.	KAYISI H.T.S. KG.	KARPUZ H.T.S.KG.	PATLICAN H.T.S. KG.	TAZE FASULYE H.T.S. KG.	MAYDANOZ H.T.S. AD.
OCAK	-	-	-	-	-	-	-
ŞUBAT	-	-	-	-	-	-	-
MART	-	-	-	-	-	-	-
NİSAN	-	-	-	-	-	-	-
MAYIS	-	-	-	-	-	-	-
HAZİRAN	350.000	-	-	-	-	-	-
TEMMUZ	388.319	1.400.000	1.250.000	325.000	350.000	650.000	180.000
AĞUSTOS	-	-	1.471.100	360.360	-	770.000	-
EYLÜL	-	-	1.600.000	150.000	300.000	-	-
EKİM	-	-	-	150.000	-	-	-
KASIM	-	-	-	-	-	-	-
ARALIK	-	1.125.000	-	-	-	-	-
YILLIK ORT.FİYAT	369.160	1.262.500	1.440.367	246.340	325.000	710.000	180.000

AYLAR	ORGANİK ÇAYIR OTU H.M.S. KG.	KAVURMA H.T.S. KG.	YÜN YAPAĞI H.T.S. KG.	YAŞ ÜZÜM H.T.S. KG.	BUĞDAY ANADOLU KIRMIZI SERT OF.AL.KG.	BUĞDAY ANADOLU BEYAZ SERT OF.AL.KG.	BUĞDAY BEYAZ YARI SERT OF.AL.KG.
OCAK	-	-	-	-	-	-	-
ŞUBAT	-	-	-	-	-	-	-
MART	-	-	-	-	-	-	-
NİSAN	-	-	-	-	-	-	-
MAYIS	-	-	-	-	-	-	-
HAZİRAN	-	-	-	-	-	-	-
TEMMUZ	180.000	-	-	-	-	-	-
AĞUSTOS	181.100	15.000.000	800.000	1.750.000	-	-	-
EYLÜL	181.150	-	675.000	-	369.705	369.706	352.419
EKİM	-	16.000.000	650.000	-	369.869	365.300	344.007
KASIM	-	-	1.050.000	-	340.300	-	-
ARALIK	-	-	-	2.000.000	-	-	-
YILLIK ORT.FİYAT	180.750	15.500.000	793.750	1.875.000	359.958	367.503	348.213

AYLAR	BUĞDAY BEYAZ YEMLİK OF.AL.KG.	BUĞDAY KIR YEMLİK OF.AL.KG.	ÇAVDAR ANADOLU H.M.S.KG.	FINDIK İÇİ H.T.S.KG.	PİKNİK REÇEL H.T.S. AD.	KURU ÜZÜM H.T.S. KG.	KURU İNCİR H.T.S. KG.
OCAK	-	-	-	-	-	-	-
ŞUBAT	-	-	-	-	-	-	-
MART	-	-	-	-	-	-	-
NİSAN	-	-	-	-	-	-	-
MAYIS	-	-	-	-	-	-	-
HAZİRAN	-	-	-	-	-	-	-
TEMMUZ	-	-	-	-	-	-	-
AĞUSTOS	-	-	-	-	-	-	-
EYLÜL	300.000	300.066	300.000	10.345.000	61.000	2.425.000	1.696.500
EKİM	300.000	-	-	-	-	-	-
KASIM	-	-	-	-	-	-	-
ARALIK	-	-	200.750	-	-	-	-
YILLIK ORT.FİYAT	300.000	300.066	250.375	10.345.000	61.000	2.425.000	1.696.500

TABLO 9'UN DEVAMI				
2004 YILI AYLAR İTİBARIYLA FİYAT ORTALAMALARI (TL)				
AYLAR	ARMUT H.T.S. KG.	BUĞDAY KIRIK OFİS SATIŞ KG.	SUCUK H.T.S. KG.	ORGANİK MISIR SILAĞI H.M.S. KG.
OCAK	-	-	-	-
ŞUBAT	-	-	-	-
MART	-	-	-	-
NİSAN	-	-	-	-
MAYIS	-	-	-	-
HAZİRAN	-	-	-	-
TEMMUZ	-	-	-	-
AĞUSTOS	-	-	-	-
EYLÜL	700.000	-	-	-
EKİM	-	147.945	13.500.000	-
KASIM	-	176.685	-	69.895
ARALIK	-	173.475	-	-
YILLIK ORT.FİYAT	700.000	166.035	13.500.000	69.895

H.M.S. = Hazır Müstahsil Satışı

H.T.S. = Hazır Tacir Satışı

D. 2004 YILI AYLAR İTİBARIYLA İHRACI YAPILAN ÜRÜNLER

TABLO 12

2004 YILI AYLAR İTİBARIYLA İLİMİZDE İHRACI YAPILAN ÜRÜNLERİN İŞLEM HACMI

AYLAR	BUĞDAY UNU KG.	GLİKOZ ŞURUBU KG.	SABUN KG.	MARGARİN YAĞI KG.	PATATES ÇİPSO KOLİ	AYÇİÇEĞİ KG.	PATATES KG.
OCAK	-	22.000	84.780	-	825	-	-
ŞUBAT	45.000	44.000	23.650	-	2.125	3.880	-
MART	95.000	-	80.436	-	5.063	-	21.600
NİSAN	107.000	-	203.670	-	3.350	1.270	-
MAYIS	117.000	-	232.655	-	3.600	9.600	-
HAZİRAN	-	-	219.956	-	975	8.000	-
TEMMUZ	41.000	-	260.351	-	780	-	-
AĞUSTOS	575.000	-	34.125	-	-	6.520	-
EYLÜL	469.750	-	203.530	-	-	23.000	-
EKİM	306.750	-	130.933	-	-	3.260	-
KASIM	725.000	-	74.310	42.408	-	23.000	-
ARALIK	302.500	-	51.585	-	-	26.080	-
YILLIK TOP.	2.784.000	66.000	1.599.981	42.408	16.718	104.610	21.600

VII.BASINDA BİZ.

DOĞU'DA YAŞAM KOLAYLAŞTIRILMALI
UFUK 2000 GAZETESİ / 01 MART 2004

Erzurum Ticaret Borsası Başkanı Hakkı Hınıslioğlu, yaşanan kar afetine işaret etti:

Doğu'da yaşam kolaylaştırılmalı

Ufuk 2000

ERZURUM Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hakkı Hınıslioğlu, son günlerde yaşanan kar afetinin yaşamı felç ettiğini, şehir ekonomisine de ciddi boyutlarda zarar verdiğini söyledi. Yaptığı yazılı açıklamada; Erzurum'da işsizliğin, yoksulluğun hüküm sürdüğünü, bu olumsuz tabloya bir de ağır kış şartlarının eklenerek yaşamın zora girdiğini dile getiren Hınıslioğlu, doğuda mahrumiyeti yaşayan birkaç il den birinin Erzurum olduğunu belirtti. Yaşanan ağır kışın özellikle esnafı maddi anlamda vurduğunu dile getiren Hınıslioğlu, çalışan kesimin de kazandığı parayı yakacak ve giyeceğe verdiğini söyledi. Hükümetten, bölgede yaşamı kolaylaştırıcı tedbirlerin alınmasını da isteyen Hakkı Hınıslioğlu, "Doğuda mahrumiyeti yaşayan 4 il var. Bunlar Erzurum, Ağrı, Kars ve Ardahan'dır. Bu illerde, çalışandan ve esnaktan vergi alınmamalı. Hü-

kümetler bölgeye özel bir ilgi göstermezlerse, bu bölge ebediyen yoksulluktan ve fukaralıktan kurtulamaz" şeklinde konuştu. Her ailede en az iki işsiz insanın bulunduğuna işaret eden Hınıslioğlu, şöyle dedi: "Hükümet işe adam alacaksa önce bu bölgeden başlamalı. İş için ülke genelinde yapılan sınavdan vazgeçilerek, bu sınavlar bölge çapına indirilmeli. İşsizliğin beli kırılırsa, yoksulluğun da beli kırılmış olur. Ayrıca ciddi boyutları olan göç de engellenir"

KAR TAZMİNATI MUTLAKA ÖDENMELİ

Hınıslioğlu, doğuda görev yapan belediyelerin bütçelerine, "kar tazminatı" adı altında yeni bir kaynak aktarımının yapılması gerektiğine işaret etti. Belediyelerin bütçelerinin büyük bir kısmını karla ve buzla mücadelede harcadıklarının altını çizen Hınıslioğlu, sözlerini şöyle tamamladı: "Belediyeler şehrin gelişmesi ve büyümesi anla-

Hakkı Hınıslioğlu

mında elleri bağlı bulunmaktadır. Hizmet maddi bir külfeti gerektirir. Bu manada belediyelerin bütçeleri yeterli değildir. Doğudaki belediyelere kışla mücadele için mutlaka ayrı bir kaynak gösterilmelidir. Bunun adı da 'kar tazminatı'dır. Hükümetin son günlerde Erzurum'da yaşanan kar afetini göz önüne alarak bu isteğe olumlu yaklaşması gerekir. Ayrıca sivil inisiyatif olarak, şehrin meselelerinin çözümünde üzerimize düşen her görevi de seve seve yerine getiririz."

KAÇAK ET GİRİŞİ ENGELLENMELİ
TÜRKİYE GAZETESİ / 21 MART 2004

Kaçak et girişi engellenmeli

ANKARA - Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Hayvancılık Sektör Kurulu Toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıda hayvancılık sektöründe mısır, arpa gibi yem bitkilerinin yüzde 70 oranında fiyatının yükselmesine rağmen et fiyatlarında yüzde 30 oranında bir gerileme yaşandığı belirtildi. Et fiyatlarında yaşanan bu düşüşün sebebinin kaçak canlı hayvan ve et girişinden kaynaklandığı bildirilerek, bunun önlenmesi için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının acilen tedbir alması gerektiği kaydedildi. Toplantıda, bitkisel üretimde yaygın bir şe-

kilde uygulanan Doğrudan Gelir Desteği'ne benzer bir desteğin de hayvancılık sektörüne verilmesi gerektiği ve KOBİ desteklerinin hayvancılık işletmelerinde de kullanılması için gerekli çalışmaların bir an önce başlatılması gerektiği vurgulandı. Ayrıca hayvan kayıt sistemi ve sevk sisteminde yaşanan bürokrasinin de azaltılması talep edildi. "Organize Hayvancılık Bölgeleri Yasa Taslağı" çalışmalarının bir an önce tamamlanması, kapsamı yetersiz olan teşviklerin zamanında verilmesi istendi.

HAYVANCILIK SEKTÖRÜ DGD KAPSAMINA ALINSIN
ZAMAN GAZETESİ / 21 MART 2004

Hayvancılık sektörü DGD kapsamına alınsın

Erzurum Ticaret Borsası (ETB) ve Hayvancılık Sektör Kurulu Başkanı Hakkı Hınıslioğlu, bitkisel üretimde uygulanan doğrudan gelir desteğinin hayvancılık için de geçerli olmasını istedi.

Hınıslioğlu, yaptığı yazılı açıklamada; mısır, arpa gibi yem bitkilerinin yüzde 70 oranında fiyatının yükselmesine karşın et fiyatlarında yüzde 30 oranında bir gerilemenin yaşandığını söyledi. Et fiyatlarında yaşanan düşüşün de kaçak hayvan girişinden kaynaklandığını dile getiren Hınıslioğlu, bu durumun hayvancılık sektörünü ciddi manada vurduğunu belirtti.

Hınıslioğlu şöyle devam etti: "Hayvancılık sektörünün en önemli girdilerini oluşturan arpa ve mısır

gibi yem hammaddelerinin fiyatlarında yaşanan yükselmenin Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) elinde bulunan yemlik buğdayın zamanında piyasaya verilmemesinin neden olduğunu gösterdi. Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı piyasayı regüle edecek tedbirleri acilen almalıdır. Bitkisel üretimde yaygın bir biçimde uygulanan doğrudan gelir desteğine benzer bir desteğin hayvancılık sektörüne de verilmesi gerekiyor."

Organize Hayvancılık Yasa Taslağı çalışmalarının bir an önce tamamlanmasını isteyen Hınıslioğlu, hayvancılık barınaklarının AB standartlarına yükseltilmesi için alt ve üst yapı yatırımlarına ağırlık verilmesi gerektiğini belirtti.

KAÇAK CANLI HAYVAN GİRİŞİ ÖNLENMELİ
DOĞU EKSPRES GAZETESİ / 22 MART 2004

Kaçak canlı hayvan girişi önlenmeli

ETB ve Hayvancılık Sektör Kurulu Başkanı Hakkı Hınıslioğlu: "Bitkisel üretimde uygulanan doğrudan gelir desteği hayvancılık içinde uygulanmalı. Ziraat Bankası'nda yaşanan bürokratik engeller aşılmalı" dedi.

Erzurum Ticaret Borsası ve Hayvancılık Sektör Kurulu Başkanı Hakkı Hınıslioğlu, mısır, arpa gibi yem bitkilerinin yüzde 70 oranında fiyatının yükselmesine karşın et fiyatlarında yüzde 30 oranında bir gerilemenin yaşandığını belirterek, et fiyatlarındaki düşüşün kaçak hayvan girişinden kaynaklandığını, bunda hayvancılık sektörünü ciddi manada vurduğunu belirtti.

Hayvancılık Sektör Kurulu Başkanı Hakkı Hınıslioğlu Başkanlığında Ankara'da düzenlenen Hayvancılığın sorunlarının tartışıldığı toplantıda bir konuşma yapan Hınıslioğlu, hayvancılık sektörünün en önemli girdilerini oluşturan arpa ve mısır gibi yem hammaddelerinin fiyatlarında yaşanan yükselmenin TMO'nun elinde bulunan yemlik buğdayın zamanında piyasaya verilmemesinin neden olduğunu gösterdi.

Hınıslioğlu, bu konuda Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'ndan piyasayı regüle edecek tedbirlerin acilen alınmasını istedi. Bitkisel üretimde yaygın bir biçimde uygulanan doğrudan gelir desteğine benzer bir desteğin hayvancılık sektörüne de verilmesini talep eden Hınıslioğlu, KOBİ desteklerinin hayvancılık işletmelerinde de kullanılması için bir çalışma yapılmasını istedi.

Organize Hayvancılık Bölgeleri Yasa Taslağı çalışmalarının da bir an önce tamamlanmasını da talep eden Hınıslioğlu, hayvancılık barınaklarının AB standartlarına yükseltilmesi için hayvancılık ile ilgili verilen yatırım kredilerinde üst yapı yatırımlarında destek verilmesi gerektiğini vurguladı.

Hınıslioğlu, hükümet tarafından uygulamaya konulan Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığıyla verilen düşük faizli ve 12 vadeli işletme kredisinden de memnuniyet verici olduğunu sözlerine ekledi.

ERZURUM'UN PEYNİRİ TRAKYA'DAN
HÜRRİYET GAZETESİ (ENİS BERBEROĞLU SAYFASI) / 13 NİSAN 2004

Erzurum'un peyniri Trakya'dan

- Nüfus: Merkez 352 bin, İlçelerle 862 bin
- 5 kişiden fazla işçi çalıştıran tesis sayısı: 110
- Gıda sanayi tesisi sayısı: 18
- Kişi başına milli gelir: 1061 dolar
- Refah basamağı: 81 il arasında 65'inci.

ERZURUM sanayicinin zaten unuttuğu kent. Zamanında tarım ve hayvancılığı sayesinde para kazanırdı. Şimdi peynirini bile Trakya'dan getiriyor. Erzurum Ticaret Borsası'nın 17 yıllık başkanı Hakkı Hınıslioğlu'na soruyoruz:

- Yerli peynir markası

kalmamış Erzurum'da, nasıl oldu?

- Önce süt üretimi düştü. Son dört yılda yarı yarıya azaldı. 300 bin tondan 125 bin tona geriledi...

- Peki süt pahalı olduğu için mi peynircilik ölüyor?

- Aslında belki süt Batı'da daha pahalıdır ama Erzurum'da

organizasyon yok.

- Hangi organizasyon?

- Süt toplama merkezi, sütü ekonomik ve rekabetçi işleyebilecek tesis yok. Civil peynirimizi dahi marka yapamadık.

- Peki sonuç?

- Birakın başkasını ben bile Bursa'dan peynir getirip satıyorum...

Kurbanlıkların dönüşü eti 500 bin lira ucuzlattı

TÜRKİYE'nin kurbanı Doğu'dan gelir. Her Kurban Bayramı'nda kesilen 2 milyon hayvandan yüzde 70'i Erzurum, Kars veya Ağrı'da yetişir. Son bayramda ağır kış koşulları büyük merkezlerdeki satışları yarı yarıya azalttı. Kurbanlıklar elde kaldı.

- Hakkı Başkan Erzurum'dan kaç kurbanlık gitti batıya?

- 50 bin kadar gitti

- Ne kadar satılmadan döndü?

- 20-25 bini döndü...

Giderken kamyon parası 2 milyar, dönerken birbuçuk milyar daha...

- Deprem de sıkıştırdı besicileri herhalde?

- Evet Erzurum'daki 5-6 özel kesimhane zaten çalışamaz durumda... Herkes mecburen Et Balık Kurumu'na yöneldi...

- Et Balık ne yaptı?

- Kilo fiyatını 7 milyon 200 bin liradan 6 milyon 700 bin liraya düşürdü...

- Biraz fırsattan istifade mi etti?

- Üstelik Kurban Bayramı öncesinde besicilere parasının yüzde 10'unu peşin kalanını 30 günde ödüyordu.

- Ya şimdi?

- Peşini kaldırdı, vadeyi 61 güne uzattı.

Eski yasa istihdamı bir ayda yüzde 120 artırdı

TÜRKİYE yenisini tartışıyor, Erzurumlu eski teşviği özlüyor. Ticaret ve Sanayi Odası'nda Başkan Lütfü Yücelik, yem sanayicisi Kazım Bayramoğlu, toptan gıdacı Yıldırım Altıntaş ve otomotiv bayii-çorap üreticisi İhsan Çelebi'yle sohbet ediyoruz.

- Yeni teşvikleri beğendiniz mi?

- Hayır bu teşvikle kim Çankırı'yı, Düzce'yi bırakır da Erzurum'a gelir.

- Peki ama siz yatırım yapmışsınız?

- Bize bakmayın. Biz yerlisiz. Ayrıca 1998 tarihli 4325 sayılı teşvik yasası sayesinde çok yatırım...

- Farkı neydi?

- Yeni yasada ek istihdam yaratıldığı zaman ek istihdam kadar teşvik var...

- Ya eski yasada?

- Ek istihdam yaratılırsa eski işçiler için de sigorta ve vergi indirimi, ucuz elektrik teşviği uygulanırdı.

- Peki işe yaradığı nereden belli?

- Yasa çıktı, bir ayda imalat sanayinde istihdam artışı yüzde 120 oldu...

- Yoksa kayıtdışı işçiler mi sigortalandı?

- Belki az miktarda kaçak işçi de kayda girdi ama asıl yeni veya ek yatırımlar yapıldı, istihdam 4 binden 10 bine fırladı.

- Yani yeni teşvikle işler yürümez diyorsunuz...

- Teşvik yasasının mutlaka Doğu illerine özel olması lazım...

- Başka?

- Ulaşım ve telekomünikasyon hizmetlerinde özel tarife gerekli.

Organize hayvancılık bölgesi kuruyoruz

İLK kez Hakkari'de Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Ahmet Şen'den duyduk:

- Bizim organize sanayi bölgesinin adını organize hayvancılık olarak değiştirmek istiyoruz.

Meğer Organize Hayvancılık Bölgesi projesini ilk kez Erzurum Ticaret Borsası Başkanı Hakkı Hınıslioğlu ortaya atmış.

- İlk uygulama nerede olacak?

- Elazığ ve Erzurum. Erzurum Muratgeldi köyünde 1112 dönüm arazide organize hayvancılık bölgesini kuruyoruz...

- Neden organize bölge?

- Açıkçası organize bölge olunca altyapısını Sanayi Bakanlığı tamamlıyor.

- Peki nasıl işleyecek bu bölge?

- Yemden, et işlemeye kadar entegrasyon sağlanacak. Yem fabrikası sözleşmeli çiftçisine hammaddesini temin edecek.

- Sonrası nasıl gelecek?

- Kesimhane yemini, ilacını, veterinerlik hizmetini verip hayvanı alacak..

- Böylece işler daha ekonomik ölçekte yürüyecek..

- Evet ama yetmez, bakın

Türkiye'nin toplam ihracatı 2.5 milyar dolar iken Erzurum'un ihracatı 200-300 milyon dolardı...

- Ne ihraç ederdiniz?

- Suriye'ye, Libya'ya, İran'a, Suudi Arabistan'a canlı hayvan ve et yollardık.

- Ya bugün?

- Türkiye'nin ihracatı 50 milyar dolar, Erzurum'un et ihracatı sıfır. Öyle olunca besicilik de ölüyor.

- Peki o günle bugünün farkı ne?

- İhracat yaptığımız dönemde devlet ton başına 300 dolar teşvik veriyordu. Bugünse teşvik yok, ihracat da yok!

Aşkale Çimento'da kapasite katlandı

ERZURUM'da özelleştirmenin ender başan hikayelerinden birisi Aşkale Çimento'da yaşanıyor. Ticaret Sanayi Odası Başkanı Lütfü Yücelik ile Erzurumlu girişimcilerin ortaklaşa 1992 yılında satın aldıkları tesiste 20 milyon dolarlık ek yatırımla kapasite ikiye katlandı, üstelik aynı dönemde işçi sayısı da yüzde 50 azaldı.

Hayvancılık için müteşebbis lazım

ERZURUM Ticaret Borsası dünyaya yüksek teknoloji ile bağlı. Et fiyatını Şikago'dan, şekeri Londra'dan izliyor.

- Hakkı Başkan et pahalı mı

Türkiye'de...

- Kalitesine göre öyle...Çünkü bizim kalitede et dünyada 3 dolar.

- O zaman ne yapmalı, tek yol ithalat mı?

- Hayır, çünkü Erzurum'da organik tarım ve hayvancılık mümkün...

- Organik olunca fiyat kurtarıyor mu?

- Evet, mesela organik besicilikte etin fiyatı 15 dolara çıkıyor.

- Örnekleri var aslında Türkiye'de...

- Aydın Doğan'ın Kelkit'te, Koç-Ata'nın Şanlıurfa'da yaptığına cesaret edecek müteşebbis lazım bize de...

Üniversite tatile çıkınca bir vardiya azalıyor

ERZURUM ekonomisinin kanaat önderleri ile Atatürk Üniversitesi'nin kentin sembolü çift başlı kartalının süslediği kapısında poz verdik. Üniversite'nin 40 bin öğrenci ve 3 bin öğretim görevlisi kentin başlıca geçim kaynağı. Öyle ki üniversite tatile çıkınca gıda üreticileri vardiya eksiltiyor.

Fotoğraflar: Turgay İpek

(Soldan sağa İşadamı İhsan Çelebi, ETSO Meclis Başkanı İbrahim Balkar, Ticaret Borsası Başkanı Hakkı Hınıslioğlu, Enis Berberoğlu, Yıldırım Altıntaş, ETSO Başkanı Lütfü Yücelik, Kazım Bayramoğlu)

DOĞU'DA HAYVANCILIK GELİŞMEDEN KALKINMA OLMAZ
PALANDÖKEN GAZETESİ / 22 MAYIS 2004

Ticaret Borsası Başkanı Hınıslioğlu:

Doğu'da
hayvancılık
gelişmeden
kalkınma olmazGamze İSPİRLİ
Palandöken

Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hakkı Hınıslioğlu, dengeli bir ekonomide bütün sektörlerin kalkınmışlık düzeyinin aynı oranda olduğunu ifade ederek, ekonominin sadece reel sektörden ibaret olmadığını söyledi.

Ekonomide bütün sektörlerin aynı oranda kalkınmasının büyük önem taşıdığını belirten Hınıslioğlu, "Hükümet bu noktayı göz önünde bulundurmalıdır. Ekonomide kalkınma denilince sadece reel sektörün sorunları akla gelmemelidir. Tarım, hayvancılık ve turizm sektörleri de reel sektör kadar önemlidir. Ayrıca kayıt dışı ekonomide kayıt altına alınmalıdır" diye konuştu.

Bölgelerarası kalkınmışlık düzeyinin de had safhada olduğunu anlatan Hakkı Hınıslioğlu, "Bölgeler arası kalkınmışlık düzeyi dikkate alınmalıdır. Doğu'da kişi başına milli gelirle Ba

u'daki kişi başına milli gelir eşit değildir. Bu durum GSYH da Erzurum'un son sıralarda yer almasından da anlaşılıyor. Doğu açısından en önemli çözüm ise tarım ve hayvancılık sektörlerine hakkettiği değer verilmesidir" şeklinde konuştu.

Üretim ve istihdamın artması için yatırımcı ve üreticiye bürokratik engellemelerle zorluk çıkarılmamasının da büyük önem taşıdığını dile getiren Borsa Başkanı Hınıslioğlu, "Doğu'da bir çok zorluğa katlanıp, yatırım yapan yatırımcılara bürokratik engellemeler çıkarılmamalıdır, bu uygulamalardan vaz geçilmelidir. Doğu'daki yatırımcı iklim, nakliye ve halkın alım gücünün yeterli olmamasından dolayı zaten yeterince ayakta kalma mücadelesi veriyor. Yeni hükümet bu noktaları da göz önünde bulundurmalıdır, üretimi ve yatırımı mevcut şekliyle değil gerçek anlamda teşvik etmelidir.

Doğu'da üretimi artıracak köklü bir teşvik uygulanmalıdır. 5084 Sayılı Yasa ne yazık ki, bu

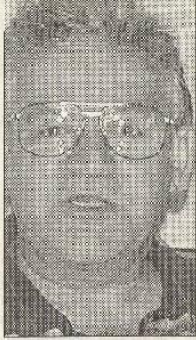
ihtiyacı karşılamaktan çok uzaktır. Bunun en somut örneği ise, yeni yasadan sonra yatırım için müracaatta bulunulmamasıdır" dedi.

Bölgedeki işsizliğin ve yoksulluğun önüne geçilmesi için tarım ve hayvancılık sektörlerinin en önemli çözüm olduğunu vurgulayan Hınıslioğlu, "Tarım ve hayvancılık sektörüne devlet desteği artırılmalıdır. Bir zamanlar Erzurum'dan et ve peynir ihracatı yapıyordu.

Şimdilerde ise başka illerden ilimize et ve peynir satılır hale geldi. Bütün bunlar yıllarca uygulanan yanlış politikalarından kaynaklanıyor. Bu sektörler eski önemine kavuşturulmalıdır. Bu sektörlere önem verilmediği takdirde kalkınma mümkün değildir" ifadelerini kullandı.

AYÇİÇEĞİNİ BİR EKİYORUZ KÂRINI BAŞKA İLLER YİYOR.
ZAFER GAZETESİ / 17 EYLÜL 2004

Ayçiçeğini biz ekiyoruz kârını başka iller yiyor

Ticaret Borsası Başkanı Hakkı Hınısloğlu, Erzurum'da son yıllarda artarak devam eden ayçiçeği ekiminde olumlu adımlar atıldığını ancak ürünün işlenmesi için de tesisler kurulması gerektiğini söyledi.

■ ÜRETİMDE önemli adımlar atılmasına rağmen, fabrikasyonda beklenen gelişmenin sağlanamadığını belirten Başkan Hınısloğlu, "Erzurum'da özellikle son yıllarda yoğun bir şekilde ayçiçeği ekimine başlandı. Bu hem çiftçiler adına, hem de ekonomi adına güzel gelişme. Ama bu ayçiçeği kesinlikle Erzurum'da işlenmeli. Pasınler ovasında 2 ile 3 bin ton yağlı ayçiçeği ekimi yapılıyor. Ayrıca diğer ilçelerimiz ve merkezi yerlerde de bu ekim yapılıyor ve ortalama Erzurum'da ekilen yağlı ayçiçeği 5 bin ton buluyor. Bu önemli ekonomi girdisini şehrimizde işemek ve tutmak yerine ekilen yağlı ayçiçeği ya Tokat'a ya da Elazığ'a satılıyor. Çiftçilerimiz daha bilinçli hareket etmeli, alın terlerini daha iyi şartlarda ve daha yüksek fiyatlardan satabilirler ama bizim çiftçilerimiz için kolayına kaçıyor" dedi.

■ HINISLOĞLU, "Erzurum'da çiftçilerimiz artık birbirlerine güvenmeli ve dayanışma içinde ortak hareket etmeli. Bir kooperatif kurarak ekimi yapılan yağlı ayçiçeğini preslemek ve yağını çıkarmak için küçük bir atölye kurmak o kadar zor iş değil. İki, üç çiftçi bir araya gelerek bir pres makinesi alabilir. Temi çıkan ayçiçeği yağını .yi bir fiyata satarlar hem piyasa oluşturlar hem de çok kazanırlar. Ayrıca presten geçmiş ve yağlı çıkartılmış ayçiçeği posasını da silajlamak usulüyle hayvan yemi olarak kullanılabilirler. Bu şekilde kent ekonomisine önemli girdiler sağlanır." şeklinde konuştu. **TAHİR ÇOLAK'IN ÖZEL HABERİ**

